

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดปัตตานี

๑.๑ สภาพทั่วไปและสถานการณ์การพัฒนาจังหวัด

๑. ความเป็นมา

จังหวัดปัตตานี เป็นจังหวัดที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และอารยธรรมเจริญรุ่งเรืองมาเป็นเวลานาน เนื่องด้วยความเหมาะสมของที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งที่ติดทะเล มีอ่าวที่สามารถกำบัง คลื่นลมและเป็นที่พักจอดเรือ จึงเป็นจุดนัดพบของพ่อค้าและนักเดินเรือจากโลกตะวันตกและตะวันออก ประกอบกับปัตตานี มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น สินแร่ เครื่องเทศ ของป่า และพืชพรรณธัญญาหารอื่นๆ สามารถติดต่อค้าขายทางทะเลกับเมืองท่าอื่นๆ บนคาบสมุทรมลายูและภูมิภาคใกล้เคียง โดยเป็นที่รู้จักในนามอาณาจักร ลังกาสู่กะ หรือ หลังกายาซว ซึ่งปรากฏในเอกสารจีนมาตั้งแต่ปลาย คริสต์ศตวรรษที่ ๑ หรือประมาณเกือบ ๒,๐๐๐ ปีที่ผ่านมา ระหว่างพุทธศตวรรษ ๑๒ –๑๖ ศูนย์กลางการปกครองของลังกาสุกะ อยู่บริเวณเมืองโบราณยะรัง โดยมีเมืองโกตามหลิฮัย เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางการปกครอง มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดดังปรากฏร่องรอยฐานเจดีย์ในพุทธศาสนาจำนวนมากกว่า ๓๐ แห่ง ในพื้นที่ประมาณ ๙ ตารางกิโลเมตร

จนมาถึงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ -๑๙ ปรากฏเมืองท่าแห่งใหม่ชื่อ ปะตานี มีเรือสินค้าจากชาติต่างๆ ได้แก่ โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ชาว อาหรับ และ เปอร์เซีย ฯลฯ มาจอดแวะพักและทำการค้าขายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอาณาจักรลังกาสุกะเริ่มเสื่อมลง ชายฝั่งทะเลตื่นขึ้นแม่น้ำเปลี่ยนทางเดิน ศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่จึงย้ายมาอยู่ที่ ปะตานี (ต่อมาเรียก ปาตานี และ ปัตตานี ในที่สุด) ในเวลานั้น ปัตตานี เป็นศูนย์กลางของการศึกษาและเผยแพรศาสนาอิสลามที่สำคัญของภูมิภาคนี้ และเป็นที่รู้จักในชื่อ “ปาตานีดารุสลาม” จนได้รับการเรียกขานกันว่า “ระเบียงเมกะ”

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๓๕๑ ปัตตานี แบ่งการปกครองออกเป็น ๗ หัวเมือง ได้แก่ เมืองตานี ยะหริ่ง หนองจิก สายบุรี ระแงะ รามันห์ และยะลา ในปี ๒๓๘๘ ศูนย์กลางการปกครองของเมืองปัตตานีย้ายมาอยู่ที่จะบังติกอ ติดกับแม่น้ำปัตตานีในปัจจุบัน ส่วนศูนย์กลางการค้าในระยะแรกอยู่ใกล้ปากแม่น้ำบริเวณหัวตลาด เป็นย่านชาวจีนหรือไชน่าทาวน์ในสมัยนั้น เมืองปัตตานีแห่งใหม่จึงเจริญเติบโตสืบต่อมากกระทั่งบัดนี้ สำหรับหัวเมืองอื่นสมัยเดียวกัน ได้แก่ สายบุรี หนองจิก และยะหริ่ง ปัจจุบันเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดปัตตานี ระแงะเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนราธิวาสและรามันห์ (ปัจจุบันใช้ชื่อรามัน) เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา

๒. ลักษณะทางกายภาพ

๒.๑ ที่ตั้ง จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ภาคใต้ของประเทศไทย เป็นจังหวัดเดียวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนที่ไม่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๑,๐๕๕ กม. มีพื้นที่ประมาณ ๑,๙๔๐.๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๒๑๒,๗๒๓ ไร่

๒.๒ อาณาเขต ด้านทิศเหนือติดต่อกับอ่าวไทย ด้านทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ด้านทิศตะวันออกติดต่อกับอ่าวไทย และด้านทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดสงขลา

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ

๒.๓ สภาพภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น

-พื้นที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ ประมาณ ๑ ใน ๓ ของพื้นที่จังหวัด ได้แก่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกของจังหวัด มีหาดทรายยาว และเป็นที่ราบชายฝั่ง กว้างประมาณ ๑๐ -๓๐ กิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทั้งหมด ๑๑๖.๔กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชายทะเล ๖อำเภอ ประกอบด้วยอำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานีอำเภอยะหริ่งอำเภอปะนาเระอำเภอสายบุรีและอำเภอไม้แก่น

-พื้นที่ราบลุ่ม บริเวณตอนกลาง และตอนใต้ของจังหวัด มีแม่น้ำปัตตานีไหลผ่านที่ดินมีความเหมาะสมในการเกษตรกรรม ปลูกข้าว ยางพารา ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอ ยะหริ่ง อำเภอมายอ และอำเภอปะนาเระ

-พื้นที่ภูเขา เป็นพื้นที่ส่วนน้อยอยู่ทางตอนใต้ของอำเภอโคกโพธิ์ อำเภอกะพ้อ และทางตะวันออกของอำเภอสายบุรี บริเวณดังกล่าวเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และเป็นพื้นที่ปลูกยางพารา

๒.๔ สภาพภูมิอากาศ

-ปริมาณน้ำฝน ปัตตานีเป็นจังหวัดที่อยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันออก จัดว่าเป็นจังหวัดที่มีฝนตกตลอดทั้งปี ในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีฝนตกชุกกว่าในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เพราะอยู่ทางด้านตะวันออกไม่มีภูเขาสูงใดกั้น จึงได้รับอิทธิพลจากมรสุมนี้เต็มที่ ทำให้มีฝนตกชุกโดยเฉพาะเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน ส่วนในฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้มีฝนตกน้อยกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เพราะภูมิประเทศมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีปิดกั้น ทำให้ได้รับกระแสลมจากมรสุมนี้ไม่เต็มที่ ปริมาณฝนเฉลี่ยของจังหวัดปัตตานีอยู่ในเกณฑ์ดี แต่หากเปรียบเทียบกับภายในภาคเดียวกันมีฝนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในช่วงระหว่างปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘

ปริมาณน้ำฝนจะอยู่ในช่วง ๑,๒๘๗.๙ มิลลิเมตร ถึง ๒,๔๔๘.๙ มิลลิเมตร โดยมีค่าเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนในรอบ ๕ ปี อยู่ที่ ๑,๗๘๑.๓ มิลลิเมตร มีฝนตกเฉลี่ย ๑๔๗ วัน ปีที่มีฝนตกมากที่สุดคือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ วัดได้ ๒,๔๔๘.๙ มิลลิเมตร มีฝนตก ๑๘๐ วัน ปีที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือปี พ.ศ.๒๕๕๘ วัดปริมาณได้ ๑,๒๘๗.๓ มิลลิเมตร มีฝนตก ๑๓๑ วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ วัดได้ ๕๑๗.๕ มิลลิเมตร เดือนที่มีฝนตกน้อยที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ไม่มีฝนตก ปริมาณน้ำฝนสูงที่สุดใน ๑ วัน วัดได้ ๑๖๒.๒ มิลลิเมตร เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จังหวัดปัตตานี มีปริมาณน้ำฝนลดลงจาก ๒,๐๑๓.๙ มม./ปี ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๑,๒๘๗.๙ มม./ปี ปริมาณฝนสูงสุด ๔๗.๘ มม./วัน จำนวนฝนที่ลดลงจากปีก่อน จาก ๑๓๔ วัน เป็น ๑๓๑ วัน

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝนปี ๒๕๕๙

อำเภอ/เดือน	ม.ค	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม
เมือง	๗๖.๖	๑๗.๒	๐.๐	๐.๐	๑๑๐.๙	๔๓.๐	๗๐.๓	๖๓.๐	๖๙.๖	๗๗.๔	๒๐๑.๙	๖๔๘.๑	๑๓๗๘.๐
สายบุรี	๘๗.๒	๙.๕	๐.๐	๐.๐	๔๒.๓	๑๒๓.๗	๑๑๙.๐	๔๙.๐	๑๐๖.๔	๒๐๘.๖	๒๔๙.๙	๑๒๑๕.๓	๒๒๑๐.๙
ยะรัง	๓๕.๓	๑๔.๑	๐.๐	๐.๐	๑๓๖.๕	๑๕๗.๕	๑๐๔.๓	๕๕.๒	๓๑.๒	๑๙๙.๔	๒๐๙.๔	๗๖๑.๕	๑๗๐๓.๔
โคกโพธิ์	๖๒.๗	๓๔.๓	๐.๐	๐.๐	๒๒๖.๘	๗๑.๒	๓๐.๗	๙๖.๐	๓๘.๔	๑๙๙.๔	๑๖๒.๒	๕๘๗.๕	๑๕๐๙.๒
ปะนาเระ	๒๕.๓	๗.๕	๑.๒	๐.๐	๑๐.๗	๓๘.๒	๗๔.๙	๔๗.๒	๕๙.๔	๘๘.๙	๑๖๖.๔	๖๓๘.๑	๑๑๕๗.๘
มายอ	๔๗.๖	๑๓.๓	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๗๖.๔	๔๘.๘	๓.๒	๕๑.๔	๗๖.๔	๑๑๔.๙	๕๔๐.๗	๙๗๒.๗
หนองจิก	๓๘.๗	๘.๖	๐.๐	๐.๐	๑๓๐.๔	๖๗.๔	๑๔๑.๐	๑๐๕.๖	๒๕.๔	๙๔.๑	๒๙๖.๖	๕๗๘.๕	๑๔๘๖.๓
ยะหริ่ง	๙๕.๙	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๐.๐	๔๔.๑	๔๘.๘	๑๖.๙	๑๐.๗	๕๕.๔	๑๗๖.๘	๕๓๔.๒	๙๘๒.๘
กะพ้อ	๑๘๘.๐	๖๖.๔	๐.๐	๐.๐	๓๑.๑	๑๓๐.๓	๑๖๙.๓	๓.๖	๑๑๑.๕	๑๐๙.๗	๑๙๘.๙	๙๕๑.๘	๑๙๖๐.๖
ไม้แก่น	๑๒๖.๑	๓๒.๙	๕.๐	๐.๐	๑๐๙.๖	๙๑.๔	๑๖๓.๒	๔๒.๓	๑๖๕.๑	๒๐๘.๙	๒๐๖.๓	๑๓๓๘.๘	๒๔๘๙.๖
ทุ่งยางแดง	๑๐๔.๙	๔๖.๑	๐.๐	๐.๐	๔๔.๐	๑๐๖.๐	๑๖๕.๔	๑๕.๖	๑๓๘.๕	๒๑๔.๘	๑๔๗.๗	๘๖๖.๐	๑๘๔๙.๐
แม่ลาน	๑๑๖.๔	๓๐.๑	๐.๐	๐.๐	๙๐.๘	๑๙๑.๗	๑๒๘.๓	๒๗.๕	๓๘.๗	๑๖๗.๒	๑๒๙.๓	๗๖๖.๙	๑๖๖๖.๙
สอต.ปัตตานี	๖๓.๐	๑๓.๘	๐.๐	๐.๐	๒๐๖.๙	๑๒๑.๑	๑๖๒.๔	๕๖.๘	๔๒.๙	๒๔๙.๐	๒๒๔.๕	๖๔๑.๐	๑๗๘๑.๔

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปัตตานี (ข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ๒๕๕๙)

-อุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดปัตตานีตั้งอยู่ในคาบสมุทรที่เป็นแหลมยื่นออกไปในทะเล จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมอย่างเต็มที่คือลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมหาสมุทรอินเดียและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดผ่านอ่าวไทย ทำให้ได้รับไอน้ำและความชื้นขึ้นมาก อุณหภูมิเฉลี่ยจึงไม่สูงมาก และอากาศไม่ร้อนจัดในฤดูร้อน และจะมีอากาศเย็นได้ในบางครั้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ในคาบ ๓๐ ปี (ปี ๒๕๒๔ - ๒๕๕๓) มีค่าอยู่ที่ ๒๗.๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๓.๓ องศาเซลเซียส สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีอุณหภูมิเฉลี่ยมีค่าอยู่ที่ ๒๙.๒๔ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๖๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๘๓ องศาเซลเซียส

๓. การปกครองและประชากร

๓.๑ การปกครอง จังหวัดปัตตานี ได้แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็น ๑๒ อำเภอ ๑๑๕ ตำบล ๖๔๒ หมู่บ้าน โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาลเมืองปัตตานี ๑ แห่ง และเทศบาลเมืองตะลุมปัน) เทศบาลตำบล ๑๗ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๗ แห่ง

ตารางที่ ๒ ขนาดพื้นที่และหน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบต.	เทศบาล	ชุมชน	ร้อยละของ พื้นที่จังหวัด	ระยะห่างจากจังหวัด (กม.)
๑.เมืองปัตตานี	๙๖.๘๓๗	๑๓	๖๖	๙	๒	๑๙	๔.๙๙	๐.๐๕
๒. ยะรัง	๑๘๓.๙๕๒	๑๒	๗๒	๑๒	๑	-	๙.๔๘	๑๕
๓. หนองจิก	๒๓๑.๕๒๖	๑๒	๗๖	๑๑	๒	-	๑๑.๙๓	๘
๔. โคกโพธิ์	๓๓๙.๔๑๔	๑๒	๘๒	๑๒	๓	-	๑๗.๔๙	๒๖
๕. ยะหริ่ง	๑๙๖.๘๒๙	๑๘	๘๑	๑๔	๔	-	๑๐.๑๔	๑๔
๖. ปะนาเระ	๑๔๔.๐๕๘	๑๐	๕๓	๘	๒	-	๗.๔๒	๔๓
๗. มายอ	๒๑๖.๑๓๖	๑๓	๕๙	๑๐	๑	-	๑๑.๑๔	๒๙
๘. สายบุรี	๑๗๘.๔๒๔	๑๑	๖๔	๘	๒	๒๐	๙.๒๐	๕๐
๙. ไม้แก่น	๕๕.๒๐๑	๔	๑๗	๓	-	-	๒.๘๔	๖๕
๑๐. พึ่งยางแดง	๑๑๔.๙๗๐	๔	๒๓	๔	-	-	๕.๙๓	๔๕
๑๑. กะป้อ	๙๓.๘๑๕	๓	๒๗	๓	-	-	๔.๘๓	๖๘
๑๒. แม่ลาน	๘๙.๑๙๔	๓	๒๒	๓	-	-	๔.๖๐	๓๐
รวม	๑,๙๔๐.๓๕๖	๑๑๕	๖๔๒	๙๗	๑๗	๓๙	๑๐๐	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี ณ เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐

โครงสร้างบริหารราชการส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นในจังหวัด

การจัดองค์กรราชการบริหารส่วนภูมิภาค มีหน่วยงานที่อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ว่าราชการจังหวัด คือ ส่วนราชการต่างๆ ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

หน่วยงานในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย หน่วยงานผู้แทนกระทรวงทุกกระทรวง ยกเว้น

๒ กระทรวง ที่ไม่มีหน่วยงานผู้แทนกระทรวงในจังหวัด คือ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหน่วยงานที่มีที่ตั้งสำนักงานในจังหวัดปัตตานี จำแนกได้ ๕ ประเภท ดังนี้

๑. หน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๓ หน่วยงานอยู่ในการกำกับควบคุมดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด

๒. หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน ๖๖ หน่วยงาน ขึ้นตรงต่อส่วนกลาง (กรมต้นสังกัด)

๓. หน่วยงานส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๑๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๗ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๙๖ แห่ง
๔. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑๘ หน่วยงาน
๕. หน่วยงานอิสระ จำนวน ๙ หน่วยงาน

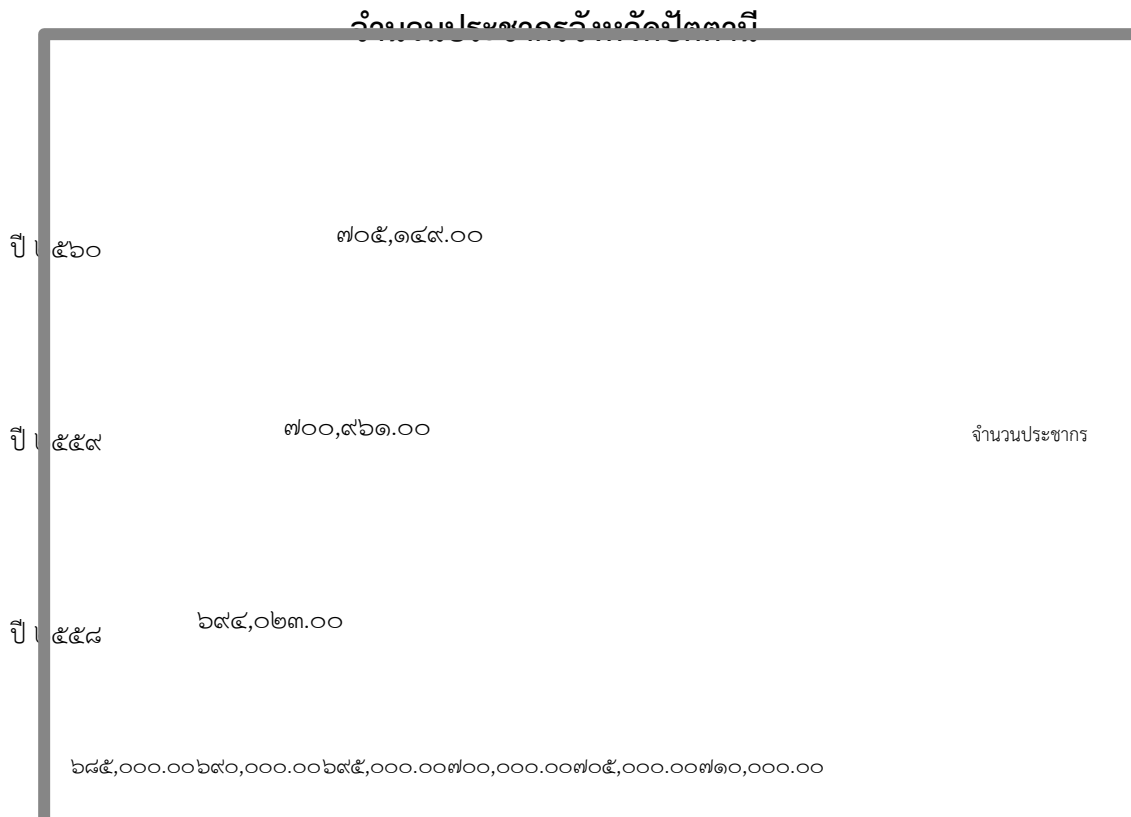
ประชากร ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๗๐๕,๑๔๙ คน เป็นชาย ๓๔๙,๑๘๐ คน เป็นหญิง ๓๕๕,๙๖๙ คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๑๓๐,๖๕๓ คน รองลงมาได้แก่ อำเภอยะรัง จำนวน ๙๒,๖๗๒ คน และอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๘๗,๒๕๔ คน อัตราความหนาแน่นของประชากรของจังหวัดปัตตานี เท่ากับ ๓๕๙ คน/ตารางกิโลเมตร อำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองปัตตานี โดยมีอัตราเฉลี่ย ๑,๓๓๗ คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร รองลงมาได้แก่ อำเภอยะรัง มีอัตราเฉลี่ย ๕๐๐ คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร อำเภอยะหริ่ง มีอัตราเฉลี่ย ๔๓๗ คนต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร และอำเภอที่มีความหนาแน่นของประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอแม่ลาน มีอัตราเฉลี่ย ๑๘๕ คน ต่อ ๑ ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประชากรรายอำเภอในปี ๒๕๖๐

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑.	อำเภอเมืองปัตตานี	๖๓,๙๔๕	๖๖,๗๐๘	๑๓๐,๖๕๓	๔๔,๒๗๔
๒.	อำเภอโคกโพธิ์	๓๓,๑๐๒	๓๔,๘๖๔	๖๗,๙๖๖	๒๐,๐๕๕
๓.	อำเภอหนองจิก	๔๑,๐๗๖	๓๘,๒๐๓	๗๙,๒๗๙	๑๙,๗๔๗
๔.	อำเภอปะนาเระ	๒๒,๖๖๙	๒๓,๔๘๑	๔๖,๑๕๐	๑๑,๕๘๗
๕.	อำเภอมายอ	๒๙,๕๘๕	๓๐,๔๙๓	๖๐,๐๗๘	๑๓,๑๕๘
๖.	อำเภอทุ่งยางแดง	๑๑,๖๗๖	๑๒,๑๓๖	๒๓,๘๑๒	๕,๔๕๖
๗.	อำเภอสายบุรี	๓๔,๐๓๙	๓๕,๕๑๗	๖๙,๕๕๖	๑๖,๙๒๑
๘.	อำเภอไม้แก่น	๖,๖๙	๖,๔๒๑	๑๒,๕๙๐	๓,๒๑๐
๙.	อำเภอยะหริ่ง	๔๓,๓๒๑	๔๓,๙๓๓	๘๗,๒๕๔	๑๙,๓๗๖
๑๐.	อำเภอยะรัง	๔๖,๒๙๖	๔๖,๓๗๖	๙๒,๖๗๒	๒๑,๔๔๖
๑๑.	อำเภอกะพ้อ	๙,๐๓๔	๙,๒๘๐	๑๘,๓๑๔	๔,๑๙๑
๑๒.	อำเภอแม่ลาน	๘,๒๖๘	๘,๕๕๗	๑๖,๘๒๕	๔,๒๒๓
รวม		๓๔๙,๑๘๐	๓๕๕,๙๖๙	๗๐๕,๑๔๙	๑๘๓,๖๔๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนประชากรจังหวัดปัตตานีในห้วงเวลา ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

จากแผนภูมิจังหวัดแสดงจำนวนประชากร พบว่า แนวโน้มอัตราจำนวนประชากรในห้วงเวลา ๓ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสืบเนื่องมาจากอัตราการเกิดที่เพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร และอัตราการย้ายเข้าของประชากร

๔. ลักษณะทางสังคม

๔.๑ ด้านสาธารณสุข สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไปขนาด ๔๖๖เตียง ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๖๐ เตียงจำนวน ๓ แห่ง (รพ.สายบุรี โคกโพธิ์ ยะหริ่ง) ๓๐ เตียง จำนวน ๘ แห่ง(หนองจิก ปะนาละ มายอ พังยางแดง ไม้แก่น ยะรัง กะพ้อ แม่ลาน) สถานีอนามัย ๑๒๘ แห่ง ศูนย์แพทย์ชุมชน ๓ แห่ง โรงพยาบาลรัฐรักษ์ปัตตานี ๑ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล ๑ แห่ง และโรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงอื่น ๑ แห่ง คือ รพ.ค่ายอิงคยุทธบริหาร คลินิกเอกชน จำนวน ๙๙ แห่งและร้านขายยาและผลิตยา จำนวน ๗๘ แห่ง

ตารางที่ ๔ พื้นที่รับผิดชอบและสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๕๙

อำเภอ	หมู่บ้าน/ ชุมชน	ตำบล	อบต	อบจ./เทศบาลเมือง/ เทศบาลตำบล	รพ.สต./ศสม./ PCU	รพ./ขนาด (เตียงจริง)
เมือง	๖๖/๑๘	๑๓	๙	๑/๑/๑	๑๐/๒/-	(S)/๕๐๔
โคกโพธิ์	๘๒	๑๒	๑๑	-/-/๓	๑๒/-/๑	(F๑)/๑๐๔
หนองจิก	๗๖	๑๒	๑๑	-/-/๒	๑๕/-/-	(F๒)/๔๖
ปะนาเระ	๕๓	๑๐	๘	-/-/๒	๑๔/-/๑	(F๒)/๔๖
มายอ	๕๙	๑๓	๑๐	-/-/๑	๑๓/-/๑	(F๒)/๔๒
ทุ่งยางแดง	๒๓	๔	๔	-/-/-	๓/-/๑	(F๒)/๓๘
สายบุรี	๖๔/๒๐	๑๑	๘	-/๑/๑	๑๓/๑	(M๒)/๗๓
ไม้แก่น	๑๗	๔	๓	-/-/-	๕/-/๑	(F๒)/๓๐
ยะหริ่ง	๘๑	๑๘	๑๔	-/-/๔	๑๘/-/๑	(F๒)/๖๑
ยะรัง	๗๒	๑๒	๑๒	-/-/๑	๑๕/-/๑	(F๒)/๔๙
กะพ้อ	๒๗	๓	๓	-/-/-	๖/-/๑	(F๒)/๓๒
แม่ลาน	๒๒	๓	๓	-/-/-	๕/-/๑	(F๒)/๒๒
รวม	๖๔๒/๓๘	๑๑๕	๙๖	๑/๒/๑๕	๑๒๙/๓/๑๐	๑,๐๔๗

ที่มา : องค์การปกครองท้องถิ่น จังหวัดปัตตานี

หมายเหตุ : โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง ไม่สามารถเปิดทำการได้เนื่องจากถูกเผา

- ๑) รพ.สต.โต๊ะเน (เปิดบริการที่ รพ.สต.อุต๊ะปือราแง) อ.กะพ้อ
- ๒) รพ.สต.จลาโก (เปิดบริการที่ รพ.สต.มะนังดาลำ) อ.สายบุรี

ตารางที่ ๕ จำนวนคลินิกเอกชน/ร้านขายยาและสถานที่ผลิตยา จังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๕๙

ข้อมูลสถานบริการ	จำนวน	ข้อมูลสถานบริการ	แห่ง
คลินิกเอกชน (รวม)	๙๙	คลินิกการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ ประยุกต์	๒
- สาขาเวชกรรม	๔๙	ร้านขายยา/สถานที่ผลิตยา (รวม)	๗๘
- ทันตกรรมชั้น ๑	๑๓	- แผนปัจจุบัน (ขย.๑)	๕๐
- ผดุงครรภ์ ชั้น ๑	๓๑	- แผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ (ขย.๒)	๑๕
- ผดุงครรภ์ ชั้น ๒	๖	- แผนโบราณ (ขยบ.)	๘
เทคนิคการแพทย์	๔	- สถานที่ผลิตยาแผนโบราณ	๓
กายภาพบำบัด	๑	- สถานที่ผลิตและนำส่งยาแผนโบราณ	๒

ที่มา : กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภคและเภสัชสาธารณสุข ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙

ตารางที่ ๖ การวิเคราะห์การให้บริการรักษาพยาบาล ด้วยค่าอัตราการครองเตียงและค่า Index (CMI) ปี ๒๕๕๙

โรงพยาบาล	รพ./ ขนาด	จำนวน ผู้ป่วยใน	จำนวนวัน นอน	อัตราการ ครองเตียง	SUM AdjRW	ค่า CMI	Total AdjRW
ปัตตานี	(S) / ๕๐๔	๓๐,๘๕๒	๑๗๖,๗๒๓	๙๖.๐๗	๓๙,๔๑๐.๓๔๔๘	๑.๒๘	๒,๓๔๐.๔๓๗๖
โคกโพธิ์	(F๑)/๑๐๔	๖,๓๙๖	๒๑,๔๗๕	๕๖.๕๗	๓,๗๗๘.๗๕๖๘	๐.๕๙	๘๗๓.๓๕๑๘
หนองจิก	(F๒)/๔๖	๔,๒๓๑	๑๓,๔๖๑	๘๐.๑๗	๒,๐๔๙.๙๑๙๕	๐.๔๘	๖๘๙.๒๙๑๒
ปะนาเระ	(F๒)/๔๖	๒,๗๐๓	๗,๙๕๓	๔๗.๓๗	๑,๓๐๙.๘๗๓๘	๐.๔๙	๓๗๓.๔๙๗๖
มายอ	(F๒)/๔๒	๔,๕๘๘	๑๓,๙๒๒	๙๐.๘๒	๒,๑๙๐.๗๗๐๐	๐.๔๘	๖๔๓.๐๑๐๖
ทุ่งยางแดง	(F๒)/๓๘	๓,๔๕๓	๙,๕๓๕	๖๘.๗๕	๑,๖๙๒.๖๖๐๖	๐.๔๙	๕๔๗.๖๙๑๑
สายบุรี	(M๒)/๗๓	๖,๓๔๖	๒๑,๙๗๘	๘๒.๔๘	๔,๐๙๑.๒๖๖๒	๐.๖๔	๘๙๔.๔๓๒๐
ไม้แก่น	(F๒)/๓๐	๑,๖๘๓	๕,๑๖๑	๔๗.๑๓	๗๔๗.๙๒๕๒	๐.๔๔	๒๘๘.๓๖๐๘
ยะหริ่ง	(F๒)/๔๗	๕,๐๑๙	๑๕,๒๐๓	๘๘.๖๒	๒,๓๘๙.๕๔๕๙	๐.๔๗	๖๙๖.๐๔๖๕
ยะรัง	(F๒)/๔๙	๔,๕๘๑	๑๔,๔๗๐	๘๐.๙๑	๒,๑๖๕.๘๙๖๘	๐.๔๗	๗๑๒.๗๔๙๘
กะพ้อ	(F๒)/๓๒	๒,๖๔๘	๗,๖๐๗	๖๕.๑๓	๑,๔๐๕.๘๒๓๒	๐.๕๓	๔๑๒.๕๙๙๒
แม่ลาน	(F๒)/๑๘	๑,๘๖๕	๕,๕๐๑	๘๓.๗๒	๙๑๑.๔๒๕๕	๐.๔๙	๓๕๖.๗๙๖๐
รวม	๑,๐๒๙	๗๔,๓๖๕	๓๑๒,๙๘๙	๘๓.๓๓			

ที่มา : โปรแกรมวิเคราะห์ศักยภาพการจัดบริการผู้ป่วยใน ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๐

ตารางที่ ๗ สัดส่วนบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากร ปี ๒๕๕๙

อำเภอ	ตำแหน่ง											
	แพทย์		ทันตแพทย์		เภสัชกร		พยาบาลวิชาชีพ + เทคนิค		จพ.สาธารณสุข		จพ.ทันตา	
	จำนวน	สัดส่วน :ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.	จำนวน	สัดส่วน : ปชก.
เมือง	๗๔	๑:๑,๕๓๒	๑๑	๑:๑๐,๓๐๔	๒๘	๑:๔,๐๔๘	๕๗๒	๑:๑๙๘	๒๗	๑:๔,๑๙๘	๒๑	๑:๕,๓๔๗
โคกโพธิ์	๙	๑:๖,๘๗๑	๖	๑:๑๐,๓๐๗	๗	๑:๘,๘๓๔	๑๒๖	๑:๔๙๐	๑๙	๑:๓,๒๕๕	๕	๑:๑๒,๓๖๘
หนองจิก	๔	๑:๑๖,๑๗๔	๔	๑:๑๖,๑๗๔	๖	๑:๑๐,๗๘๒	๗๕	๑:๘๖๓	๔๔	๑:๑,๔๗๐	๖	๑:๑๐,๗๘๒
ปะนาเระ	๔	๑:๙๔๒๕	๓	๑:๑๒,๕๕๗	๓	๑:๑๒,๕๕๗	๗๗	๑:๔๙๐	๒๔	๑:๑,๕๗๑	๕	๑:๗,๕๔๐
มายอ	๔	๑:๑๒,๘๗๖	๕	๑:๑๐,๓๐๑	๕	๑:๑๐,๓๐๑	๖๙	๑:๗๔๖	๒๘	๑:๑,๘๓๙	๔	๑:๑๒,๘๗๖
ทุ่งยางแดง	๓	๑:๗,๘๑๕	๒	๑:๑๑,๗๒๒	๓	๑:๗,๘๑๕	๕๓	๑:๔๔๒	๑๔	๑:๑,๖๗๕	๒	๑:๑๑,๗๒๒
สายบุรี	๑๒	๑:๕,๓๓๙	๕	๑:๑๒,๘๑๔	๘	๑:๘,๐๐๙	๗๙	๑:๘๑๑	๓๒	๑:๒,๐๐๒	๕	๑:๑๒,๘๑๔
ไม้แก่น	๓	๑:๓,๕๑๒	๒	๑:๕,๒๖๙	๓	๑:๓,๕๑๒	๔๓	๑:๒๔๕	๑๓	๑:๘๑๑	๓	๑:๓,๕๑๒
ยะหริ่ง	๗	๑:๑๑,๒๑๒	๕	๑:๑๕,๖๙๖	๖	๑:๑๓,๐๘๑	๑๒๔	๑:๖๓๒	๓๘	๑:๒,๐๖๕	๕	๑:๑๕,๖๙๖
ยะรัง	๗	๑:๑๑,๙๙๕	๔	๑:๒๐,๙๙๐	๖	๑:๑๓,๙๙๔	๘๐	๑:๑,๐๕๐	๓๖	๑:๒,๓๓๓	๘	๑:๑๐,๔๙๕
กะพ้อ	๓	๑:๕,๒๕๘	๒	๑:๗,๘๘๗	๔	๑:๓,๙๙๔	๔๐	๑:๓๙๔	๑๗	๑:๙๒๘	๕	๑:๓,๑๕๕
แม่ลาน	๓	๑:๔,๗๙๖	๒	๑:๗,๑๙๔	๓	๑:๔,๗๙๖	๔๐	๑:๓๖๐	๒๓	๑:๖๒๖	๖	๑:๒,๓๙๘
รวม	๑๓๓	๑:๔,๖๖๐	๕๑	๑:๑๒,๑๕๒	๘๒	๑:๗,๕๕๘	๑,๓๗๘	๑:๔๕๐	๓๑๕	๑:๑,๙๖๗	๗๕	๑:๘,๒๖๓

ที่มา : ๑. งานกาเจ้าหน้าที่ (ข้อมูล เดือนกันยายน ๒๕๕๙) ประชากรจากฐาน ๔๓ แฟ้ม ณ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

๒. เกณฑ์ GIS บุคลากรทางการแพทย์

๔.๒ การศึกษา การจัดการศึกษาของจังหวัดปัตตานี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

๒๕๔๒ และตามโครงสร้างใหม่ของการปฏิรูปกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๒ และตามโครงสร้างใหม่ของการปฏิรูปกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มีการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานด้านการศึกษาดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑ ,๒,๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับการศึกษาก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาส) นอกจากนี้ มีหน่วยงานต่างสังกัด ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑,๒,๓ ร่วมจัดการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๘ การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

สังกัด	จำนวนโรงเรียน/ สถานศึกษา	จำนวนครู	จำนวนนักเรียน
๑. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑,๒,๓	๓๑๘	๓,๓๗๗	๕๙,๔๙๓
๒. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๑๕	๑๗	๔๗๒	๒๘,๐๙๕
๓. สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน			
- โรงเรียนเอกชนสอนสามัญ	๕๖	๑,๖๓๕	๒๕,๘๐๙
- โรงเรียนเอกชนสามัญควบคู่ศาสนา	๖๕	๕,๔๘๖	๖๓,๑๗๖
- โรงเรียนสอนศาสนาอย่างเดียว	๒๙	๑๐๗	๑,๘๘๓
- สถาบันศึกษาปอเนาะ	๒๔๐	๗๗๔	๒๐,๘๕๓
- ศูนย์การศึกษาอิสลาม ประจำมัสยิด (ตาดีกา)	๖๓๗	๕๘๖	๕๓,๓๕๒
๔. สังกัดกรมอาชีวศึกษา	๖	๓๖๔	๖,๑๒๐
๕. สังกัดอุดมศึกษา	๗	๙๓๓	๑๖,๘๓๙
๖. สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๒	๙๐	๘๗๔
๗. สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๕	๔๙๙	๖,๒๗๖
๘. สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔	๑	๖	๘๐
๙. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	๑๒	๔๖๕	๓๖,๐๘๒
รวม	๑,๔๐๕	๑๘,๗๙๔	๓๑๘,๙๓๓

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓ และสำนักเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

ตารางที่ ๙ การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

กลุ่มสาระ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ		เพิ่ม + ลด -
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	
ภาษาไทย	๓๗.๖๖	๓๘.๔๑	๐.๗๕
สังคมศึกษา	๓๘.๑๔	๓๖.๖๖	-๑.๔๘
ภาษาอังกฤษ	๓๑.๒๑	๒๗.๗๕	-๓.๔๖
คณิตศาสตร์	๒๙.๖๖	๒๖.๒๒	-๓.๔๔
วิทยาศาสตร์	๓๓.๒๖	๓๑.๘๙	-๑.๓๗
ระดับจังหวัด	๓๔.๖๕	๓๒.๖๑	-๒.๐๔
ระดับประเทศ	๔๒.๖๒	๔๑.๕๖	-๑.๐๖

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓

ตารางที่ ๑๐ การเปรียบเทียบผลการทดสอบ
ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

กลุ่มสาระ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ		เพิ่ม + ลด -
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	
ภาษาไทย	๓๖.๖๐	๓๖.๙๙	+๐.๓๙
สังคมศึกษา	๓๕.๔๑	๓๕.๙๘	+๐.๕๗
ภาษาอังกฤษ	๒๘.๒๘	๒๗.๒๖	-๑.๐๒
คณิตศาสตร์	๒๖.๓๗	๒๓.๙๗	-๒.๔๐
วิทยาศาสตร์	๓๑.๒๖	๓๑.๐๐	-๐.๒๖
ระดับประเทศ	๔๐.๒๗	๓๙.๙๒	-๐.๓๕

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓ และสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

๔.๓ การนับถือศาสนาและศาสนสถานปี พ.ศ.๒๕๕๙ จังหวัดปัตตานีมีประชากรทั้งสิ้น ๖๖๙,๙๖๑ คน ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานี นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน ๕๗๗,๘๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖ .๒๕ รองลงมาคือศาสนาพุทธ จำนวน ๙๑,๗๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓ .๗๐ และนับถือศาสนาคริสต์/อื่น ๆ จำนวน ๓๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐ .๐๕ มีมัสยิด จำนวน๖๗๕ แห่ง วัด จำนวน ๘๓ แห่ง ที่พักสงฆ์ จำนวน ๙ แห่งและ โบสถ์คริสต์ จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑๑ การนับถือศาสนาของประชากรในจังหวัดปัตตานี ระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ปี พ.ศ.	ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม		ศาสนาคริสต์/อื่น ๆ	
	จำนวนประชากร	ร้อยละ	จำนวนประชากร	ร้อยละ	จำนวนประชากร	ร้อยละ
๒๕๕๗	๘๐,๘๙๘	๑๒.๓๙	๕๗๒,๐๐๘	๘๗.๖๐	๕๕	๐.๐๑
๒๕๕๘	๘๔,๑๐๗	๑๒.๗๒	๕๗๖,๙๑๐	๘๗.๒๕	๒๐๑	๐.๐๓
๒๕๕๙	๙๑,๗๙๑	๑๓.๗๐	๕๗๗,๘๑๑	๘๖.๒๕	๓๕๙	๐.๐๕

ที่มา สนง.วัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๐)

ตารางที่ ๑๒ แสดงการนับถือศาสนาและศาสนสถานจังหวัดปัตตานี (แยกตามรายอำเภอ)

อำเภอ	ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม		ศาสนาคริสต์/อื่น ๆ		จำนวนศาสนสถาน			
	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	วัด	ที่พักสงฆ์	มัสยิด(จดทะเบียน)	โบสถ์คริสต์
๑. เมืองปัตตานี	๒๓,๓๒๐	๑๘.๕๙	๑๐๑,๗๘๘	๘๑.๑๓	๓๕๖	๐.๒๘	๗	๑	๖๖	๖
๒. หนองจิก	๘,๘๔๑	๑๒.๐๘	๖๔,๓๗๖	๙๗.๙๒	-	-	๖	-	๗๙	-
๓. โคกโพธิ์	๒๖,๐๙๘	๗๐.๙๙	๔๐,๐๔๒	๒๙.๐๑	-	-	๒๔	๑	๖๐	-

อำเภอ	ศาสนาพุทธ		ศาสนาอิสลาม		ศาสนาคริสต์/อื่น ๆ		จำนวนศาสนสถาน			
	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	ประชากร	ร้อยละ	วัด	ที่พักสงฆ์	มัสยิด(จดทะเบียน)	โบสถ์คริสต์
๔. ยะรัง	๑,๗๕๐	๒.๐๐	๘๕,๘๔๐	๙๘.๐๐	-	-	๕	-	๑๐๗	-
๕. ยะหริ่ง	๔,๖๓๙	๕.๖๑	๗๘,๑๕๕	๙๔.๓๙	-	-	๗	-	๙๑	-
๖. มายอ	๑,๐๐๕	๒.๐๐	๕๕,๖๕๕	๙๘.๐๐	-	-	๒	๑	๖๘	-
๗. สายบุรี	๗,๓๑๙	๑๑.๐๒	๕๙,๑๐๑	๘๘.๙๘	-	-	๙	๒	๗๘	-
๘. ปะนาเร	๙,๔๖๒	๒๑.๐๙	๓๕,๓๙๘	๗๘.๙๐	๓	๐.๐๑	๑๕	-	๓๖	-
๙. ไม้แก่น	๓,๑๗๑	๒๖.๕๓	๘,๗๘๐	๗๓.๔๓	-	-	๔	-	๑๘	๑
๑๐. กะป้อ	๘๓๑	๔.๘๗	๑๖,๖๒๔	๙๕.๑๓	-	-	-	๑	๒๖	-
๑๑. ทุ่งยางแดง	๔๐	๐.๑๘	๒๑,๙๖๙	๙๙.๘๒	-	-	-	๑	๒๙	-
๑๒. แม่ลาน	๕,๓๑๕	๓๗.๖๒	๑๐,๔๕๙	๖๒.๓๘	-	-	๖	๑	๑๗	-
รวม	๙๑,๗๙๑	๑๓.๗๐	๕๗๗,๘๑๑	๘๖.๒๕	๓๕๙	๐.๐๕	๘๕	๘	๖๗๕	๗

ที่มา สนง.วัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๐)

๕. โครงสร้างพื้นฐาน

๕.๑ ไฟฟ้า จังหวัดปัตตานีมีสำนักงานการไฟฟ้า ๒ สำนักงาน คือ ๑) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานี ยะรัง ยะหริ่ง โคกโพธิ์ นongจิก และแม่ลาน และ ๒) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสายบุรี รับผิดชอบพื้นที่อำเภอสายบุรี ปะนาเร มายอ ทุ่งยางแดง ไม้แก่น กะป้อ มีทำการไฟฟ้าทั้งหมด ๑๒ แห่ง ปี พ.ศ.๒๕๖๐ ใช้กระแสไฟฟ้าทั้งสิ้น ๔๔,๘๑๗,๙๒๖.๐๗ หน่วย และมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๑๗๐,๗๖๔ ราย มีการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟภ.ปัตตานี จำนวน ๒๐,๓๙๓,๐๖๒.๘๖ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๓๙,๖๑๐ รายและการใช้กระแสไฟฟ้าในพื้นที่ควบคุม กฟอ. สายบุรี จำนวน ๒,๗๒๓,๖๓๕.๙๔ หน่วย จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๑๕,๘๔๓ ราย

ตารางที่ ๑๓ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าแยกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจ และ อุตสาหกรรม	สถานที่ ราชการและ สาธารณะ	อื่นๆ	
กฟภ.ปัตตานี	๓๙,๖๑๐	๒๐,๓๙๓,๐๖๒.๘๖	๓๓,๙๗๐	๔,๓๕๗	๑๖	๑,๒๖๗	
กฟส.หนองจิก	๑๙,๔๒๗	๗,๑๒๖,๕๗๖.๒๒	๑๘,๑๓๓	๑,๐๓๒	๒๕	๒๓๗	
กฟส.โคกโพธิ์	๑๖,๔๒๙	๒,๗๓๙,๔๙๐.๔๑	๑๕,๑๒๗	๑,๐๑๙	๑๗	๒๖๖	
กฟย.ยะหริ่ง	๑๐,๑๐๔	๑,๗๓๐,๓๔๕.๔๘	๙,๘๒๗	๒๐	๑๖	๒๔๑	
กฟย.ยะรัง	๑๘,๑๘๔	๒,๖๑๔,๓๙๖.๑๗	๑๗,๑๒๒	๗๗๔	๒๐	๒๖๘	
กฟย.แม่ลาน	๗,๐๕๙	๙๓๙,๙๕๖.๖๓	๖,๗๐๒	๓๔๖	๗	๒๔	
กฟอ.สายบุรี	๑๕,๘๔๓	๒,๗๒๓,๖๓๕.๙๔	๑๕,๐๖๔	๗๗๓	๒	๔	

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) Electricity sales (Gwh.)					District
		รวม Total	ที่อยู่อาศัย Residential	สถานธุรกิจ และ อุตสาหกรรม	สถานที่ ราชการและ สาธารณะ	อื่นๆ	
กฟส.มายอ	๒๒,๗๑๕	๓,๔๗๑,๙๗๔.๙๐	๒๑,๕๘๘	๑,๑๒๕	๒		
กฟย.ไม้แก่น	๔,๓๖๓	๖๗๘,๗๘๙	๔,๑๘๐	๑๘๑	๒		
กฟย.ปะนา ระ	๖,๙๘๕	๙๔๐,๑๕๗.๑๒	๖,๗๐๙	๒๗๕	๑		
กฟย.ทุ่งยาง แดง	๕,๗๓๐	๙๓๒,๗๕๐.๓๔	๕,๔๗๔	๒๕๓	๒	๑	
กฟย.กะป้อ	๔,๒๙๕	๕๒๖,๗๙๑	๔,๑๒๖	๑๖๖	๓		
รวม	๑๗๐,๗๖๔	๔๔,๘๑๗,๙๒๖.๐๗	๑๕๘,๐๒๒	๑๐,๓๒๑	๑๑๓	๒,๓๐๘	

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดปัตตานี

๕.๒ โทรศัพท์ จังหวัดปัตตานีมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์ในปี ๒๕๕๙ ทั้งสิ้น ๒๙ ,๖๗๑ เลขหมาย เป็นเลขหมายที่มีผู้เช่าจาก บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๑ ,๕๒๐ เลขหมาย ในจำนวนนี้การใช้ โทรศัพท์บ้านมีการเช่าเลขหมายมากที่สุด ๑๑ ,๘๐๑ เลขหมาย คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๒ ของจำนวนเลขหมาย ทั้งหมด รองลงมาเป็น ส่วนราชการ หน่วยธุรกิจ เลขหมายสาธารณะ และเลขหมาย ท.ศ.ท. ตามลำดับ และมี เลขหมายของผู้ได้รับสัมปทาน คือ บริษัททีที แอนด์ที จำกัด(มหาชน) จำนวน ๔,๕๒๖ เลขหมาย

๕.๓ ประปา จังหวัดปัตตานีมีหน่วยงานหลักที่ให้บริการประปา จำนวน ๒ แห่ง คือ เทศบาลเมืองปัตตานี มีกำลังการผลิตน้ำประปา ๓๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ให้บริการผู้ใช้น้ำ จำนวน ๑๖,๔๑๙ ราย ครอบคลุมเขต เทศบาลเมืองปัตตานีและพื้นที่นอกเขตเทศบาล ได้แก่ ผู้ใช้น้ำในพื้นที่ตำบลรูสะมิแล ตำบลบานา และตำบลตะลุโบะ อำเภอเมืองปัตตานี และสำนักงานการประปาสายบุรี มีกำลังการผลิตน้ำประปา ๑,๙๒๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน ให้บริการผู้ใช้น้ำ จำนวน ๒,๒๗๑ ราย ให้บริการผู้ใช้น้ำในเขตเทศบาลตะลุบัน และพื้นที่บางส่วนของตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานีมีครัวเรือนที่เข้าถึงประปามีเพียงร้อยละ ๑๑.๕๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ๒๐.๔๑ นอกจากนี้ พื้นที่จังหวัดปัตตานียังมีการขุดเจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค จำนวน ๔๒๘ บ่อ และมี ระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน ๒๗๖ แห่ง ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การให้บริการน้ำประปาของการประปาทั้ง ๒ แห่ง และประปาหมู่บ้านยังไม่ครอบคลุมครัวเรือนทุกหมู่บ้านชุมชน โดยมีอัตราการครอบคลุมการให้บริการ ร้อยละ ๓๘.๖๐ ซึ่งใกล้เคียงกับจังหวัดยะลา และนราธิวาส ที่มีอัตราการ ครอบคลุมร้อยละ ๓๗.๘ และ ๓๖.๗ ตามลำดับ

๕.๔ การคมนาคมขนส่ง ประกอบด้วย

ถนนจังหวัดปัตตานีมีระยะทางถนนที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปัตตานี และแขวงการทางปัตตานี รวมทั้งสิ้น ๘๕๓,๖๗๕ กม. . โดยเป็นถนนในความรับผิดชอบของสำนักงาน ทางหลวงชนบทจังหวัดปัตตานี ๓๗๑,๓๓๓ กม. . เป็นถนนลาดยาง ๓๓๕,๘๕๒ กม. เป็นถนนลูกรัง ๓๓๑,๘๒๔ กม.เป็นถนนคอนกรีต ๓.๖๕๗กม. และเป็นถนนในความรับผิดชอบของแขวงการทางปัตตานี ๔๘๒.๓๔๒ กม. ซึ่งเป็นถนนลาดยาง๓๐๘.๖๑๑ กม. และเป็นถนนลูกรัง ๓๐๙.๗๕๒ กม. ในปี ๒๕๖๐ ระยะทางในความรับผิดชอบของสองหน่วยงานไม่เปลี่ยนแปลงแต่ประการใด โดยมีถนนสายหลักที่สำคัญเชื่อมต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือถนน สาย ๔๓ เชื่อมต่อกับจังหวัดสงขลา ถนนสาย ๔๑๐ และ ๔๑๘ เชื่อมต่อกับจังหวัดยะลา และถนนสาย ๔๒ เชื่อมต่อกับจังหวัดนราธิวาสซึ่งถนนอยู่ในสภาพดีใช้การได้ดีและมีความสะดวกในการสัญจร

รถไฟ จังหวัดปัตตานีมีเส้นทางรถไฟวิ่งผ่านที่อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอแม่ลาน โดยมีสถานีรถไฟสำหรับบริการจำนวน ๖ สถานี

สนามบิน จังหวัดปัตตานีมีสนามบินพาณิชย์ ๑ แห่ง ขนาดทางวิ่ง ๔๙๑,๔๐๐ เมตร ซึ่งเป็นสนามบินขนาดกลาง อยู่ที่อำเภอหนองจิก ปัจจุบันใช้ในราชการทหาร สำหรับการเดินทางโดยเครื่องบินจะใช้ ท่าอากาศยานนานาชาติหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และท่าอากาศยานจังหวัดนราธิวาส (สนามบินบ้านทอน)

ท่าเทียบเรือ จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือทางทะเลที่สำคัญตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๒ ท่า คือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานีขององค์การสะพานปลา ท่าเทียบเรือชายฝั่งปัตตานีของกรมเจ้าท่า(เป็นท่าเทียบเรือน้ำลึก) และที่จอดพักเรือของกรมธนารักษ์ ซึ่งในอดีตมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีเรือประมงและเรือบรรทุกสินค้าชายฝั่งจากจังหวัดต่างๆ ทั้งภาคใต้และภาคอื่นๆเข้ามาขนถ่ายสัตว์น้ำ และขนถ่ายสินค้า ตลอดจนจอดพักเรือ ปัจจุบันเกิดปัญหาการตื้นเขินของร่องน้ำ ทำให้เรือบรรทุกสินค้าเรือประมงขนาด ๑๘๐ ตันกรอส ไม่สามารถเข้าเทียบท่าได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

ไปรษณีย์ จังหวัดปัตตานี มี ๑๓ ที่ทำการไปรษณีย์ (ยกเว้นอำเภอแม่ลาน) ให้บริการ ครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล/หมู่บ้านของจังหวัด ซึ่งปัจจุบันได้ปรับบทบาทให้บริการในด้านสื่อสารโทรคมนาคม (CAT Telecom) และบริการส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ทำให้ช่องทางการขนส่งสินค้าและการจำหน่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

๕.๕ ทรัพยากรธรรมชาติ

ป่าไม้ สภาพป่าส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานีเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ มีเนื้อที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทั้งสิ้น ๙๙,๖๔๙ ไร่ ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๕,๙๙๕.๓๗๕ ไร่ อุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คือ อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาตี มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๓,๑๒๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี (อำเภอกะพ้อ เนื้อที่ ๙,๖๐๗ ไร่) จังหวัดยะลาและจังหวัดนราธิวาส และอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๙๒ ไร่ ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือจังหวัดปัตตานี (อำเภอโคกโพธิ์ เนื้อที่ ๑๖,๓๑๒.๕๐ ไร่) จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง คือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าป่ารังไก่อ

อ่าวปัตตานี เป็นมรดกธรรมชาติที่สำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบัน ทั้งทางด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี เศรษฐกิจ สังคม และนิเวศวิทยา ฯลฯ เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพสูงแห่งหนึ่งของโลก เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลที่ควรแก่การอนุรักษ์จากองค์การสากลเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรแห่งโลก หรือ IUCN ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี อ่าวปัตตานีถือว่าเป็น “อ่าวประวัติศาสตร์” เนื่องจากปรากฏหลักฐานนักเดินเรือได้ใช้เป็นที่พักหลบลมมรสุม ช่อมแซมเรือ และเป็นที่ค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าของพ่อค้าชาติต่างๆ มาตั้งแต่สมัยลังกาสุกะจนถึงพุทธศตวรรษที่ ๒๑-๒๒ เมื่อพ่อค้าชาวตะวันตก เช่น โปรตุเกส ฮอลันดา อังกฤษ สเปน ได้เข้ามาค้าขาย ตั้งสถานีการค้า ทำให้อ่าวปัตตานีมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและมีท่าเรือที่ได้รับความนิยมจากนักเดินเรือมากมายเป็นเวลานาน อ่าวปัตตานีได้อำนวยประโยชน์ให้กับชุมชนชายฝั่งในหลากหลายรูปแบบ เช่น การประมงพื้นบ้าน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทำเทียบเรือ เพื่อการคมนาคมขนส่ง การพักผ่อนเพื่อนันทนาการ การเป็นที่ตั้งเขตอุตสาหกรรมและชุมชนรอบอ่าวปัตตานี กล่าวได้ว่า อ่าวปัตตานีเป็นมรดกธรรมชาติที่ควรแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมให้เกิดคุณค่าแก่ชุมชนอย่างยั่งยืนสืบไป

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและการดำรงชีพของประชากร ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี คลองท่าเรือและคลองสุโงงbaruและชายฝั่งทะเลที่มีความยาวตลอดจังหวัดปัตตานี ๑๑๖ กิโลเมตร

แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ๑ แห่ง คือ โครงการเขื่อนปัตตานีของกรมชลประทาน ซึ่งเป็นเขื่อนทดน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร มีบานระบายน้ำ จำนวน ๗ ช่อง สามารถระบายน้ำสูงสุดได้ ๑,๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที ทำการบริหารจัดการน้ำร่วมกับเขื่อนเก็บกักน้ำบางยางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาในการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำ เพื่อการเกษตร การอุปโภค-บริโภค และการรักษาสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดปัตตานี ประมาณ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำ) จำนวน ๕ แห่ง ปริมาณน้ำประมาณ ๑.๕ ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำในพื้นที่เกษตรกรรม

ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน จังหวัดปัตตานีมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๙๔๐.๓๕ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๒๓๔,๔๐๕ ไร่ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ได้จำแนกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ดังนี้

- พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ประมาณ ๖๖,๖๔๔.๔๙ ไร่ ประกอบด้วยป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน และป่าเบญจพรรณ
- พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ประมาณ ๙๔๓,๒๑๑ ไร่ ประกอบด้วยสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน นาข้าว ไม้ยืนต้น ไม้ผลผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๗,๙๕๗ ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่อ่างเก็บน้ำ คลองระบายน้ำ ทะเลสาบ บึง และลำคลอง
- พื้นที่ชุมชนและสถานที่สำคัญ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑๔,๘๑๑ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ชุมชน ที่อยู่อาศัย ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- พื้นที่อื่นๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๐,๖๐๘ ไร่ ประกอบด้วยพื้นที่ลุ่ม พื้นที่ไม้พุ่มหรือทุ่งหญ้าสลับ ไม้พุ่ม เหมืองแร่ เหมืองเก่า และบ่อขุด

ตารางที่ ๑๔ พื้นที่และจำนวนเนื้อที่ของป่าสงวน

ลำดับที่	พื้นที่ป่าไม้	ท้องที่อำเภอ	จำนวน	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รับผิดชอบ จำนวน ๕ ป่า					
๑	ป่าเลนยะหริ่ง	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๖,๒๑๒	
๒	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ ๒	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๑,๒๕๐	
๓	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ ๓	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๓๗๕	
๔	ป่าเลนหนองจิก	หนองจิก	๑ ป่า	๑๒,๑๘๗	
๕	ป่าดอนนา	หนองจิก	๑ ป่า	๔,๘๔๔	
กรมป่าไม้ รับผิดชอบ จำนวน ๑๐ ป่า					
๑	ป่าไม้แก่น	ไม้แก่น	๑ ป่า	๔,๐๒๐	
๒	ป่าสายโฮ	หนองจิก	๑ ป่า	๖,๗๕๐	
๓	ป่าบาโงจะลาฮี	ยะรัง	๑ ป่า	๖๒๕	
๔	ป่าเขายี่ไฉะ	มายอ, พังยางแดง, สายบุรี	๑ ป่า	๒๒,๕๐๐	
๕	ป่าบูเก๊ะกุ่ม	มายอ, พังยาง แดง	๑ ป่า	๙๓๓	
๖	ป่าเขาตูม	ยะรัง	๑ ป่า	๑,๘๕๐	
๗	ป่าเทือกเขาเปาะ ยานิ	ยะรัง, มายอ	๑ ป่า	๑๐,๐๐๘	
๘	ป่ากระบุรี	สายบุรี	๑ ป่า	๒,๕๐๐	ประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๘๓ (๒๕๒๓) ซึ่งขณะนั้น ต. กระบุรี ยังอยู่ใน อ.สายบุรี
๑๐	ป่าบูเก๊ะตางอ	พังกายแดง	๑ ป่า	๑,๒๑๙	
	ป่าเขาใหญ่	โคกโพธิ์	๑ ป่า	๒๔,๓๗๕	บางส่วนอยู่ในเขตอุทยาน แห่งชาติน้ำตกทรายขาว

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

๕.๖ การท่องเที่ยว

จังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์รวมของประชากรหลากหลายเชื้อชาติ ศาสนา โดยสืบเนื่องมาจากความเจริญรุ่งเรืองทางการปกครองและการค้าในอดีต จึงมีการรับเอาอารยธรรมจากชนชาติต่างๆ มาผสมผสานจนเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นและกลมกลืน

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ปัตตานีมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่น่าศึกษามากมาย ได้แก่ เมืองโบราณยะรัง เมืองเก่ากรือเซะ-บานา วังเก่าสมัย ๗ หัวเมือง กริชสกุลช่างปัตตานี จิตรกรรมบนเรือกอละ (นาวาแห่งจิตวิญญาณ) จิตรกรรมฝาผนังวัดโบราณที่สวยงามวิจิตร จังหวัดปัตตานียังมีศาสนสถานที่สวยงามทรงคุณค่า ได้แก่ วัดราชบูรณะ หรือ วัดช้างให้ (วัดหลวงปู่ทวดเหยียบน้ำทะเลจืด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกรือเซะ (มัสยิดคู่พระราชวังโกตาฮิสตานา) มัสยิดดาโต๊ะ (มัสยิดร่วมสมัยกับมัสยิดกรือเซะ) มัสยิดกลางปัตตานี (ที่มีสถาปัตยกรรมคล้ายคลึงทัชมาฮาลในอินเดีย) เป็นต้น

เมืองโบราณยะรัง เป็นชุมชนสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในภาคใต้ ตามหลักฐานเอกสารเชื่อว่าเป็นที่ตั้งของอาณาจักรโบราณ “ลังกาสุกะ” เป็นเมืองโบราณที่มีผังเมืองรูปวงรีขนาดใหญ่ พื้นที่ประมาณ ๙ ตารางกิโลเมตร ลักษณะเมืองมีการสร้างทับซ้อนกันถึง ๓ เมือง คือ เมืองโบราณบ้านวัด เมืองโบราณบ้านจาละ และเมืองโบราณบ้านปรางแว

มัสยิดกรือเซะ ตั้งอยู่ริมถนนสายปัตตานี-นราธิวาส สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช คือ ระหว่าง พ.ศ.๒๑๒๑ ถึง ๒๑๓๖ ก่อสร้างเป็นแบบเสากลม ก่ออิฐถือปูนแบบตะวันออกกลาง มีหลังคาโดมซึ่งยังสร้างไม่แล้วเสร็จ

มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ริมถนนสายยะรัง -ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี เริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ.๒๔๙๗ ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ ๙ ปี ๖๗ นายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำพิธีเปิดใช้ มัสยิดกลางปัตตานี เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๐๖ โครงสร้างมัสยิดมีลักษณะสวยงามยิ่ง ตั้งอยู่บนฐานรูปทรงคล้ายกับวิหารที่ทัชมาฮาลของอินเดีย ตรงกลางเป็นอาคารมียอดโดมขนาดใหญ่และมีโดมบริวาร ๔ ทิศ มีหอคอยอยู่สองข้างสูงเด่นเป็นสง่า และปัจจุบันได้ขยายด้านข้างออกไปทั้ง ๒ ด้าน และสร้างหออาซานพร้อมขยายสระน้ำและที่อาบน้ำละหมาด ทำให้ดูสง่างามยิ่งขึ้น

ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวหรือศาลเล่งจูเกียง เป็นศาลที่ประดิษฐานรูปแกะสลักของเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวพระหมอ เจ้าแม่ทับทิม ตั้งอยู่ที่ถนนอาเนาะรู อำเภอเมืองปัตตานี ทุกๆ ปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ จะมีงานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว โดยแห่องค์เจ้าแม่ฯ ไปตามถนนต่างๆ หัวเมืองปัตตานี มีการทำพิธีลุยไฟและแห่องค์เจ้าแม่ฯ ลุยน้ำข้ามแม่น้ำปัตตานี ผู้คนที่เลื่อมใสศรัทธาจากทั่วสารทิศจะแห่มาร่วมงานกันคับคั่งทุกปี

วัดช้างให้ หรือวัดราชบูรณะ ตั้งอยู่ ริมทางรถไฟสายหาดใหญ่ -สุไหงโก-ลก หรือทางรถยนต์สายปัตตานี -นาประดู่-ยะลา สร้างขึ้นมากกว่า ๓๐๐ ปี ภายในวิหารมีรูปปั้นหลวงปู่ทวดขนาดเท่าองค์จริงตามประวัติเล่าว่า ท่านได้แสดงปาฏิหาริย์ในครั้งที่เดินทางด้วยสำเภาไปกรุงศรีอยุธยา ระหว่างทางเกิดพายุทำให้อาหารและน้ำดื่มถูกลมพัดตกทะเล ท่านจึงแสดงปาฏิหาริย์หย่อนเท้าลงไปในทะเล น้ำในบริเวณนั้นได้กลายเป็นน้ำจืด ทำให้ชื่อเสียงขจรขยายไปทั่ว ผู้มานมัสการยังสามารถเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมของสถาปัตยกรรมของสถาปัตยกรรมเจดีย์ และหอรบซึ่งงดงามเป็นอย่างยิ่ง

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่หลากหลายจากทะเลจรดขุนเขา อาทิ หาดตะโละกาโปร หาดแหมแม ที่มีหาดหินเป็นประติมากรรมทางธรรมชาติที่สวยงามและมีเสน่ห์แหลมตาชี ซึ่งเป็นแหลมที่สามารถสัมผัสแสงแรกและแสงสุดท้ายของพระอาทิตย์โดยยืนตรงจุดเดียวกันตลอดจนสามารถสัมผัสวิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้านที่เรียบง่าย สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศนั้น ปัตตานีมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พิชิตยอดเขาสันกาลาคีรี ณ อุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว กิจกรรม “พายเรือแคนู – ศึกษายัก ลายกอลและลวดอุโมงค์ธรรมชาติกลางป่าชายเลนยะหริ่ง ” ณ ศูนย์ศึกษาธรรมชาติป่าชายเลนยะหริ่ง

งานประเพณีและกิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ งานสมโภชเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ ของทุกปี เทศกาลสงกรานต์น้ำหลวงพู่ทวด วัดช้างให้ ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ของทุกปี ประเพณีชักพระ อำเภอกอโคโพธิ์ ซึ่งจัดในช่วงวันออกพรรษาของทุกปี ประเพณีของชาวไทยมุสลิม ซึ่งประกอบด้วย พิธีการเกิด และการโกนผมไฟ การเข้าสู่หนัด หรือ มาโซะยาวิ ซึ่งเป็นพิธีกรรมอย่างหนึ่งของอิสลามที่มุสลิมทุกคนถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีชื่อเสียงอีกหลายกิจกรรม การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญ คือ ดิเกร์ฮูลูหรือลิเกฮูลู ร้องเงิ้ง มะโย่ง อาหารประจำถิ่นที่สำคัญ คือ นาซิดาแม เป็นอาหารพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและอร่อย ไก่กอลและ สะเต๊ะเนื้อ ซอเลาะพริกหยวก รอยาะ ข้าวยา โรตีมะตะบะ โรตีปาแย ชาชัก ชัมบูชะ กรือโป๊ะ (ข้าวเกรียบปลาสด) และบูดู

สถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี

ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ จังหวัดปัตตานี มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๒๒๔,๙๕๓ คน รายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๙๐๘ ล้านบาท ซึ่งเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๘ พบว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวน ๔,๖๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๒ รายได้เพิ่มขึ้น ๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๙ เนื่องจากจังหวัดมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเชิงรุก และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวโน้มการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี จากข้อมูลท่องเที่ยวจะเห็นว่าแนวโน้มนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกจังหวัดเช่นกัน

๑.๒ ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ๑๒ อำเภอ ดังนี้

๑.อำเภอเมืองปัตตานี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- ขาดความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน - ประชาชนไม่มีความเข้มแข็ง - ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐน้อย - ลดปัญหาการก่อเหตุร้ายรายวัน - โครงสร้างพื้นฐานขาดประสิทธิภาพ - ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ	- สร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน - ส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถดูแลตัวเองได้ - สนับสนุนความพร้อมในทุกๆด้าน - ส่งเสริมกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความวาทะแวงภาครัฐถึงภาคประชาชน - หน่วยกำลังทุกภาคส่วนร่วมกันดูแลพื้นที่ไม่ให้เกิดเหตุ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ - ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างถนน
๒. ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติด - เยาวชนมีการศึกษาดำ - ปลุกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างทั่วถึง	- ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด - เพิ่มมาตรการการปราบปรามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ฝึกอาชีพให้เยาวชน - จัดกิจกรรมในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว - ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้เข้มแข็งและเป็นที่สนใจของเยาวชน - ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจริยธรรม - ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความสามัคคีในสังคม
๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ - น้ำท่วมและการระบายน้ำไม่ดีพอ	- สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำให้เพียงพอ - สร้างและขยายเขตประปาให้ทั่วถึง - ขุดลอกคู คลอง เพื่อการระบายน้ำ ในฤดูน้ำท่วมให้เพียงพอ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๔. ด้านเศรษฐกิจ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงราคาตกต่ำ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ - เพิ่มศักยภาพ และโอกาสของประชาชน - แก้ปัญหาด้านมลภาวะของประชาชน	- ส่งเสริมระบบการตลาด - ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ รวมทั้งด้านวิชาการแก่เกษตรกร - ให้ความรู้ในการรวมกลุ่มอาชีพ - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ และวิทยากรในการฝึกและประกอบอาชีพ - พัฒนาระบบการเรียนรู้ เช่น การจัดเวทีประชาคม การขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน - พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น - ส่งเสริมทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเกษตรการแบบยั่งยืน - จัดให้มีและสร้างท่าเทียบเรือพาณิชย์ให้ได้มาตรฐานขนาดกลาง เพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้า - พัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ - การบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงประชาชนทุกกลุ่ม - ส่งเสริมความพร้อมการท่องเที่ยวและการกีฬาอย่างถูกต้อง
๕. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- การพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย - ปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่งพัง - ปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม	- ให้ความรู้ในการใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติฯ - สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม - ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้น่าอยู่ - ดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยสถานที่ต่างๆ - จัดแนวป้องกันชายฝั่งถูกกัดเซาะในพื้นที่ตำบลรูสะมิแล บานา ต้นหยงลูโละ และบาราโหม - จัดระบบบริการจัดการขยะให้มี ประสิทธิภาพ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	- ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร - การเกิดน้ำท่วมขัง	- บริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ - ขุดลอก คลองส่งน้ำ ให้ระบายน้ำได้ดี - สร้างคูระบายน้ำ ให้สามารถระบายน้ำอย่างเพียงพอ

๒.อำเภอยะหริ่ง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
๑.ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเกิดเหตุร้ายวัน ส่งผลโดยตรงต่อความมั่นคงในพื้นที่ เพราะการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ มีลักษณะการทำงานในเชิงรับ และการบูรณาการระหว่างผู้ที่มีนับถือศาสนาพุทธ – อิสลามยังทำไม่ได้ดีเท่าที่ควร ยังคงมีความหวาดระแวง ซึ่งกันและกัน ความร่วมมือของประชาชนต่อภาครัฐในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบยังมีให้เห็นเป็นส่วนน้อย	- เร่งดำเนินงานกิจกรรมด้านมวลชนสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือกับภาครัฐมากขึ้น ทั้งฝ่ายปกครอง ทหาร และตำรวจ - ลดปัญหาเงื่อนไขและความหวาดระแวง ที่เกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ - สร้างความสมานฉันท์ และบูรณาการร่วมกันระหว่างประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธ – อิสลาม พื้นที่ ต.ยามู ต.ปิยามู มัง ต.ตาลีฮายร์ ต.ตะโละ กาโปรี ต.ตาเกาะ - สร้างความสมานฉันท์ปรองดอง ลดความหวาดระแวง ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชน - จัดตั้งจุดตรวจพิทักษ์เมืองยะหริ่ง ๒๔ ชั่วโมง ตามจุดต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอยะหริ่ง
๒.ด้านสังคม	- สภาพสังคมโดยรวมในพื้นที่อำเภอยะหริ่ง ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละกว่า ๙๕ นับถือศาสนาอิสลาม มีขนบธรรมเนียมประเพณีแบบชาวมุสลิม แต่ยังมีปัญหาทางสังคมในหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการว่างงาน ปัญหาคุณภาพชีวิต ปัญหาความเข้าใจในวิถีชีวิต - ปัญหาบทบาทสตรีและคณะกรรมการสตรีระดับตำบล - ปัญหาเงินกู้ยืมระบบ	- ทำให้ประชาชนมีความรู้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหายาเสพติดและสามารถป้องกันตนเองและคนรอบข้างให้ห่างไกลจากยาเสพติด - ทำให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ และสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ - ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจนโยบาย และแนวทางปฏิบัติในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน - ส่งเสริมบทบาทสตรีและคณะกรรมการสตรีระดับตำบล ต.ตาเกาะ ต.ตาลีฮายร์ - จัดตั้งศูนย์รับแจ้ง ตรวจสอบปัญหาเงินกู้ยืมระบบ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	- ปัญหาครอบครัวแตกแยกขาดความอบอุ่น	ต.ตะโละ - กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกในครัวเรือน เพื่อสร้างความอบอุ่นในครอบครัว
๓.ด้านเศรษฐกิจ	- สภาพเศรษฐกิจโดยรวมในพื้นที่อำเภอเยหริ่งส่วนใหญ่มาจากการประกอบอาชีพทำการประมง ทำสวนยางพารา สวนผลไม้และรับจ้างประเภทส่วนใหญ่ที่ขาดเงินทุน หรือปัจจัยในการประกอบการต่าง ๆ ต้องไปขายแรงงานในต่างถิ่น ต่างจังหวัด และต่างประเทศ ซึ่งหากมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง แรงงานเหล่านี้ก็จะกลับมาเข้าสู่ในระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ได้ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรี อย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง - ขาดความรู้ในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ยังขาดความรู้ในการประกอบอาชีพเสริม รายได้เสริม - ปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์การเกษตร - ปัญหาผู้ผลิตสินค้า OTOP ไม่มีช่องทางการจำหน่าย ขาดการประชาสัมพันธ์ - ผลผลิตไม่คุ้มทุนเพราะการกดราคาของพ่อค้าคนกลาง	- เพื่อสนับสนุนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอำเภอ สามารถขยายและส่งเสริมการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะด้านอาชีพเป็นผลิตผลทางการเกษตรอินทรีย์ และการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ให้มีความสามารถและทักษะการพัฒนาด้านฝีมือ เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและสามารถขยายการตลาดไป สู่ตลาดกลาง ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล และยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหาความยากจนของจังหวัดปัตตานี - ส่งเสริมกิจกรรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพของกลุ่มสตรีอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง ต.หนองแรต ต.ยามู ต.ราตาปันยัง ต.บาโลย ต.แหลมโพธิ์ ต.สาบัน ต.ตอหลัง ต.ตันหยงจิงงา ต.ตันหยงดालอ ต.จะรัง - ส่งเสริมกิจกรรมการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำบัญชีครัวเรือน ต.หนองแรต ต.ยามู ต.แหลมโพธิ์ ต.สาบัน ต.ตะโละกาโปร์ ต.ตอหลัง ต.บาโลย ต.ตันหยงจิงงา ต.ตันหยงดาลอ ต.ราตาปันยัง - กิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้มีความรู้ด้านการประกอบอาชีพพัฒนาคุณภาพสินค้า สนับสนุนการทำบรรจุภัณฑ์สินค้า ต.ตาเกาะ ต.ปายามมั่ง ต.ตะโละกาโปร์ - จัดซื้อเครื่องมือในการประกอบอาชีพให้เกษตรกรที่มีความพร้อมความตั้งใจ ต.ปายามมั่ง ต.จะรัง - พัฒนาสินค้ากลุ่มอาชีพให้มีคุณภาพ จัดตั้งกลุ่มและเครือข่ายป้องกันการกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง ต.ตะโละ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
๔.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- สถานการณ์ สภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อำเภอยะหริ่งถือว่ายังมีความอุดมสมบูรณ์พอสมควร ทั้งทรัพยากรป่าไม้ทรัพยากรชายฝั่ง และอื่น ๆ - ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลอ่าวไทย - ปัญหาขยะบริเวณบ้านเรือนและชุมชน - การท่องเที่ยวหาดตะโลละสมีแลและแหลมตาชี ขาดการบริหารจัดการที่ดี	- เน้นการพัฒนาให้สามารถนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด - การสร้างจิตสำนึกและตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้เป็นเมืองน่าอยู่ - ดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยในเขตอำเภอ - บริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ศึกษาผลกระทบร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต.ตะโลละกาโปร์ ต.แหลมโพธิ์ - จัดกิจกรรมกำจัดขยะในพื้นที่ชุมชน แข่งขันประกวดความสะอาดในระดับตำบล ต.ตะโลละ ต.ยามู ต.บางปู ต.แหลมโพธิ์ - จัดระเบียบการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสัมมนาให้ความรู้ผู้ประกอบการ ต.ตะโลละกาโปร์ ต.แหลมโพธิ์
๕.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การคมนาคมไม่สะดวก (ถนนชำรุด , ไม่เพียงพอ) ในบางพื้นที่	- ปรับปรุงถนนลาดยางในพื้นที่ ต.ปายามูมั่ง – ต.ตะโลละ - ปรับปรุงถนนที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพดีและปรับปรุงเครื่องหมายจราจรของถนนทุกสายเพื่อการคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัยมากขึ้น

๓.อำเภอไม้แก่น

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑. ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการแจ้งข่าวสารหรือเบาะแสของผู้ก่อเหตุฯให้เจ้าหน้าที่รัฐเกิดความไม่ไว้วางใจระหว่างประชาชนกับภาครัฐ - จากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ทำให้ประชาชนไทยพุทธและมุสลิมเกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน - ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ	- ส่งเสริมกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความหวาดระแวงภาครัฐถึงภาคประชาชน - ส่งเสริมให้พี่น้องมุสลิมและไทยพุทธจัดกิจกรรมร่วมกัน เพื่อลดความรู้สึกหวาดระแวงซึ่งกันและกัน - เพิ่มไฟฟ้าส่องสว่างในจุดที่มีดและมีความเสี่ยงในยามค่ำคืน
๒. ด้านสังคม	- ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ครอบครอง - ปัญหายาเสพติด - เยาวชนบางกลุ่มขาดการศึกษาในระดับสูง	- ให้อำเภอเริ่มออกโฉนดชุมชน - ปรึษาปรึษากลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรมที่มีแนวโน้มเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ ๔ ฝ่าย (ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ผู้นำตามธรรมชาติ) โดยใช้หลักศาสนาเป็นเครื่องนำทางการปฏิบัติ - สร้างแรงจูงใจในการศึกษา - สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เด็กเรียนดี
๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- เส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรมเป็นอุปสรรคต่อการจราจร - แหล่งน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ	- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปา หมู่บ้าน ชุมชน ที่มีอยู่เดิมแต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้
๔. ด้านเศรษฐกิจ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- สินค้าการเกษตรตกต่ำ	- ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชหลากหลาย เพื่อเป็นสินค้าการเกษตรที่ต้องการของตลาด
๕. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- บริเวณชายฝั่งน้ำทะเลกัดเซาะ	- สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะ หรืออื่นๆ ที่เป็นแนวทางที่เหมาะสม

๔.อำเภอยะรัง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน	- ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐน้อย - ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ - ประชาชนไม่มีความพร้อมความรู้ในการป้องกันตนเองจากเหตุสถานการณ์ - โครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะถนนชำรุด ขาดการบำรุงดูแลรักษา	- ส่งเสริมกิจกรรมที่สร้างความปรองดองสมานฉันท์ สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนต่อหน่วยงานของรัฐ - จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ - ฝึกอบรมทักษะการสังเกต การป้องกันกับประชาชนกลุ่มเสี่ยงเพื่อป้องกันตนเอง - ปรับปรุงถนน และติดตั้งไฟส่องสว่างเพิ่มเติมเพื่อป้องกันเหตุ
๒. ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติด - เยาวชนมีการศึกษาต่ำ - ประชาชนขาดความมีระเบียบวินัย โดยเฉพาะการเคารพกฎจราจร	- ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันปัญหายาเสพติด - เพิ่มมาตรการการปราบปรามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ฝึกอบรมให้เยาวชน - จัดกิจกรรมในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว - ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและเยาวชนให้ความสำคัญกับการศึกษา - ส่งเสริมให้ประชาชนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย
๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การคมนาคมไม่สะดวก - ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอและไม่สะอาด	- ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวก อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย - สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำให้เพียงพอ ปรับคุณภาพของน้ำให้มีความสะอาด
๔. ด้านเศรษฐกิจ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ	- ส่งเสริมระบบการตลาด - ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ รวมทั้งด้านวิชาการแก่เกษตรกร - การพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	- ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องโภชนาการและการดูแลสุขภาพ	- อบรมให้ความรู้กับประชาชนเรื่องโภชนาการและการดูแลสุขภาพ
๕. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- ปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม - น้ำท่วมในฤดูน้ำหลากและน้ำท่วมขัง - ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และในฤดูแล้ง	- จัดระบบบริหารจัดการขยะให้มี ประสิทธิภาพ สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเรื่องปัญหาขยะ - ขุดลอกคูคลอง เพิ่มระบายน้ำช่วงฤดูน้ำหลาก - กำจัดผักตบชวา วัชพืชต่างๆก่อนฤดูน้ำหลาก - สร้างสถานที่กักเก็บน้ำ

๕.อำเภอสาบบุรี

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน	- ขาดความรู้ ความเข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน - ประชาชนไม่มีความเข้มแข็ง - ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐ น้อย - ลดปัญหาการก่อเหตุร้ายรายวัน - โครงสร้างพื้นฐานขาดประสิทธิภาพ - ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ	- สร้างความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน - ส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถดูแลตัวเองได้ - สนับสนุนความพร้อมในทุกๆด้าน - ส่งเสริมกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความวาทะแวง ภาครัฐถึงภาคประชาชน - หน่วยกำลังทุกภาคส่วนร่วมกันดูแลพื้นที่ไม่ให้เกิดเหตุ - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ - ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่างถนน
๒. ด้านสังคม	- ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ ในที่ดินของตนเอง - ปัญหายาเสพติด - เยาวชนมีการศึกษาต่ำ - ปลุกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรมอย่างทั่วถึง	- สนับสนุนการขอเอกสารสิทธิ์ให้รวดเร็วและทั่วถึง - ส่งเสริมกิจกรรมป้องกันปัญหาเสพติด - เพิ่มมาตรการการปราบปรามในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง - ฝึกอาชีพให้เยาวชน - จัดกิจกรรมในเยาวชนกลุ่มเสี่ยง - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด - เพิ่มประสิทธิภาพสถาบันครอบครัว - ส่งเสริมการศึกษานอกระบบให้เข้มแข็งและเป็นที่

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
		สนใจของเยาวชน - ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านจริยธรรม - ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ความสามัคคีในสังคม
๓. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- การคมนาคมไม่สะดวก - ระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ - น้ำท่วมและการระบายน้ำไม่ดีพอ	- ก่อสร้างและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้สะดวก อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย - สร้างสถานที่ และระบบกักเก็บน้ำให้เพียงพอ - สร้างและขยายเขตประปาให้ทั่วถึง - ขุดลอกคู คลอง เพื่อการระบายน้ำ ในฤดูน้ำท่วมให้เพียงพอ
๔. ด้านเศรษฐกิจ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี	- ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงราคาตกต่ำ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ - เพิ่มศักยภาพ และโอกาสของประชาชน - แก้ปัญหาด้านมูลภาวะของประชาชน - ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัยจากโรคภัย - ส่งเสริมการท่องเที่ยว และกีฬา	- ส่งเสริมระบบการตลาด - ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต - ส่งเสริมการแปรรูป และพัฒนาผลผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่า - ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจใหม่ๆ รวมทั้งด้านวิชาการแก่เกษตรกร - ให้ความรู้ในการรวมกลุ่มอาชีพ - ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณ และวิทยากรในการฝึกและประกอบอาชีพ - พัฒนากระบวนการเรียนรู้ เช่น การจัดเวทีประชาคม การขยายเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน การถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน - พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เช่น ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ ที่สอดคล้องกับศักยภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมท้องถิ่น - ส่งเสริมทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการเกษตรการแบบยั่งยืน - จัดให้มี และสร้างท่าเทียบเรือพาณิชย์ให้ได้มาตรฐาน ขนาดกลาง เพื่อการส่งออกและนำเข้าสินค้า - พัฒนาระบบการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพ - การบริการด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึงประชาชนทุก

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
		กลุ่ม - ส่งเสริมความพร้อมการท่องเที่ยวและการกีฬาอย่างถูกต้อง
๕. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- การพัฒนาให้สามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด - ความเป็นระเบียบเรียบร้อย - ปัญหาน้ำกัดเซาะตลิ่งพัง - ปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อม - ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร - การเกิดน้ำท่วมขัง	- ให้ความรู้ในการใช้ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติฯ - สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้น่าอยู่ - ดูแลความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยสถานที่ต่างๆ - จัดแนวป้องกันชายฝั่งถูกกัดเซาะในพื้นที่ตำบลตะลุบัน ปะเสยะวอ และบางเก่า - จัดระบบบริการจัดการขยะให้มี ประสิทธิภาพ - บริหารจัดการระบบน้ำเพื่อการเกษตรให้มี ประสิทธิภาพ - ขุดลอก คลองส่งน้ำ ให้ระบายน้ำได้ดี - สร้างคูระบายน้ำ ให้สามารถระบายน้ำอย่างเพียงพอ

๖.อำเภอโคกโพธิ์

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	-การป้องกันการก่อเหตุการณ้ในพื้นที่ -ขาดความพร้อมในการป้องกันตนเอง	-เพิ่มความเข้มงวดและมีการเพิ่มมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัย/อบรมเพิ่มประสิทธิภาพ ชรบ. -ฝึกอบรมให้ประชาชนรู้จักการการป้องกันตนเอง
๒.ด้านสังคม	-ปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดในกลุ่มวัยรุ่น กลุ่มนักศึกษา -ผู้สูงอายุไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากคนในครัวเรือน -เยาวชนบางกลุ่มขาดการศึกษาในระดับที่สูง	-รณรงค์การป้องกันยาเสพติด -กวตขันคนนอกพื้นที่ที่เข้ามามั่วสุมในชุมชน -ส่งเสริมอาชีพแก่เยาวชน/ปลูกฝังค่านิยมที่ดี -หาอาชีพที่มีในพื้นที่ทำอยู่เพื่อมีเวลาดูแลผู้สูงอายุ -สนับสนุนโครงการกู้ยืม/สนับสนุนทุนการศึกษาแก่เยาวชนที่มีผลการเรียนดี
๓..ด้านเศรษฐกิจ	-ราคาสินค้าภาคการเกษตรไม่แน่นอน -ตกต่ำต้นทุนปัจจัยการผลิตเพิ่ม	-ปลูกพืชผสมผสาน ไม่หวังพึ่งพืชเศรษฐกิจอย่างเดียว

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ไม่ได้มาตรฐาน -ประชาชนว่างงาน -ประชาชนมีหนี้สินมาก/ ไม่มีเงินเก็บ	-ใช้การเกษตรแบบประณีต คำนึงถึงผลผลิต -จัดตั้งตลาดกลางสินค้าทางการเกษตรชุมชน -จัดหาแหล่งงานเพิ่มเติม, ฝึกอบรมอาชีพเสริมระยะสั้น -จัดทำบัญชีครัวเรือน ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างงานในพื้นที่ -จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์
๔.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-ขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดีทำให้มีน้ำไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและการเกษตรในหน้าแล้ง - การบริหารจัดการขยะและความสะอาด	-สร้างฝายน้ำล้นเพื่อเก็บกักน้ำ -โครงการชลประทานขนาดเล็กเพื่อการเกษตร -เพิ่มจุดจัดเก็บและฝังกลบขยะ
๕.โครงสร้างพื้นฐาน	-ไฟฟ้าส่องสว่างเวลากลางคืนไม่เพียงพอ -น้ำประปาไม่เพียงพอ -แหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ -ประชาชนไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากทางราชการอย่างทั่วถึง	-เพิ่มไฟฟ้าส่องสว่างในจุดที่มีดและมีความเสี่ยงในยามค่ำคืน -ปรับปรุงระบบประปาเดิม -ขุดเจาะบาดาลพร้อมเครื่องสูบน้ำและขยายท่อประปา -ชุดคูคลอง และน้ำบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภค -สร้างหอกระจายข่าว

๗.อำเภอปะนาเระ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑. ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	- เหตุการณ์ความสงบในพื้นที่ - ประชาชนในพื้นที่รู้สึกไม่ปลอดภัยในการเดินทางออกไปทำงานในและนอกพื้นที่ - ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - มีความรู้สึกแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม - ประชาชนให้ความร่วมมือกับภาครัฐน้อย - ไฟฟ้าส่องสว่างไม่เพียงพอ	- การเอาใจใส่ดูแลของภาครัฐต่อประชาชนในพื้นที่หมั่นลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสร้างขวัญกำลังใจ - จัดกิจกรรมสมานฉันท์ ลดความหวาดระแวงระหว่างภาครัฐกับประชาชน - การใช้อำนาจรัฐอย่างจริงจัง เป็นธรรมอย่างเสมอภาค - พัฒนาศักยภาพของผู้นำ และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านในพื้นที่ - สร้างจิตสำนึกของผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในพื้นที่ - ส่งเสริมให้ไทยพุทธกับไทยมุสลิมให้มีความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่างถูกต้อง - การสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ - พัฒนาบุคลากรด้านการข่าว - ติดตั้งไฟส่องสว่างให้เพียงพอในพื้นที่เสี่ยง
๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ปัญหาเส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรมเป็นอุปสรรคต่อการสัญจร - ปัญหาการขาดแคลนน้ำ เพื่อใช้ทำการเกษตร - ไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณริมถนนสาธารณะ และแหล่งชุมชน - ปัญหาด้านระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน	- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบประตुरะบายน้ำ การควบคุมปริมาณการเก็บกัก-จ่ายน้ำเพื่อรองรับประกอบอาชีพการเกษตรของประชาชน ในพื้นที่ - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตั้งระบบไฟส่องสว่างในพื้นที่ชุมชน - แจ้งหน่วยงานดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม ที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ - แจ้งหน่วยงานดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุงระบบประปา หมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิมแต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๓. ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในพื้นที่/กลุ่มเยาวชน - สถาบันครอบครัว - สถานที่ท่องเที่ยวไม่มีนักท่องเที่ยว - การศึกษาของประชากร/เยาวชนในพื้นที่	- เพิ่มมาตรการในการป้องกันในทุกภาคส่วนครอบคลุมทุกพื้นที่ - จัดกิจกรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อลดการมั่วสุม - ส่งเสริมให้ครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน และการสวดแทรกความรู้ โดยการบูรณาการร่วมสถานศึกษา/ส่วนราชการในพื้นที่ - นำผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัด - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน/สังคม - ปลุกจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างทั่วถึง
๔. ด้านเศรษฐกิจ	- ความยากจน - ประชาชนไปทำงานต่างประเทศ - การว่างงาน - ผลผลิตทางการเกษตรและการประมงมีราคาต่ำ - ขาดความรู้ในการประกอบอาชีพ - ส่งเสริมการท่องเที่ยว	- ให้ความรู้การดำเนินงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างนิสัยในการพึ่งตนเองเป็นหลัก สามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และเป็นการ - ส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับ – จ่าย ในครัวเรือน - เสริมทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร/ปศุสัตว์ /ประมง ที่ถูกต้อง - ส่งเสริมระบบตลาด การแปรรูป และพัฒนาผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า - สนับสนุนวัตถุดิบ หรือปัจจัยการผลิตตามสมควร - ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ เช่น จัดเวทีประชาคม จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ของชุมชน ถ่ายทอดความรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน - ปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่ท่องเที่ยวให้สวยงาม พร้อมรองรับนักท่องเที่ยว
๕. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- คลื่นลมพัดตะกอนดินทรายมาทับถมบริเวณปากอ่าว ทำให้อ่างน้ำตื้นเขิน ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ - ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลงอย่างมาก	- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขุดลอกตะกอนดินทรายที่กีดขวาง เพื่อลดปัญหาน้ำตื้นเขิน - ให้ความรู้ สร้างจิตสำนึกผู้ประกอบอาชีพประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือที่ถูกต้องและงดการจับสัตว์ในช่วงฤดูวางไข่ - ส่งเสริมการวางปะการังเทียม

๘.อำเภอหนองจิก

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย	- ประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถออกไปทำงานในและนอกพื้นที่ - อยากให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลในพื้นที่ให้มากขึ้น - กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขาดศักยภาพในการเป็นผู้นำ และเป็นที่พึ่งของชาวบ้าน - ความรู้สึกแบ่งแยกระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม - แหล่งข่าวสารในพื้นที่ขาดบุคลากรและงบประมาณ - เหตุการณ์ความสงบในพื้นที่ - ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการใช้ชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	- การเอาใจใส่ดูแลของภาครัฐต่อประชาชนในพื้นที่หมั่นตรวจเยี่ยมสร้างขวัญกำลังใจให้ความช่วยเหลือตามศักยภาพ ตามโอกาส - จัดตั้งองค์กรขึ้นมาดูแลในการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ระดับตำบลหมู่บ้าน (ชุดคุ้มครองตำบล/ หมู่บ้าน) - การใช้อำนาจรัฐอย่างจริงจัง เป็นธรรมอย่างเสมอภาค - เสริมสร้างบทบาทและพัฒนาศักยภาพของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตาม กฎหมาย ข้อยระเบียบที่กำหนด - พัฒนาศักยภาพของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และให้ผู้นำในพื้นที่เป็นหูเป็นตาในพื้นที่ - เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยเน้นการสร้างจิตสำนึกของผู้นำ ๔ ฝ่าย - ส่งเสริมให้ไทยพุทธกับไทยมุสลิมมีกิจกรรมร่วมกันทั้งในและนอกพื้นที่ - การประชาสัมพันธ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องหรือที่หมิ่นเหม่ต่อการเข้าใจผิดระหว่างไทยพุทธกับไทยมุสลิม ให้มีความชัดเจน สมเหตุสมผล - การสนับสนุนงบประมาณให้มากพอกับงาน การข่าวทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นและเงินงบประมาณให้กับแหล่งข่าว - การพิจารณาบุคลากรของรัฐ ในการทำงานในพื้นที่ / การพัฒนาบุคลากรด้านการข่าว
๒.ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดในพื้นที่/กลุ่มเยาวชน - สถาบันครอบครัวต้องอบอุ่น - การศึกษาของรัฐไม่ได้ควบคุมกำกับดูแลการเรียนการสอนในโรงเรียนตาดีกาให้มีคุณภาพและหลักสูตรที่ได้มาตรฐาน	- ส่งเสริมการเล่นกีฬาในกลุ่มเด็กและเยาวชนเพื่อลดการมั่วสุม - การควบคุมร้านเกมในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ - ส่งเสริมให้ครอบครัวทำกิจกรรมร่วมกัน และการสอดแทรกความรู้ความสำคัญของครอบครัวโดยสถานศึกษา

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	เดียวกัน - สถานที่ท่องเที่ยวไม่มีนักท่องเที่ยว - ประชากร/เยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีการศึกษาต่ำกว่ามาตรฐาน - เยาวชนไม่เรียนหนังสือ	- รัฐต้องให้ความสำคัญกับสถาบันการศึกษา ก่อนวัยเรียน(ตาดีกา) ทั้งสถานที่เรียนอุปกรณ์การเรียน เนื้อหาสาระที่สอน ฯลฯ /สถาบัน ปอเนาะรัฐต้องดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อลดปัญหาความไม่เท่าเทียมกัน รวมถึงวิชาที่สอน การบริหารจัดการต้องมีประสิทธิภาพ - ประชาสัมพันธ์ให้คนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงไปท่องเที่ยว
๓.ด้านเศรษฐกิจ	- ค่าครองชีพสูง - ความยากจน - ผลผลิตทางการเกษตรมีราคาต่ำ - การว่างงาน	- ส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถลดรายจ่ายเพิ่มรายได้และเป็นการเสริมสร้างนิสัยพึ่งตนเอง - ส่งเสริมให้ทุกหมู่บ้านเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายในครอบครัว - ส่งเสริมให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตร/ปศุสัตว์ /ประมง มีความรู้ในสิ่งที่ตนเองทำมากขึ้น - เสริมทักษะการบริหารจัดการให้เป็นระบบ - สนับสนุนวัตถุดิบ หรือปัจจัยการผลิตตามสมควร
๔.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ที่สาธารณประโยชน์ถูกบุกรุก - พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลถูกน้ำกัดเซาะ - คลองตื้นเขิน - การปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างขวางทางน้ำ / น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก - การทำการประมงผิดกฎหมาย - ทรัพยากรสัตว์น้ำลดน้อยลงอย่างมาก	- การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงความผิดฐานบุกรุกที่รัฐ - สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะ การปลูกป่าชายเลน - ขุดลอกคลองพร้อมทั้งสร้างเขื่อนในบริเวณปากแม่น้ำ - ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม - การขุดลอกคูระบายน้ำให้สามารถรองรับในฤดูน้ำหลาก - จับกุมและดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเฉียบขาด - สนับสนุนการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
		- สร้างความตระหนักให้ผู้ประกอบอาชีพประมงจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือที่ถูกต้องและงดการจับสัตว์ในช่วงฤดูวางไข่ - ส่งเสริมการวางปะการังเทียม
๕.ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ปัญหาเส้นทางคมนาคมชำรุดทรุดโทรมเป็นอุปสรรคต่อการสัญจร - ปัญหาการระบายน้ำ เพื่อใช้สนับสนุนการเกษตร - ปัญหาด้านไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณริมถนนสาธารณะ และแหล่งชุมชน - ปัญหาด้านระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน	- ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำ เพื่อควบคุมปริมาณการเก็บกัก-จ่ายน้ำ ในการรองรับด้านการประกอบอาชีพด้านเกษตรของประชาชน ในพื้นที่โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการขยายไฟฟ้า - ดำเนินการซ่อมแซม ปรับปรุง ในส่วนที่ชำรุดให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ - ดำเนินการแก้ไข ซ่อมแซม ปรับปรุง ระบบประปาหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีอยู่เดิมแต่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ - ประสานงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ

๙.อำเภอทุ่งยางแดง

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ - ยาเสพติดมีทุกพื้นที่	- ให้ทุกหน่วยงานราชการเข้าไปเยี่ยมเยียนทนายาทพูดคุยเพื่อสร้างความรัก ความเข้าใจ เหมือนญาติสนิท สอบถามปัญหาความต้องการอย่างต่อเนื่อง - การตั้งด่านตรวจ ๓ ฝ่าย ให้ตั้งด่านตลอดทุกวัน - ส่งเสริมให้เยาวชนมีงานทำ โดยทุกส่วนราชการเข้ามามีบทบาทส่งเสริม ให้มีการฝึกอบรมด้านร่างกาย จิตใจ ตามหลักศาสนา และให้มีอาชีพที่มั่นคง ที่สามารถดำเนินชีวิตได้ - จัดตั้งชุดตรวจ ติดตามในหมู่บ้าน โดยการใช้กฎ กติกาหมู่บ้าน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๒.ด้านสังคม	- ความยากจน - คนพิการ/เด็กกำพร้า - บุกรุกที่ดินสาธารณะ - การศึกษา - ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี - ที่อยู่อาศัย	- สำรวจหาข้อเท็จจริง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลืออย่างตรงเป้าหมาย และเป็นรายคน/ครัวเรือน - จากสถานการณ์ความไม่สงบทำให้มีคนพิการ และเด็กกำพร้าเพิ่มมากขึ้น การช่วยเหลือให้ทุกหน่วยงานเข้าเยี่ยมเยียน พุดคุย เป็นประจำ ทุกๆ เดือนและต่อเนื่อง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ ความรัก ความห่วงใยอย่างจริงจัง - ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและแก้ไขดำเนินการตามกฎหมาย - ส่งเสริมให้ครอบครัวมีรายได้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครอบครัวให้ความสำคัญกับลูกหลานให้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาคนและพัฒนาพื้นที่รวม - ให้ชุมชนมีการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่ โดยการส่งเสริมให้ชุมชนมีงานทำ และสร้างอาชีพให้กับกลุ่มที่มีความพร้อม - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนคนยากจน ตามเป้าหมาย ในด้านที่อยู่อาศัย เช่น สนับสนุนซ่อมแซมบ้านคนจน ต่อเติม ปรับปรุงเพื่อให้มีความคงทน ถาวร
๓.ด้านเศรษฐกิจ	- สินค้าการเกษตรราคาตกต่ำและไม่มีคุณภาพ - วิสาหกิจชุมชนยังไม่เข้มแข็ง - ศูนย์รวมสินค้า	- ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดหาตลาดเพื่อขยายสินค้าเพื่อการส่งออก - ให้กลุ่มอาชีพที่มีความพร้อมด้านการพัฒนาสินค้าเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบรวมตลอดถึงให้มีตลาดรองรับ - จัดอบรมให้กับกลุ่มอาชีพ เพื่อพัฒนาสินค้าให้มีมาตรฐาน - จัดให้มีศูนย์บริการสินค้าด้านการเกษตรและสินค้า OTOP เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการบริหารจัดการให้สินค้ามีราคามาตรฐาน และเป็นศูนย์รวมสินค้าทุกชนิดไว้ในที่เดียวกัน
๔.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ความอุดมสมบูรณ์บริเวณพรมน้ำดำและลำคลอง	- ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจพื้นที่และกำหนดบริเวณใดเป็นพื้นที่อนุรักษ์ และให้ประชาชนตระหนักและหวงแหน

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๕.โครงสร้างพื้นฐาน	- ถนนชำรุด - ไฟฟ้าตกบ่อย - ไม่มีน้ำประปาใช้ - ถนนสาย ๔๐๗๑ คับแคบ สายตลาดนัดขอมิส ถึง ทางเข้าหน้าว่าการอำเภอ ประมาณ ๔ กิโลเมตร	- ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ/ติดตาม/ปรับปรุงถนนเป็นประจำ - ให้องค์กรไฟฟ้าดำเนินการโดยด่วน - ประสานประสานส่วนภูมิภาคให้สำรวจเพื่อการใช้งานในพื้นที่ - ประสานแขวงทางหลวงปัตตานี เพื่อขยายช่องทางจราจร ในปัจุบันประมาณต่อไป

๑๐.อำเภอมายอ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑.ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ขาดไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนในช่วงเวลากลางคืน โดยเฉพาะพื้นที่เสี่ยง	- ติดตั้งเสาไฟฟ้าส่องสว่างในพื้นที่เสี่ยง ถ.สาย ๔๒-บ้านราวอ,สายแยระ-ม่วงหวาน
๒.ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดระบาดในพื้นที่ในกลุ่มเยาวชน พื้นที่ อ.มายอ ทั้ง ๑๓ ตำบล - ระดับคุณภาพการศึกษาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในพื้นที่ อ.มายอ - ขาดสนามกีฬาสำหรับฝึกซ้อมและออกกำลังกาย ที่ได้มาตรฐานในพื้นที่	- จัดกิจกรรมการป้องกันปัญหายาเสพติดและและเพิ่มมาตรการในการปราบปรามให้เข้มงวดในส่วนของการที่เกี่ยวกับ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดกิจกรรมและส่งเสริมการศึกษาให้แก่ผู้ปกครองและเด็กในพื้นที่ - สร้างสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งฝึกฝนและออกกำลังกายให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ณ ม.๒ ต.สะก้า, ต.กระหวะ, ต.ถนน
๓.ด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาพื้นที่น้ำร้าง - พืชผลทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ	- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมและสนับสนุนเครื่องมือกำจัดวัชพืชที่ขึ้นยาว ชาวบ้านไม่สามารถกำจัดได้และสนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวและปัจจัยความต้องการอื่นๆพื้นที่ ต.สะก้า - สนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร สร้างลานตากพืชผลทางการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ณ พื้นที่ ม.๗ ต.ลูโบะยิไร
๔.ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ น้ำตกกาเตาะมีสภาพทรุดโทรมขาดการดูแลและรักษา - โบราณสถานเขาถาชี บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์	- สนับสนุนการท่องเที่ยวพร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบน้ำตกกาเตาะ ม.๔ ต.สะก้า - สนับสนุนและพัฒนาให้มีความสะอาดบูรณะและ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	มีสภาพเสื่อมโทรม - เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ ม.๑๓.กระหะ	ซ่อมแซมสภาพตัวอาคารให้มีความมั่นคง สวยงาม - สร้างคูระบายน้ำ สายบ้านกาแลตือเงาะ-คลองสาธิต ม.๑๓ ต.กระหะ เพื่อระบายน้ำช่วงฤดูฝน ระยะ ๓๐๐ เมตร
๕.โครงสร้างพื้นฐาน	-เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก(ถนนคับแคบ,การจราจรหนาแน่น) พื้นที่เขตเทศบาลตำบลมายอ -ถนนสายบ้านกูบังบาเดาะ-น้ำตกกาเดาะ มีสภาพทรุดโทรม เป็นหลุมเป็นบ่อ -ปัญหาน้ำแดงเป็นตะกอนและขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค	-ขยายพื้นที่ผิวการจราจรจาก ๒ ช่องจราจร เป็น ๔ ช่องจราจร ในพื้นที่เขตเทศบาล -ปรับปรุงผิวจราจรให้มีความสวยงาม สายกูบังบาเดาะ -สร้างระบบประปาที่ได้มาตรฐาน สะอาดปลอดภัย พื้นที่ ต.ปะโด, ต.สาโอบน, ต.สาโอบใต้,ต.กระหะ, ต.ถนน, ต.มายอ

๑๑.อำเภอกะพ้อ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ - ปัญหาถนนชำรุดและไฟฟ้าส่องสว่างดับทำให้เกิดอุบัติเหตุ - โรงพยาบาลประจำอำเภอไม่มีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ	- สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน ที่มีเจ้าหน้าที่รัฐ โดยการเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา - ซ่อมแซมถนนให้ใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ - ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการซ่อมแซมไฟส่องสว่าง - จัดซื้อเครื่องมือทางการแพทย์เพื่อให้บริการประชาชนได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
๒. ด้านสังคม	- การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเยาวชน -บุคลากรทางการแพทย์ไม่เพียงพอ	- มีการอบรมและปลูกฝังให้เยาวชนเห็นโทษของยาเสพติด เพื่อป้องกันยาเสพติดแพร่ระบาดในวงกว้าง - เพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอต่อการบริการประชาชน
๓. ด้านเศรษฐกิจ	- การกระจายสินค้าทางการเกษตร - ปัญหาว่างงาน ประชาชนว่างงานหลังจากกรีดยาง - ขาดการพัฒนาและประชาสัมพันธ์	- ก่อสร้างอาคารตลาดสดและศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตร - ให้องค์กรที่รับผิดชอบส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง - ประสาน อปท.ร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและ

ประเด็นปัญหา	ปัญหาความต้องการ	แนวทางแก้ไข
	แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่	จัดทำป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
๔. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	- ในพื้นที่มีนาร้างเป็นจำนวนมาก - พื้นที่ทำกินของราษฎรบางส่วนทับซ้อนกับเขตอุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาดี	- ให้มีการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน - ดำเนินการตามโครงการบูโด – สุไหงปาดี ในการแก้ไขปัญหาแนวเขตให้ชัดเจน
๕. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	- ถนนชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ (ความรับผิดชอบของทางหลวงชนบท) - ไฟฟ้าส่องสว่างดับ (โซล่าเซลล์)	- ปรับปรุงถนนที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ - สะดวกและปลอดภัยในการสัญจร - ประสาน คอ.บต. (เจ้าของโครงการ) หรือกลับมาใช้ไฟปกติของแขวงทางหลวง

๑๒.อำเภอแม่ลาน

ปัญหาด้าน	สภาพปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๑. ปัญหาด้านเศรษฐกิจ	- ปัญหาการว่างงานของเยาวชนและประชาชน - ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - ราคาผลผลิตตกต่ำ/ต้นทุนการผลิตสินค้าทางการเกษตรมีราคาสูง - ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	- ส่งเสริมอาชีพในชุมชน/ฝึกอบรมอาชีพ - ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร/ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ - ติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV
๒. ด้านสังคม	- ปัญหายาเสพติดในชุมชน - ปัญหาสวัสดิการของผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ผู้ด้อยโอกาส - ปัญหาครอบครัวหย่าร้างเพิ่มมากขึ้น - ปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ในพื้นที่	- ส่งเสริมกิจกรรมให้กับเด็ก เยาวชน ประชาชน ในพื้นที่ เช่น โครงการเกี่ยวกับกีฬา โครงการเกี่ยวกับดนตรี โครงการอื่นๆ ที่ทำให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปห่างไกลยาเสพติด - โครงการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส - ส่งเสริมโครงการเกี่ยวกับการสานสัมพันธ์ครอบครัว - ส่งเสริมงานอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน ฝักระวังความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

ปัญหาด้าน	สภาพปัญหา/ความต้องการ	แนวทางแก้ไข
๓. ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- ปัญหาขยะมูลฝอย - ปัญหาการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ - ปัญหาการขาดแคลนสวนสาธารณะเพื่อพักผ่อน/เป็นสถานที่ออกกำลังกาย	- การจัดหาที่ทิ้งขยะและบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบ - การปลูกป่า/การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ - ปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ท่องเที่ยว - จัดหาสถานที่ และจัดสรรเครื่องออกกำลังกายสำหรับประชาชน
๔.ด้านความมั่นคง	- ปัญหาการมีส่วนร่วมในการรักษาความสงบภายในชุมชน - ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม - ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่	- ติดตั้งกล้องวงจรปิดตามพื้นที่จุดเสี่ยงในพื้นที่ - ฝึกทบทวนตามแผนป้องกันด้านการรักษาความสงบในพื้นที่ - ส่งเสริม/สนับสนุนให้มีการจัดอบรมเพื่อแก้ไขปัญหาในชุมชน
๕.ด้านการบริหารจัดการ	- ปัญหาการประชาสัมพันธ์ - การประสานงาน/การแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ยังไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง	- ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดทำป้ายและสื่อประชาสัมพันธ์ - ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน

๑.๓ ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดปัตตานีในช่วงที่ผ่านมา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรมทั้งอุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ซึ่งหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของจังหวัดปัตตานีได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานีขึ้นมาเพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการพัฒนาและหนุนเสริมศักยภาพที่มีอยู่ของภาคส่วนต่างๆในจังหวัดปัตตานี ในขณะเดียวกันประชาชนในจังหวัดปัตตานีก็ยังประสบกับปัญหาบางประการ ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติดและปัญหาที่ดินทำกินเป็นต้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดปัตตานีได้กำหนดวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ที่หลากหลายเพื่อนำมาซึ่งการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นและยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้มีความมั่นคงมากขึ้นกว่าเดิมโดยวิสัยทัศน์ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของจังหวัดก็คือ “ แหล่งผลิตผลการเกษตร และผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพ บนพื้นฐานความมั่นคง ในการดำรงชีวิต ” ตลอดระยะเวลาสี่ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ที่ส่วนราชการต่างๆได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์จำเป็นที่จะต้องมีการประเมินถึงระดับ

ความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนซึ่งผลการวิเคราะห์ความสำเร็จรวมทั้งปัจจัยอุปสรรค ปัจจัยขับเคลื่อน ผลกระทบและศักยภาพของจังหวัดจะมีดังต่อไปนี้

๑. การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในระดับเป้าประสงค์รวม

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีฐานทางเศรษฐกิจอยู่กับภาคการเกษตรเพราะว่าเป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ทั้งแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่ใช้สำหรับการเพาะปลูกพืชโดยเฉพาะอย่างยิ่งยางพารา ข้าวและปาล์มน้ำมัน รวมทั้งจังหวัดปัตตานียังมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่รอบอ่าวปัตตานีที่มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นพื้นที่ทำกินของประชาชนมาอย่างยาวนานทั้งในเรื่องของการทำประมงชายฝั่ง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเป็นต้น จังหวัดปัตตานียังเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพทางด้านอุตสาหกรรมโดยเฉพาะ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเล ดังนั้นทางจังหวัดจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ทั้งภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อที่จะช่วยยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

อย่างไรก็ตาม มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคการเกษตรซึ่งจะพบว่ามูลค่ามีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ทั้งนี้ อาจจะเป็นผลมาจากราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำ โดยเฉพาะราคายางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด จึงส่งผลต่อมูลค่าที่ลดลงรวมทั้งผลผลิตทางการเกษตร ทั้งข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและไม้ยืนต้นที่มีปริมาณที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรมีสัดส่วนมูลค่าที่ลดลง

ในส่วนของภาคอุตสาหกรรม ก็เป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานีซึ่งภาคส่วนที่สำคัญส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลและยางพารา โดยในปี ๒๕๕๘ มีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๖๔๕ โรงงานที่จดทะเบียนอยู่ในจังหวัดปัตตานี อย่างไรก็ตาม อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดปัตตานีมีอัตราการขยายตัวในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเกิดจากสาเหตุของการหดตัวของเศรษฐกิจในภาพรวมในระดับประเทศ และการขาดแคลนวัตถุดิบเพื่อนำมาใช้ในการผลิตในกระบวนการอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมสินค้าอาหารทะเล

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีขนาดเศรษฐกิจที่มีขนาดเล็ก โดยมีฐานเศรษฐกิจอยู่กับภาคการเกษตร นอกจากนั้นภาคธุรกิจขายปลีกขายส่งก็เป็นอีกหนึ่งภาคส่วนที่เป็นตัวขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจากการดำเนินการตามแผนการพัฒนาจังหวัดในรอบ ๔ ปีที่ผ่านมา จะเห็นแนวโน้มอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจที่ค่อนข้างดี แม้ว่าในปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัวจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางจังหวัดได้กำหนดเอาไว้ที่ไม่น้อยกว่า ๘๕,๖๔๘ บาทต่อปี ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมที่หดตัว และเมื่อพิจารณาถึงมูลค่าของผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อคนของภาคใดก็ตามที่มีการหดตัวลงเช่นเดียวกัน

แม้ว่าจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่จากผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจังตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมาพบว่า จำนวน

หมู่บ้านที่ไม่มีการก่อเหตุความรุนแรงมีจำนวนที่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยมีค่าเฉลี่ยของจำนวนหมู่บ้านอยู่ที่มากกว่าร้อยละ ๘๐ ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งการรักษาจำนวนหมู่บ้านที่ไม่มีการก่อเหตุความรุนแรง จะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของจังหวัดในอนาคต

ค่าเฉลี่ยของดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ (CHSI) เป็นตัวชี้วัดที่ถูกกำหนดขึ้นมา เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ความมั่นคงของมนุษย์ที่หน่วยงานรับผิดชอบ หรือของจังหวัดต่าง ๆ โดยผลการประเมินตัวชี้วัด ๑๒ มิติของจังหวัดปัตตานีโดยส่วนใหญ่ของมิติการพัฒนาจะอยู่ในระดับที่มากกว่า ๗๐ ซึ่งเป็นระดับที่มากกว่าค่าเฉลี่ยในระดับประเทศ อย่างไรก็ตามยังมีมิติทางด้านความมั่นคงอยู่ ๓ ด้านที่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเฉลี่ยของประเทศซึ่งได้แก่ ๑) มิติเรื่องการศึกษา ๒) มิติเรื่องชุมชนและการสนับสนุนทางสังคมและ ๓) มิติเรื่องการทำมาหากินและรายได้ ซึ่งการแก้ไขปัญหาในมิติเหล่านี้ถือเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะในมิติทางการศึกษาและมิติทางด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคมจะเป็นการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

๒. การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์

ในประเด็นเรื่องการเพิ่มปริมาณผลผลิตทางการเกษตรตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ จะพบว่าปริมาณผลผลิตทางการเกษตร ที่ประกอบไปด้วยข้าว พืชไร่ พืชผัก ไม้ผลและไม้ยืนต้นมีแนวโน้มที่ลดลง ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ที่ส่งผลทำให้เกิดภัยแล้งและบางพื้นที่ประสบกับปัญหาน้ำท่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดการนำเอาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาช่วยในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกร จึงส่งผลเสียต่อปริมาณผลผลิตทางการเกษตร

สำหรับประเด็นทางด้านสังคมและชุมชน ก็เป็นอีกหนึ่งประเด็นที่มีความเร่งด่วนโดยเฉพาะเรื่องของความมั่นคงของประชาชน ทั้งในเรื่องของความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยาเสพติด และเรื่องของการศึกษา โดยในประเด็นเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จะพบว่าโดยเฉลี่ยร้อยละ ๔๔ ของครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัดปัตตานี เป็นครัวเรือนที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือกันของคนในชุมชนมีความร่วมมือในการที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลและระวัง ไม่ให้ชุมชนของตนเองต้องประสบกับสถานการณ์ที่ไม่มีความปลอดภัยต่อคนในชุมชน

ในประเด็นเรื่องยาเสพติด จะพบว่าจำนวนของหมู่บ้านที่ปลอดจากภัยยาเสพติดมีจำนวนลดลงตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ ซึ่งสอดคล้องกับสถิติจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งผู้จำหน่ายและผู้เสพในช่วงระยะเวลาเดียวกัน ก็คือมีจำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ในปีพ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีจำนวนที่ลดประมาณร้อยละ ๕๐ ซึ่งสามารถแสดงถึงสถานการณ์ที่ดีขึ้นของการจัดการปัญหาเรื่องยาเสพติดในจังหวัดปัตตานี อย่างไรก็ตามการเพิ่มความระมัดระวังอย่างต่อเนื่อง ในการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ยังเป็นสิ่งสำคัญเพราะปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่แฝงมากับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่

ในเรื่องของรายได้ขั้นต่ำของประชาชนต่อคนต่อปีจะพบว่าค่าเฉลี่ย ๕ ปีตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ของครัวเรือนในจังหวัดปัตตานีที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐาน (จปฐ.) จะอยู่ที่

ร้อยละ ๒.๑๓ ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูงเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากระบบเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวในระดับประเทศ รวมทั้งสภาวะสินค้าทางการเกษตรบางประเภท โดยเฉพาะยางพาราที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประชาชนในจังหวัดมีราคาที่ตกต่ำ และปัญหาด้านความไม่สงบในพื้นที่ เพราะฉะนั้นการหาแนวทางที่เหมาะสมที่เป็นการเพิ่มช่องทางรายได้ให้กับประชาชนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ

แม้ว่าภัยความมั่นคงเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของจังหวัดปัตตานี ที่มีผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยเมื่อต้องมาทำธุระในพื้นที่ของจังหวัดปัตตานีของประชาชนจากพื้นที่อื่นๆ อย่างไรก็ตามจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวัฒนธรรมที่หลากหลายจึงส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวของจังหวัด เมื่อพิจารณาในประเด็นเรื่องรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัด จะพบว่าตัวเลขมูลค่าจากการท่องเที่ยวของประชาชนทั้งในจังหวัดและที่มาจากนอกพื้นที่ มีอัตราการเติบโตในแต่ละปีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๗ และมีแนวโน้มที่จะเติบโตต่อเนื่องในอนาคต ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าจังหวัดปัตตานียังคงเป็นพื้นที่ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นอีกหนึ่งภาคอุตสาหกรรมที่น่ารายได้มาสู่ชุมชน

นอกจากนั้น ในเรื่องของสินค้าหนึ่งชุมชนหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ก็ยังเป็นอีกหนึ่งภาคธุรกิจที่ค่อนข้างมีศักยภาพเพราะว่ามีสัดส่วนของรายได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นทุกปีตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ เพราะฉะนั้น การสนับสนุนศักยภาพของกลุ่มเศรษฐกิจชุมชนที่ผลิตสินค้า OTOP จึงเป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่ช่วยเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนได้อย่างแท้จริงที่ตอบสนองต่อความต้องการการวัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่น

การว่างงานก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาเร่งด่วนที่ทุกจังหวัดในประเทศไทยต้องรับหาแนวทางในการแก้ไข สำหรับจังหวัดปัตตานีในภาพรวม จะพบว่าสัดส่วนของผู้ที่ว่างงานมีอัตราการลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีที่สะท้อนถึงการจัดการกับปัญหาความยากจนของจังหวัดปัตตานีที่มีแนวโน้มที่ดีขึ้นตามลำดับ

๓. การวิเคราะห์ปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคของการดำเนินแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

เมื่อพิจารณาจากผลการดำเนินงานในภาพรวมตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดปัตตานีในช่วงปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๐ จะพบว่า มีทั้งผลการดำเนินที่เป็นไปตามที่คาดหวัง และผลการดำเนินงานที่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสม ซึ่งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้รับผลกระทบมาจากทั้งปัจจัยขับเคลื่อนและปัจจัยอุปสรรคที่หลากหลายดังต่อไปนี้ ซึ่งปัจจัยอุปสรรคที่เกิดขึ้น จะประกอบไปด้วย

๑) ระยะเวลาในการดำเนินโครงการในบางโครงการที่สั้นเกินไป ซึ่งอาจจะมีผลมาจากความไม่ต่อเนื่องของแผนยุทธศาสตร์ หรือมีการเปลี่ยนตัวผู้นำในการกำหนดนโยบาย ในบางโครงการก็ไม่มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบงานเกี่ยวกับแผนงานในด้านนั้นๆ เช่น ผลิตภัณฑ์ฮาลาลและสินค้าแปรรูปจากการเกษตร นอกจากนี้ในบางภาคส่วนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่นในเรื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวก็ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทั้งๆที่เป็นภาคส่วนหนึ่งที่มีศักยภาพของจังหวัดปัตตานี

๒) ความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งในการสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มภาคประชาชนต่างๆ อาจประสบกับปัญหาในเรื่องของความเข้มแข็งของกลุ่ม เพราะหลายกลุ่มภาคประชาชนไม่มีความเข้มแข็งที่เพียงพอและบางแห่งไม่มีผู้นำที่เข้มแข็งที่เป็นตัวขับเคลื่อนกลุ่ม ส่งผลทำให้การดำเนินโครงการไม่มีความยั่งยืน

๓) ในหลายพื้นที่ที่ประชาชนไม่มีความเข้าใจต่อโครงการที่รัฐดำเนินการ ส่งผลให้ประชาชนไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการขาดความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนในการสร้างความเข้าใจในการดำเนินโครงการแก่ประชาชน นอกจากนี้บางโครงการที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง และในบางโครงการก็กลายเป็นภาระให้กับทางกลุ่มต้องรับภาระหลังจากจบโครงการ รวมทั้งการให้คำแนะนำของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนยังไม่มีความชัดเจนถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับทำให้เกิดความไม่แน่ใจต่อโครงการ

๔) หน่วยงานภาครัฐบางหน่วยงานมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่แข่งกับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนด้วยราคาที่ถูกว่าของผู้ประกอบการ ทำให้กำไรของผู้ประกอบการขาดหาย แทนที่หน่วยงานของรัฐจะช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนด้วยการนำผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนไปใช้ เป็นต้น นอกจากนี้ การสนับสนุนเรื่องของการหาตลาดเพื่อการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนก็ยังเป็นประเด็นที่กลุ่มต่างๆ ยังมีความกังวลว่าเมื่อผลิตสินค้าออกมาแล้วจะไม่มีตลาดรองรับเพื่อการขายสินค้าของตนเองได้

๕) วิถีชีวิตและทัศนคติของประชาชนส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ เช่น การเกษตรและประมง ยังเป็นรูปแบบเพื่อการดำรงชีพในแบบวันต่อวันเท่านั้น โดยที่ไม่ได้ให้ความสำคัญในการผลิตเพื่อการจำหน่าย หรือเป็นผู้ประกอบการอย่างจริงจังอันเนื่องมาจากการขาดแคลนเครื่องมืออุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดทักษะองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตของประชาชน จึงส่งผลทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นในการประกอบอาชีพ ซึ่งประเด็นเรื่องการขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมยังส่งผลเสียต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนบางราย เช่น ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นหรือไม่เข้าใจเรื่องการรับรองมาตรฐานสินค้าก็ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์อีกด้วย

๖) สำหรับภาคการเกษตรและประมงที่เป็นภาคเศรษฐกิจหลักของประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัด ก็ยังประสบกับปัจจัยอุปสรรคที่สำคัญหลายประการเช่น ในเรื่องของปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรที่ตกต่ำ เช่น ราคายาง รวมทั้งการที่เกษตรกรไม่มีทักษะที่เพียงพอที่จะควบคุมคุณภาพของยางได้ ในบางพื้นที่ประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติทั้งภัยน้ำท่วมและภัยแล้งส่งผลเสียต่อผลผลิตทางการเกษตร ในส่วนของภาคการประมงก็ยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยทางด้านนโยบายและกฎหมายเช่น กฎหมายแรงงานที่ส่งผลต่อต้นทุนในการการผลิตที่สูงขึ้น และมีความยุ่งยากในการทำงาน

๔. ปัจจัยขับเคลื่อนและศักยภาพของจังหวัดปัตตานี

ในหลายแผนงานโครงการของแผนการพัฒนาจังหวัดปัตตานีที่ประสบความสำเร็จก็จะประกอบไปด้วยปัจจัยขับเคลื่อนที่หลากหลายดังต่อไปนี้

๑) การมีนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนามาจากส่วนกลาง เช่น นโยบายเมืองต้นแบบ สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาของจังหวัด การปฏิบัติงานในพื้นที่ชุมชนอย่าง สม่ำเสมอของหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยส่งเสริมที่ดีต่อการทำงานในพื้นที่ โดยหลายหน่วยงานได้ เข้าไปปฏิบัติหน้าที่หรือลงชุมชนบ่อยครั้งซึ่งเป็นการช่วยสร้างความไว้วางใจให้แก่ประชาชน ว่าจังหวัดได้ให้ความ สนใจและมีความต้องการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง จึงส่งผลต่อการดำเนินโครงการที่มี ประสิทธิภาพและส่งผลต่อความสำเร็จในระดับภาพรวมของยุทธศาสตร์

๒) การเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน จากการที่เจ้าหน้าที่ของจังหวัดได้ลงพื้นที่ อยู่บ่อยครั้งทำให้สามารถเข้าใจถึงปัญหาและสามารถจัดการกับปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของ ประชาชนได้อย่างถูกต้อง เช่น การสนับสนุนการปลูกข้าวแบบอินทรีย์ หรือโครงการในการจัดการถั่วเขียว ข้าว ให้กับกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชน โดยให้ทางกลุ่มเป็นผู้บริหารจัดการกันเอง ก็เป็นประโยชน์ต่อเพราะทำให้ลดต้นทุน ในการเก็บเกี่ยวข้าวให้กับชาวนาในพื้นที่ รวมทั้งยังเป็นการเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนให้เพิ่ม มากขึ้น

๓) การมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่หลากหลาย ในจังหวัดปัตตานีมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งที่ สามารถเป็นตัวช่วยที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและโครงการของรัฐ เช่น วิสาหกิจน้ำบูดู ลูกหยี และข้าว เกรียบปลาที่เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว นอกจากนั้น ในหลายพื้นที่ยังมีกลุ่มชุมชนที่มีความสามารถทางด้าน งานศิลป์และงานช่างที่สามารถสนับสนุนต่อยอดให้เป็นกลุ่มวิสาหกิจทางด้านงานหัตถกรรมที่เข้มแข็งได้

๔) จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม โดยเฉพาะพื้นที่รอบอ่าว ปัตตานีที่สามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงได้ ในบางพื้นที่ยังสามารถพัฒนาให้เป็นแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางการเกษตร รวมทั้งการเป็นเมืองที่มีวัฒนธรรมที่หลากหลายซึ่งศักยภาพที่หลากหลาย เหล่านี้จะเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนให้เติบโต

๕) ความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและมีสภาพภูมิประเทศที่เหมาะสม ของจังหวัดปัตตานี เป็นศักยภาพที่สำคัญที่ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจได้หลายประเภท และในหลาย พื้นที่ที่สามารถสนับสนุนให้เป็นพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เช่น ข้าวอินทรีย์และส้มโอ รวมทั้งการส่งเสริมการปลูกพืช ผสมผสานที่สามารถเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร

๕. ผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

จากผลการดำเนินแผนพัฒนาจังหวัดฯ มีหลายโครงการที่สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิต เพิ่ม รายได้ให้กับประชาชนและเสริมสร้างศักยภาพให้กับกลุ่มวิสาหกิจต่างๆที่มีอยู่ในจังหวัด อย่างไรก็ตาม ในความสำเร็จของการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาฯ ก็ได้ส่งผลกระทบทางลบต่อประชาชนด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประเด็นที่หน่วยงานต่างๆต้องนำไปพิจารณาซึ่งผลกระทบ จะมีดังต่อไปนี้

๑) การดำเนินโครงการที่เน้นผลในเชิงปริมาณเพื่อให้ผ่านตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้ โดย หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานมีการจัดโครงการโดยเชิญผู้เข้าร่วมกิจกรรมโดยเน้นปริมาณของผู้เข้าร่วม

โครงการมากกว่าคุณภาพของผู้เข้าร่วมส่งผลทำให้เกิดความไม่มีประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการและบางโครงการส่งผลกระทบทางลบต่อประชาชนด้วยเช่นเดียวกัน

๒) หน่วยงานรัฐบางหน่วยมีการแข่งขันในการผลิตสินค้าแข่งกับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ด้วยราคาที่ถูกว่าของผู้ประกอบการซึ่งส่งผลเสียต่อความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจของผู้ประกอบการ เพราะไม่สามารถขายสินค้าของกลุ่มตนเองได้

๓) การสร้างภาระหลังจากการดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ในหลายโครงการที่มีการนำเอา อุปกรณ์หรือสิ่งของไปแจกจ่ายให้กับประชาชนเพื่อเป็นการต่อยอดในการพัฒนาอาชีพหรือเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มประชาชนต่างๆ แต่ว่าสิ่งของหรืออุปกรณ์บางประเภทอาจจะไม่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริงของประชาชนหรือกลุ่มวิสาหกิจ ส่งผลทำให้เป็นภาระให้กับประชาชนในการดูแลรักษาหรือต้องปล่อยทิ้งไว้ และเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ

๖. ทิศทางการพัฒนาของจังหวัดปัตตานี

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดฯ ทำให้ทราบถึงศักยภาพที่มีอยู่ของจังหวัดปัตตานีซึ่งสามารถนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาของจังหวัดดังต่อไปนี้

๑) การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงพหุวัฒนธรรม จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่ด้านการท่องเที่ยวทั้งทางด้านธรรมชาติทั้งทางด้านทะเล ป่าไม้ เช่น เทือกเขาบูโด เพราะจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดอยู่ในเขตรอยต่อของเทือกเขาบูโดและมินิกเงือกอาศัยอยู่ตามธรรมชาติและ การท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรมเพราะเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่แสดงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้ง พุทธ มลายูอิสลามและจีนเช่น วัด มัสยิด ศาลเจ้าและอาคารบ้านเรือนของประชาชน

๒) การส่งเสริมภาคการเกษตรอินทรีย์และเกษตรผสมผสาน จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่ทั้งหมดโดยผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ยางพารา ข้าว ไม้ผล (เช่นทุเรียน มะพร้าวและส้มโอ) รวมทั้งการปศุสัตว์ ดังนั้นการส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อการทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสานและการปศุสัตว์จะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรซึ่งเป็นคนกลุ่มใหญ่ในพื้นที่

๓) การส่งเสริมภาคธุรกิจชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มวิสาหกิจที่มีศักยภาพรวมทั้งยังมีวัตถุดิบสำหรับการผลิตที่สามารถหาได้ภายในท้องถิ่น ดังนั้นการส่งเสริมผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการผลิตและแปรรูปสินค้าเพื่อส่งออกให้มีการขยายตลาดไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศมุสลิมเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุนเช่น การเพิ่มช่องทางการค้าไร้พรมแดนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๔) การส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาล จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมสินค้าฮาลาลทั้งสินค้าอุปโภคและบริโภค ดังนั้น การส่งเสริมและต่อยอดกระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์ฮาลาล และสินค้าแปรรูปจากการเกษตรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาล

รวมทั้งการสร้างสินค้าเกรดพรีเมียมที่เป็นสินค้าฮาลาลของจังหวัดปัตตานี จะเป็นช่องทางที่สำคัญที่เพิ่มความเข้มแข็งในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ฮาลาลของจังหวัดทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ

๕) การส่งเสริมความมั่นคงของสังคมและชุมชน สถานการณ์ภาพรวมของปัญหาความมั่นคงของจังหวัดปัตตานีอยู่ในระดับที่ดีเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้น จึงเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งจากศักยภาพที่มีอยู่ทั้งทางด้านการเกษตร การผลิตสินค้าบริการจากชุมชนและการท่องเที่ยวทำให้การส่งเสริมในประเด็นเรื่องคุณภาพแรงงานคุณภาพ การถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรรวมทั้งการสนับสนุนการจัดสวัสดิการชุมชนทั้งในเรื่องการรักษาพยาบาลจึงเป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุนเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงให้กับชุมชน

ส่วนที่ ๒

ประเด็นการพัฒนา

๒.๑ บทวิเคราะห์

๒.๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มูลค่า ๔๕,๘๐๑ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๘ เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศขยายตัวร้อยละ ๓.๖ เมื่อเทียบกับปีก่อน จัดอยู่ลำดับที่ ๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน รองจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา แต่มีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา นราธิวาสและสตูล และเป็นลำดับที่ ๙ ใน ๑๔ จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) มีค่าเฉลี่ย ๗๓ ,๓๓๘ บาท หดตัวลดลงร้อยละ ๒.๗ เมื่อเทียบกับปีก่อน ต่ำกว่าระดับประเทศและระดับภาค ที่มีค่าเฉลี่ย ๒๐๓ ,๓๕๖ บาท และ ๑๓๐,๙๗๘ บาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ ตารางมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดภาคใต้ชายแดน/ภาคใต้/ประเทศ ณ ราคาประจำปี

จังหวัด	ปี ๒๕๕๕		ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘	
	มูลค่า	Δ%	มูลค่า	Δ%	มูลค่า	Δ%	มูลค่า	Δ%
ปัตตานี	๔๘,๙๐๙	๔.๗	๔๘,๗๘๑	-๐.๓๐	๔๔,๕๗๒	-๓.๙๐	๔๕,๘๐๑	๒.๗๖
ยะลา	๔๙,๕๕๙	-๑๔.๐	๔๔,๐๓๐	-๑๑.๒๐	๓๙,๔๗๗	-๑๐.๓๐	๓๙,๘๙๘	๑.๐๗
นราธิวาส	๔๓,๔๔๔	-๒๗.๒	๔๑,๑๓๖	-๕.๓๐	๓๗,๙๘๒	-๗.๗๐	๓๗,๖๗๘	-๐.๘๐
สงขลา	๒๒๔,๙๔๑	๐.๒	๒๒๙,๙๓๑	๒.๒๐	๒๑๙,๓๒๙	-๔.๖๐	๒๓๔,๙๑๑	๗.๑๐
สตูล	๓๓,๓๓๘	-๐.๔	๓๑,๐๙๗	-๖.๗๐	๓๑,๑๙๑	๐.๓๐	๓๑,๓๓๕	๐.๔๖
ภาคใต้ชายแดน	๔๐๐,๑๙๑	-๕.๑	๓๙๔,๙๗๖	-๑.๓๐	๓๗๔,๘๔๒	-๕.๑๐	๓๘๙,๖๒๓	๓.๙๔
ภาคใต้	๑,๑๖๔,๔๕๖	-๑.๙	๑,๑๕๓,๓๐๐	-๑.๐๐	๑,๑๒๕,๖๗๓	-๒.๔๐	๑,๑๙๙,๓๑๕	๖.๕๔
ประเทศ	๑๒,๓๔๙,๐๒๑	๙.๓	๑๒,๙๐๑,๔๙๐	๔.๕๐	๑๓,๑๓๒,๒๔๑	๑.๘๐	๑๓,๖๗๒,๘๕๑	๔.๑๒

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๑๖ รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (Per capita GPR และ GPP) ณ ราคาประจำปี

จังหวัด	ปี ๒๕๕๕		ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘	
	Per Capita	Δ%	Per Capita	Δ%	Per Capita	Δ%	Per Capita	Δ%
ปัตตานี	๗๙,๕๑๒	๔.๑	๗๘,๙๓๒	-๐.๗๐	๗๑,๖๙๒	-๔.๕๐	๗๓,๓๓๘	๒.๓๐
ยะลา	๑๑๓,๒๙๗	-๑๔.๕	๑๐๐,๑๕๔	-๑๑.๖๐	๘๙,๓๓๐	-๑๐.๘๐	๘๙,๘๗๕	๐.๖๑
นราธิวาส	๖๔,๒๒๖	-๒๗.๕	๖๐,๕๒๗	-๕.๘๐	๕๕,๖๐๑	-๘.๑๐	๕๔,๙๒๒	-๑.๒๒
สงขลา	๑๔๙,๘๔๐	-๐.๔	๑๕๒,๑๓๐	๑.๕๐	๑๔๔,๒๐๙	-๕.๒๐	๑๕๓,๕๐๕	๖.๔๕
สตูล	๑๒๑,๑๑๙	-๑.๐	๑๑๒,๓๖๖	-๗.๒๐	๑๑๒,๑๓๖	-๐.๒๐	๑๑๒,๐๕๑	-๐.๐๘
ภาคใต้ชายแดน	๑๑๔,๑๖๓	-๕.๗	๑๑๒,๐๓๖	-๑.๙๐	๑๐๕,๗๑๔	-๕.๖๐	๑๐๙,๓๐๙	๓.๔๐
ภาคใต้	๑๒๙,๖๐๓	-๒.๕	๑๒๗,๕๒๐	-๑.๖๐	๑๒๓,๖๘๔	-๓.๐๐	๑๓๐,๙๗๘	๕.๙๐
ประเทศ	๑๘๕,๗๒๒	๘.๘	๑๙๓,๒๖๖	๔.๑๐	๑๙๕,๙๙๕	๑.๔๐	๒๐๓,๓๕๖	๓.๗๖

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช. และสำนักงานคลังจังหวัดปัตตานี

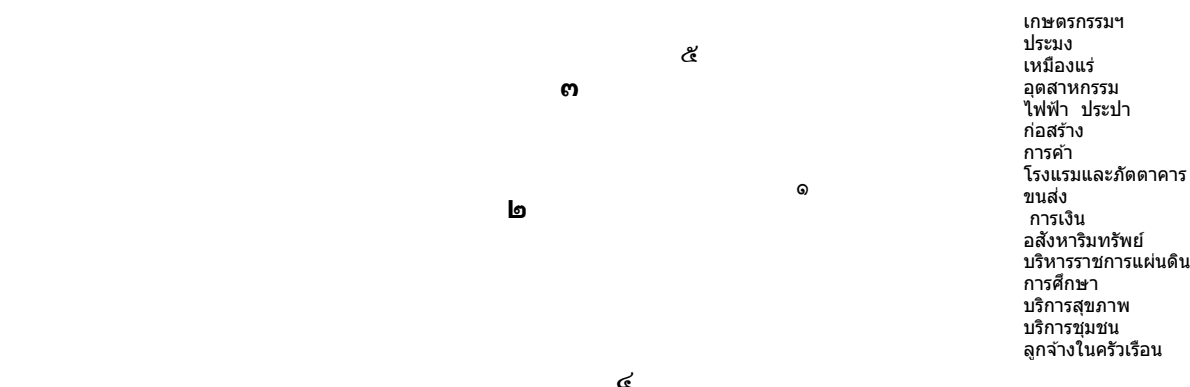
โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี

เศรษฐกิจจังหวัดปัตตานีมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มูลค่า ๔๕,๘๐๑ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๘ เมื่อเทียบกับปีก่อน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศขยายตัวร้อยละ ๓.๖ เมื่อเทียบกับปีก่อน จัดอยู่ลำดับที่ ๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน รองจากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา แต่มีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา นราธิวาสและสตูล และเป็นลำดับที่ ๙ ใน ๑๔ จังหวัดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัว (GPP Per Capita) มีค่าเฉลี่ย ๗๓,๓๓๘ บาท หดตัวลดลงร้อยละ ๒.๗ เมื่อเทียบกับปีก่อน ต่ำกว่าระดับประเทศและระดับภาค ที่มีค่าเฉลี่ย ๒๐๓,๓๕๖ บาท และ ๑๓๐,๙๗๘ บาท ตามลำดับ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดปัตตานี แบ่งภาคการผลิตตามลำดับของสัดส่วนโครงสร้าง ดังนี้

- ๑.ภาคบริการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วยสาขาไฟฟ้าประปาสาขาการก่อสร้าง สาขาการค้า สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาขนส่ง สาขาการเงิน สาขาส่งเสริมการค้า สาขาบริหารราชการแผ่นดิน สาขาการศึกษา สาขาบริการสุขภาพ สาขาบริการชุมชน และสาขาถูกจ้างในครัวเรือน
- ๒.ภาคการเกษตรคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๓ ประกอบด้วย สาขาเกษตรกรรม และสาขาประมง
- ๓.ภาคอุตสาหกรรมคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙ ประกอบด้วยสาขาเหมืองแร่ และสาขาอุตสาหกรรม

โครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามสาขาการผลิตพ.ศ.๒๕๕๘

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

จากข้อมูลพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานี ปีพ.ศ.๒๕๕๘ ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๔๕,๘๐๑ ล้านบาท โดยสาขาการผลิตที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ ลำดับแรกเรียงจากมูลค่าสูงสุด คือ

1. สาขาประมง มีมูลค่า ๑๐,๓๙๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗
2. สาขาบริหารราชการแผ่นดินมีมูลค่า ๗,๖๑๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖
3. สาขาการศึกษา มีมูลค่า ๖,๘๐๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙
4. สาขาการค้าปลีกมีมูลค่า ๔,๙๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘ และ
5. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้มีมูลค่า ๔,๕๘๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐

เครื่องบ่งชี้เศรษฐกิจสำคัญของแต่ละภาคการผลิต จำแนกได้ ดังนี้

ภาคบริการ ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ยอดขายสินค้าจากร้านค้าปลีก จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากธุรกิจโรงแรม

ภาคเกษตร ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ ด้านปริมาณและราคาขายพารา ปริมาณและราคาสัตว์น้ำขึ้นท่า

ภาคอุตสาหกรรม ประกอบด้วยเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญ อาทิ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม พุนจืดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม และปริมาณการใช้ไฟฟ้าในโรงงานอุตสาหกรรม

อัตราการเติบโตเฉลี่ยย้อนหลัง ๕ ปี (๒๕๕๔-๒๕๕๘)ขยายตัวที่ร้อยละ ๖.๓ ต่ำกว่าการขยายตัวของประเทศไทยซึ่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๗.๓ เนื่องจากโครงสร้างการผลิตของจังหวัดปัตตานีอยู่ในภาคการบริการและภาคเกษตร ต่างจากโครงสร้างระดับประเทศที่อยู่ในที่ภาคบริการและอุตสาหกรรม โดยภาคเกษตรของจังหวัด

ปัตตานีได้รับผลกระทบจากราคายางพาราตกต่ำ และปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU-Fishing) ส่งผลให้ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นต่ำลง มูลค่าเพิ่มด้านประมงทะเลเพิ่มขึ้นในอัตราชะลอลง

เครื่องชี้เศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ

พิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดและโครงสร้างของแรงงานในจังหวัดปัตตานี พบว่าเครื่องชี้เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

- ๑) รายได้จากการทำประมงทะเล
- ๒) รายได้จากผลผลิตยางพารา
- ๓) รายได้จากธุรกิจภาคการบริการ

การสะสมทุนของจังหวัดปัตตานี

จังหวัดปัตตานีได้มีการลงทุน พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมสถานที่และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการผลิตและการอุปโภคบริโภค โดยแหล่งสะสมทุนที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี ได้แก่

- ๑) วิถีชุมชนริมแม่น้ำปัตตานีและท่าเทียบเรือจังหวัดปัตตานี
- ๒) แหล่งโบราณสถานเพื่อรองรับการท่องเที่ยว ตามความหลากหลายทางศาสนาและวัฒนธรรม เช่น วัดช้างให้ (หลวงปู่ทวด) ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกลางปัตตานีมัสยิดกรือเซะ
- ๓) สถานศึกษาที่มีมาตรฐานและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ตารางที่ ๑๗ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ณ ราคาประจำปี

หน่วย : ล้านบาท/(ร้อยละ)

สาขาการผลิต	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
ภาคเกษตร	๑๖,๙๕๑ (๓๕.๕)	๑๖,๔๘๙ (๓๗.๐)	๑๔,๙๘๕ (๓๒.๗)
- กสิกรรมและปศุสัตว์	๕,๘๕๘ (๑๒.๓)	๕,๑๘๓ (๑๑.๖)	๔,๕๘๙ (๑๐.๐)
- ประมง	๑๑,๐๙๔ (๒๓.๒๕)	๑๑,๓๐๖ (๒๕.๔)	๑๐,๓๙๖ (๒๒.๗)
นอกภาคเกษตร	๓๐,๘๔๗ (๖๔.๕)	๒๘,๐๘๓ (๖๓.๐)	๓๐,๘๑๖ (๖๗.๓)
- เหมืองแร่	๒๙ (๐.๑)	๒๘ (๐.๑)	๓๖ (๐.๑)
- อุตสาหกรรม	๕,๕๐๕ (๑๑.๕)	๓,๑๑๗ (๗.๐)	๓,๓๖๗ (๗.๔)
- ไฟฟ้า ประปา	๖๑๓ (๑.๓)	๖๑๔ (๑.๔)	๕๘๔ (๑.๓)
- ก่อสร้าง	๑,๓๗๖ (๒.๙)	๑,๖๒๔ (๓.๖)	๑,๖๓๖ (๓.๖)

สาขาการผลิต	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘
- การค้า	๔,๓๘๘ (๙.๒)	๔,๔๖๘ (๑๐.๐)	๔,๙๕๐ (๑๐.๘)
- โรงแรมและภัตตาคาร	๑๙๑ (๐.๔)	๑๙๐ (๐.๔)	๒๓๑ (๐.๕)
- ขนส่ง	๘๐๓ (๑.๗)	๗๖๗ (๑.๗)	๗๙๐ (๑.๗)
- การเงิน	๑,๒๔๓ (๒.๖)	๑,๖๕๑ (๓.๗)	๑,๘๑๓ (๔.๐)
- อสังหาริมทรัพย์	๑,๖๙๘ (๓.๖)	๑,๒๙๙ (๒.๙)	๑,๓๕๗ (๓.๐)
- บริหารราชการแผ่นดิน	๗,๑๙๖ (๑๕.๑)	๕,๘๙๘ (๑๓.๒)	๗,๖๑๙ (๑๖.๖)
- การศึกษา	๖,๓๖๘ (๑๓.๓)	๖,๙๐๕ (๑๕.๕)	๖,๘๐๖ (๑๔.๙)
- บริการสุขภาพ	๘๒๑ (๑.๗)	๙๐๙ (๒.๐)	๙๙๙ (๒.๒)
- บริการชุมชน	๕๘๕ (๑.๒)	๕๘๔ (๑.๓)	๕๙๙ (๑.๓)
- ลูกจ้างในครัวเรือน	๓๑ (๐.๑)	๓๐ (๐.๑)	๓๐ (๐.๑)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๗,๗๙๙ (๑๐๐.๐)	๔๔,๕๗๒ (๑๐๐.๐)	๔๕,๘๐๑ (๑๐๐.๐)

ที่มา : ประมวลข้อมูลโดยใช้อ้างอิงข้อมูล GPP ของสำนักบัญชีประชาชาติ สศช.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้วิเคราะห์โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดปัตตานี ดังนี้

๑) รักษาฐานรายได้เดิม ซึ่งเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีศักยภาพและเป็นแหล่งรายได้หลักที่จังหวัด

ต้องการรักษาฐานรายได้ให้มีความยั่งยืนต่อไป ประกอบด้วย

๑.๑) ประมงทะเล/ชายฝั่ง ฟันฟุทรัพยากรสัตว์น้ำ ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงชายฝั่งและอุตสาหกรรมแปรรูปให้มีมาตรฐาน

๒.๑) ยาง/อุตสาหกรรมยาง/ปาล์มน้ำมัน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อการแปรรูป และการตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่มตามห่วงโซ่การผลิต

๓.๑) ท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ยกย่องมาตรฐานการท่องเที่ยว ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย

๒) สร้างฐานรายได้ใหม่ ซึ่งเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นแหล่งรายได้หลักของจังหวัด และสามารถต่อยอดพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ได้แก่ อาหารทะเลแปรรูประดับชุมชน ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพเพื่อการส่งออก

๒.๒.๒ ด้านเกษตร

ในด้านการเกษตรยังเป็นภาคการผลิตหลักและมีบทบาทสำคัญของจังหวัดปัตตานี สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละกิจกรรม ดังนี้

๑)มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ของสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้จังหวัดปัตตานี ในปี ๒๕๕๗ มีค่าเท่ากับ ๑๕,๖๒๙ ล้านบาท ลดลงจาก ๑๗,๑๐๘ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมา เท่ากับ ๑,๔๗๙ ล้านบาท

๒)โครงสร้างรายได้จากการผลิต สาขาเกษตรกรรมฯ ในปี ๒๕๕๗ พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี ส่วนใหญ่เป็นการปลูกพืชมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๙๔.๕ โดยมีพืชหลักที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา มะพร้าว ข้าว ผลไม้ รองลงมา ได้แก่ การเลี้ยงปศุสัตว์ มีสัดส่วนร้อยละ ๒.๓ การบริการทางการเกษตร ร้อยละ ๒.๔ และการป่าไม้ การทำไม้ การตัดไม้และบริการที่เกี่ยวข้องมีสัดส่วนร้อยละ ๐.๘

๓)อัตรายายตัวของมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ การผลิตโดยรวมหดตัวในอัตราร้อยละ ๒.๓ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา การหดตัวส่วนใหญ่มาจากกิจกรรมการปลูกพืช มีอัตราการหดตัวร้อยละ ๗.๗ ในส่วนพืชหลักของจังหวัดปัตตานี ได้แก่ ยางพารา มะพร้าว ข้าว หดตัวร้อยละ ๕.๖ ๖.๙ และ ๑๒.๖ ตามลำดับ จากสภาพอากาศแปรปรวนในพื้นที่ ส่งผลต่อปริมาณผลผลิต หมวดปศุสัตว์ การผลิตโดยรวมหดตัวร้อยละ ๑.๕ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

สาขาประมง ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือปัตตานี ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๙๗,๖๓๔ เมตริกตัน มูลค่า ๘,๗๖๕ ล้านบาท ปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำลดลงจากปี พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๒๔,๒๒๒ เมตริกตัน มีมูลค่าลดลง ๑,๔๑๕ ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้และมีมูลค่าสัตว์น้ำเป็นอันดับ ๑ ของภาคใต้ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการประมงของจังหวัดปัตตานี ซึ่งสัตว์น้ำที่จับได้จะใช้ประโยชน์ภายในจังหวัดส่วนหนึ่ง โดยนำไปใช้บริโภคสดและเป็นวัตถุดิบในโรงงาน แปรรูปอาหารจากสัตว์น้ำและการแปรรูปในระดับพื้นบ้าน อีกส่วนหนึ่งจะส่งออกนอกจังหวัดปัตตานีทั้งจังหวัดใกล้เคียงในภาคใต้และภาคอื่นๆ ของประเทศ เพื่อใช้บริโภคสดและเป็นวัตถุดิบในโรงงานเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่นำขึ้นทำเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลา

จังหวัด	ปริมาณ (เมตริกตัน)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙
ภาคใต้	๓๒๗,๓๘๔	๒๔๙,๕๕๓	๒๒๐,๓๕๙	๑๔,๕๓๓	๑๕,๔๙๒	๑๓,๗๘๔
กลุ่มจังหวัด ฝั่งอ่าวไทย	๒๗,๘๙๗	๒๐,๒๔๓	๑๘,๒๗๗	๓๖๕	๓๐๓	๓๓๗
ชุมพร	๑๙,๘๕๙	๑๕,๕๔๙	๑๒,๖๖๘	๒๖๐	๑๙๗	๑๘๕
สุราษฎร์ธานี	๒,๕๘๐	๒,๑๘๒	๓,๓๘๗	๒๙	๒๔	๕๓
นครศรีธรรมราช	๒,๒๖๑	๒,๕๑๒	๒,๒๒๒	๗๖	๘๒	๙๙
กลุ่มจังหวัด ฝั่งอันดามัน	๖๑,๘๒๓	๕๘,๒๑๔	๖๗,๘๐๕	๓,๔๗๖	๓,๖๐๕	๓,๖๑๑
ระนอง	๒๔,๑๘๖	๒๑,๓๘๘	๒๑,๓๗๖	๑,๒๘๖	๑,๑๑๑	๑,๑๐๕
ภูเก็ต	๓๗,๖๓๗	๓๖,๘๒๖	๔๖,๔๒๙	๒,๑๙๐	๒,๔๙๔	๒,๕๐๖
กลุ่มจังหวัดชายแดนภาคใต้	๒๐๐,๘๕๒	๑๗๑,๑๓๖	๑๓๔,๒๗๗	๑๐,๖๙๒	๑๑,๕๘๔	๙,๘๓๖
ปัตตานี	๑๒๘,๑๖๔	๑๒๑,๘๕๖	๙๗,๖๓๔	๘,๖๗๖	๑๐,๑๘๐	๘,๗๖๕
นราธิวาส	๔,๕๒๐	๔,๒๑๔	๓,๑๓๖	๒๔๐	๒๑๐	๑๓๙
สงขลา	๕๘,๕๗๓	๓๗,๕๘๖	๒๕,๓๔๗	๑,๔๒๕	๘๙๕	๖๒๕
สตูล	๙,๕๙๕	๗,๔๘๐	๘,๑๖๐	๓๕๑	๒๙๙	๓๐๗

ที่มา : สำนักงานท่าเทียบเรือประมงปัตตานี

ศักยภาพด้านการประมงที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ การประมงทะเล การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และการประมงน้ำจืด

(๑) การประมงทะเล จังหวัดปัตตานีมีท่าเทียบเรือซึ่งเรือประมงทะเลขนาดใหญ่สามารถเข้าเทียบท่าได้ นอกจากนี้ยังอยู่ใกล้แหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ เรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก จึงหมุนเวียนเข้ามาเทียบท่าจังหวัดปัตตานี เพื่อขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำจำนวนมาก

การประมงทะเล ประกอบด้วยกลุ่มชาวประมง ๒ กลุ่มใหญ่ คือ

๑.๑ กลุ่มชาวประมงพาณิชย์ จำนวน ๑,๐๓๒ ลำ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอสายบุรี เรือประมงส่วนใหญ่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ เช่น อวนลาก อวนล้อมจับ อวนปลา กะตัก อวนครอบหมึก ลอบ เป็นต้น

๑.๒ กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน จำนวนประมาณ ๒,๔๔๕ ลำ ส่วนใหญ่กระจายอยู่ตามชายฝั่งทะเล ๖ อำเภอ คือ อำเภอหนองจิก อำเภอเมืองปัตตานี อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น เรือประมงส่วนใหญ่จะได้รับอนุญาตให้ทำการประมง เช่น อวนลอยปลา อวนลอยปู อวนจมปูเบ็ด

เรือประมงที่ได้รับใบอนุญาตทำการประมงพาณิชย์ จำนวน ๑,๐๓๒ ลำ แยกรายอำเภอได้ ดังนี้

๑. อำเภอเมืองปัตตานี จำนวน ๙๓๙ ลำ

๒. อำเภอสายบุรี จำนวน ๙๓ ลำ

(๒) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง สามารถสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรและอาชีพที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก สัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมาก คือ กุ้งทะเล และปลากะพงขาว

ตารางที่ ๑๙ ตารางแสดงมูลค่าการผลิตกุ้งทะเล เปรียบเทียบปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

ชนิดกุ้ง	ปี๒๕๕๗		ปี๒๕๕๘		ปี๒๕๕๙	
	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ผลผลิต (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
	๑๔๘.๓	๓๔.๐๒	๑๓๗.๙๐	๓๔.๔๘	๑๘๙.๕๗	๕๖.๘๗
กุ้งกุลาดำ	๑,๘๔๔.๐๗	๓๕๘.๗๕	๒,๔๒๕.๒๙	๓๙๐.๔๗	๒,๔๒๓.๔๖	๔๒๒.๑๙
กุ้งขาว	๑,๙๙๒.๓๗	๓๔๒.๗๗	๒,๕๖๓.๑๙	๔๒๔.๙๕	๒,๖๑๓.๐๓	๔๗๙.๐๔
รวม	๓,๘๓๖.๔๔	๔,๙๘๘.๕๘	๔,๙๘๘.๔๘	๘๑๕.๔๒	๕,๐๓๖.๔๙	๙๐๑.๒๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปัตตานี

๒.๑ การเลี้ยงกุ้งทะเลมีฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเลจากการขึ้นทะเบียนฟาร์มเลี้ยงกับหน่วยงานกรมประมง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๒๓ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๒,๓๑๐.๓๓ ไร่ เป็นฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ ๑๐ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๑๓๖.๙ ไร่ และฟาร์มเลี้ยงกุ้งขาว จำนวน ๑๑๓ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๒,๑๗๓.๔๓ ไร่ มีการเลี้ยงมากที่สุด ในเขตอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๕๓ ฟาร์ม และอำเภอหนองจิก จำนวน ๔๑ ฟาร์ม ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลรวมทั้งสิ้น ๒,๖๑๓.๐๓ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๔๗๙.๐๔ ล้านบาท แยกเป็น ผลผลิตกุ้งกุลาดำ ๑๘๙.๕๗ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๕๖.๘๗ ล้านบาท เป็นผลผลิตกุ้งขาว ๒,๔๒๓.๔๖ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๔๒๒.๑๗ ล้านบาท

๒.๒ การเลี้ยงปลาชายฝั่ง จังหวัดปัตตานีมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาชายฝั่ง ในปี ๒๕๕๙ มีจำนวน ๔๘๙ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๑๕๘.๖๘ ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลี้ยงปลาในกระชัง มีจำนวนน้อยที่เลี้ยงปลาชายฝั่งในบ่อดิน เลี้ยงมากที่สุดในท้องที่อำเภอสายบุรี จำนวน ๑๙๑ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๙.๘๐ ไร่ รองลงมาอำเภอยะหริ่ง จำนวน ๑๔๔ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยงรวม ๗๔.๕๑ ไร่

(๓) ประมงน้ำจืด นอกจากประมงทะเลและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงน้ำจืดก็มีความสำคัญกับเกษตรกรในจังหวัดปัตตานีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันโดยเฉพาะกับเกษตรกรที่ไม่ได้อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล เนื่องจากจังหวัดปัตตานีมีแหล่งน้ำจืดซึ่งเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการเกษตรสร้างผลผลิตปลาน้ำจืดให้กับเกษตรกรในการจับสัตว์น้ำมาใช้บริโภคในครัวเรือนซึ่งเหลือจากการบริโภคก็สามารถจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัวอีกทางหนึ่ง จังหวัดปัตตานีมีฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำจืดรวม ๑,๔๘๖ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๙๖๒.๘๐ ไร่ เลี้ยงมากที่สุดในท้องที่อำเภอโคกโพธิ์ จำนวน ๔๑๕ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์มรวม ๒๔๘.๘๓ ไร่ อำเภอหนองจิกจำนวน ๒๐๖ ฟาร์ม พื้นที่ฟาร์ม ๒๘๕.๙๖ ไร่

สาขาการเกษตร จังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการผลิตสินค้าภาคเกษตร เนื่องจาก ความอุดมสมบูรณ์ของสภาพภูมิประเทศ โดยมีพื้นที่เกษตรกรรม ประมาณ ๗๘๕,๘๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๙ ของพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด ๘๗,๕๙๐ ครัวเรือนผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่

(๑) ด้านพืช

(๑.๑) ยางพารา

: พื้นที่เพาะปลูก ๓๕๖,๖๙๐ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๓๑๕,๖๐๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๗๔,๓๕๑.๒๘ ตัน ราคาเฉลี่ย ๔๘.๐๐ บาท/กิโลกรัม ครัวเรือนที่ปลูก ๓๘,๐๑๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๔๐ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๓,๕๖๘.๘๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๗ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๓,๕๔๕.๒๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๐ แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ครัวเรือน	๓๗,๙๒๕.๐๐	๓๘,๐๑๕.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๓๕๕,๘๓๖.๐๐	๓๕๖,๖๙๐.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๓๑๐,๖๙๖.๐๐	๓๑๕,๖๐๕.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๗๘,๐๓๖.๔๘	๗๔,๓๕๑.๒๘
ราคา (บาท/กก.)	๔๕.๔๓	๔๘.๐๐
มูลค่า (ล้านบาท)	๓,๕๔๕.๒๐	๓,๕๖๘.๘๖

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑.๒) ข้าว

: ข้าวนาปีพื้นที่เพาะปลูก ๘๒,๙๗๓ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๘๒,๑๕๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๐,๔๓๒.๕๖ ตัน ราคาเฉลี่ย ๘.๔๘ บาท/กิโลกรัม ครัวเรือนที่ปลูก ๑๘,๑๗๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๔ ของครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๒๕๘.๐๗ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๓๒.๘๑ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๓๘๔.๐๙ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลการปลูกข้าว

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ครัวเรือน	๑๙,๙๙๐.๐๐	๑๘,๑๗๐.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๙๔,๒๘๗.๐๐	๘๒,๙๗๓.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๙๓,๐๘๔.๐๐	๘๒,๑๕๔.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๓๕,๓๖๗.๖๘	๓๐,๔๓๒.๕๖
ราคา (บาท/กก.)	๑๐.๘๖	๘.๔๘
มูลค่า (ล้านบาท)	๓๘๔.๐๙	๒๕๘.๐๗

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑.๓) ไม้ผล

-ลองกอง พื้นที่เพาะปลูก ๑๖,๗๑๔ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑๕,๘๐๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๘,๗๕๒.๘๙ ตัน ราคาเฉลี่ย ๑๓.๘๗ บาท/กิโลกรัม ครั้วเรือนที่ปลูก ๑๒,๔๔๙ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๑ ของ ครั้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๑๒๑.๔๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑.๗๕ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๑๐๘.๖๔ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลการปลูกลองกอง

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ครั้วเรือน	๑๓,๒๔๗.๐๐	๑๖,๗๑๔.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๖,๘๓๗.๐๐	๑๖,๗๑๔.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๑๖,๐๙๕.๐๐	๑๕,๘๐๓.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๖,๘๙๗.๗๓	๘,๗๕๒.๘๙
ราคา (บาท/กก.)	๑๕.๗๕	๑๓.๘๗
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๐๘.๖๔	๑๒๑.๔๐

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-ทุเรียนพันธุ์ดี พื้นที่เพาะปลูก ๘,๓๙๐ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๗,๑๔๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๓,๒๖๔.๙๗ ตัน ราคาเฉลี่ย ๓๖.๔๔ บาท/กิโลกรัม ครั้วเรือนที่ปลูก ๔,๕๒๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๑๖ ของครั้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๑๑๘.๙๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔.๔๔ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๖๙.๔๓ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลการปลูกทุเรียนพันธุ์ดี

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ครั้วเรือน	๕,๓๑๒.๐๐	๔,๕๒๖.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๗,๗๐๘.๐๐	๘,๓๙๐.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๗,๒๕๗.๐๐	๗,๑๔๔.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๓,๔๒๘.๔๔	๓,๒๖๔.๙๗
ราคา (บาท/กก.)	๒๐.๒๕	๓๖.๔๔
มูลค่า (ล้านบาท)	๖๙.๔๓	๑๑๘.๙๘

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-เงาะ พื้นที่เพาะปลูก ๑,๖๖๗ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑,๕๗๙ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๕๒.๑๐ ตัน ราคาเฉลี่ย ๑๓.๐๗ บาท/กิโลกรัม ครั้วเรือนที่ปลูก ๒,๔๗๙ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๓ ของครั้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๗.๐๙ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๑๐.๘๑ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๗.๙๔ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลการปลูกเงาะ

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
คร้วเรือน	๒,๔๙๕.๐๐	๒,๔๗๙.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑,๗๗๐.๐๐	๑,๖๖๗.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๑,๗๐๘.๐๐	๑,๕๗๙.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๖๓๔.๔๙	๕๔๒.๑๐
ราคา (บาท/กก.)	๑๒.๕๒	๑๓.๐๗
มูลค่า (ล้านบาท)	๗.๙๔	๗.๐๙

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-ส้มโอ พื้นที่เพาะปลูก ๑,๕๘๕ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑,๔๗๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๙๑๙.๒๗ ตัน ราคาเฉลี่ย ๑๘.๖๕ บาท/กิโลกรัม คร้วเรือนที่ปลูก ๑,๖๙๘ คร้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๔ ของคร้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๓๕.๗๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๐.๕๖ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๒๓.๗๗ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลการปลูกส้มโอ

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
คร้วเรือน	๑,๖๓๗.๐๐	๑,๖๙๘.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑,๔๖๐.๐๐	๑,๕๘๕.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๑,๑๙๗.๐๐	๑,๔๗๘.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๑,๕๑๙.๑๑	๑,๙๑๙.๒๗
ราคา (บาท/กก.)	๑๕.๖๕	๑๘.๖๕
มูลค่า (ล้านบาท)	๒๓.๗๗	๓๕.๗๙

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

-มะพร้าว พื้นที่เพาะปลูก ๕๓,๘๖๕ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๔๙,๓๘๔ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๒,๐๗๕.๗๕ ตัน ราคาเฉลี่ย ๑๑.๔๙ บาท/กิโลกรัม คร้วเรือนที่ปลูก ๒๒,๐๕๑ คร้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑๘ ของคร้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๕๙๘.๓๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐.๗๔ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๔๕๗.๖๗ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลการปลูกมะพร้าว

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
คร้วเรือน	๒๕,๑๖๑.๐๐	๒๒,๐๕๑.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๕๗,๒๘๑.๐๐	๕๓,๘๖๕.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๔๘,๖๗๗.๐๐	๔๙,๓๘๔.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๕๔,๘๗๖.๘๒	๕๒,๐๗๕.๗๕
ราคา (บาท/กก.)	๘.๓๔	๑๑.๔๙
มูลค่า (ล้านบาท)	๔๕๗.๖๗	๕๙๘.๓๕

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑.๔) ปาล์มน้ำมัน ปาล์มน้ำมันเป็นพืชชนิดใหม่ที่มีการปลูกในจังหวัดปัตตานี โดยเริ่มมีการปลูกมากในพื้นที่ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๑ จำนวน ๑๒,๙๘๕ ไร่ ผลผลิต ๕๙๖ ตัน และในปี พ.ศ.๒๕๕๙ พื้นที่เพาะปลูก ๑๙,๓๖๘ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต ๑๔,๑๘๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๓,๐๐๒.๒๕ ตัน ราคาเฉลี่ย ๕.๓๓ บาท/กิโลกรัม ครั้วเรื้อนที่ปลูก ๑,๙๑๓ ครั้วเรื้อน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๔ ของครั้วเรื้อนเกษตรกรทั้งหมด มูลค่ารวม ๑๗๕.๙๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖๑.๐๑ จากปี ๒๕๕๘ ซึ่งมีมูลค่ารวม ๑๐๙.๒๕ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลการปลูกปาล์มน้ำมัน

ปีการเพาะปลูก	๒๕๕๘	๒๕๕๙
ครั้วเรื้อน	๑,๗๙๕.๐๐	๑,๙๑๓.๐๐
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	๑๘,๑๖๑.๐๐	๑๙,๓๖๘.๐๐
พื้นที่ให้ผลผลิต	๑๒,๐๙๔.๐๐	๑๔,๑๘๘.๐๐
ผลผลิต (ตัน)	๒๕,๒๘๙.๓๒	๓๓,๐๐๒.๒๕
ราคา (บาท/กก.)	๔.๓๒	๕.๓๓
มูลค่า (ล้านบาท)	๑๐๙.๒๕	๑๗๕.๙๐

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) ด้านปศุสัตว์

(๒.๑) ไก่ จังหวัดปัตตานีมีการเลี้ยงไก่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๘๖๗,๒๕๑ ตัว โดยเลี้ยงมากเป็นอันดับที่ ๒ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน และลำดับที่ ๗ ของภาคใต้ โดยแนวโน้มการเลี้ยงไก่ของจังหวัดปัตตานี มีการเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙

(๒.๒) โคเนื้อ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ปริมาณการเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดปัตตานี มีการเลี้ยงโคเนื้อจำนวน ๔๘,๔๗๒ ตัว โดยเลี้ยงมากเป็นอันดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน และลำดับที่ ๘ ของภาคใต้ โดยแนวโน้มการเลี้ยงโคเนื้อของจังหวัดปัตตานี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘

(๒.๓) แพะ จังหวัดปัตตานีมีการเลี้ยงแพะในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๔,๕๗๑ ตัว โดยเลี้ยงมากเป็นอันดับที่ ๔ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนและของภาคใต้ โดยแนวโน้มการเลี้ยงแพะของจังหวัดปัตตานี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๕๙

(๒.๔) สุกร จังหวัดปัตตานีมีการเลี้ยงสุกรในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒,๕๒๔ ตัว โดยเลี้ยงเป็นอันดับ ๒ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของภาคใต้ โดยแนวโน้มการเลี้ยงสุกรในจังหวัดปัตตานีเพิ่มจากปี พ.ศ.๒๕๕๙

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลการเลี้ยงปศุสัตว์

จังหวัด	ไก่			โคเนื้อ			แพะ			สุกร		
	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๖๐	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๖๐
ปัตตานี	๓,๘๘๑,๑๕๑	๔,๐๕๗,๒๕๒	๘๘๒,๕๖๓	๖,๗๘๐	๖,๓๙๖	๔๙,๔๕๒	๓๓,๓๒๕	๓๔,๕๗๑	๓๔,๔๗๕	๒๐,๖๘๖	๒๑,๔๓๕	๒,๓๘๙
ยะลา	๔๗๐,๖๓๔	๔๗๕,๐๐๑	๘๔๕,๐๐๓	๔,๘๖๕	๔,๗๒๔	๔๙,๓๑๖	๔๓,๔๑๒	๔๔,๓๙๘	๗๑,๑๙๑	๙,๖๖๐	๙,๙๘๖	๖,๒๙๒
นราธิวาส	๒,๓๑๙,๐๒๕	๒,๔๐๑,๘๗๙	๕๙๕,๖๗๗	๘,๙๓๑	๘,๔๐๕	๗๒,๐๐๒	๒๖,๗๒๗	๒๗,๗๙๐	๓๕,๖๒๖	๗,๖๑๕	๗,๘๙๕	๕,๙๘๒
สงขลา	๑๘,๒๙๘,๑๒๐	๑๙,๖๙๖,๓๑๑	๔,๗๒๒,๒๓๕	๑๓,๔๕๓	๑๓,๖๓๔	๑๑๘,๘๕๐	๔๐,๓๒๔	๔๑,๓๔๒	๔๖,๓๗๙	๑๖๗,๙๕๘	๑๗๗,๑๒๐	๑๑๑,๗๗๔
สตูล	๑,๑๐๓,๑๖๑	๑,๑๒๐,๖๐๙	๑,๔๖๙,๙๐๐	๖,๖๓๗	๖,๕๘๐	๒๕,๘๘๐	๓๐,๒๓๕	๔๔,๑๓๒	๓๕,๗๘๑	๑๐,๑๓๗	๑๐,๕๐๑	๗,๐๖๓
รวม	๒๖,๐๗๖,๐๙๑	๒๗,๗๕๑,๐๕๒	๘,๕๑๕,๓๗๘	๔๐,๖๖๖	๓๙,๗๓๖	๓๑๕,๕๐๐	๑๗๔,๐๒๓	๑๙๒,๒๓๓	๒๒๓,๔๕๑	๒๑๖,๐๕๖	๒๒๖,๓๙๗	๑๓๓,๕๐๐

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์

สถาบันเกษตรกร จังหวัดปัตตานี มีจำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการจดทะเบียนตาม พ.ร.บ. สหกรณ์และดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น ๘๘ แห่ง มีมูลค่าปริมาณการดำเนินงาน จำนวนทั้งสิ้น ๔,๐๓๗,๕๙๒,๑๓๖ บาท มีสหกรณ์จำนวน ๗๕ แห่ง สมาชิก ๒๐๑,๕๔๐ ครอบครัว และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๑๓ แห่ง สมาชิก ๑,๐๗๖ ครอบครัว

ตารางที่ ๒๙ แสดงจำนวนสถาบันเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเป็นรายอำเภอในปี ๒๕๖๐

อำเภอ	สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร		จำนวนมูลค่าปริมาณที่ดำเนินงานในรอบปีที่แล้ว (บาท) (กั ฝาก ซั๊ รวบรวม แปร รูป อื่นๆ)
	แห่ง	สมาชิก (ครอบครัว)	แห่ง	สมาชิก (ครอบครัว)	
เมือง	๒๕	๑๗๑,๕๒๘	๑	๒๘๐	๒๙'๒,๘๖๗,๑๑๒.๒๖
ยะรัง	๗	๓,๒๒๘	๓	๒๓๔	๔,๕๖๔,๙๑๙.๘๔
หนองจิก	๗	๑๒,๑๘๐	๐	-	๗,๖๔๘,๑๘๓.๑๙
โคกโพธิ์	๕	๒,๕๔๐	๓	๑๒๗	๒๑๘,๗๔๑.๓๐
ยะหริ่ง	๑๑	๒,๕๒๖	๑	๑๑๑	๕๘๖,๘๙๙.๔๐
ปะนาเระ	๓	๑,๖๐๙	๑	๑๕๖	๔,๒๑๓,๓๐๓.๙๕
มายอ	๔	๕,๘๖๒	๐	-	๓๖๖,๖๘๓.๓๘
สายบุรี	๖	๑,๙๐๒	๔	๒๐๙	๒,๗๘๘,๓๓๕.๔๖
ทุ่งยางแดง	๒	๙๕๔	๐	-	๗๑,๘๗๐.๔๕
กะพ้อ	๑	๘๗๗	๐	-	๗๘,๐๒๖.๖๙
แม่ลาน	๓	๑,๓๑๕	๐	-	๑,๐๙๘,๖๘๓.๑๖
ไม้แก่น	๑	๗๙๑	๐	-	๒๖๐,๔๐๔.๔๐
รวม	๗๕	๒๐๕,๓๑๒	๑๓	๑,๑๑๗	๓๑๔,๗๖๓,๑๖๓.๔๘

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปัตตานี

๒.๒.๓ ด้านอุตสาหกรรม

ภาวะการณ์การลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุน อุตสาหกรรมสะสมถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันในปีก่อน พบว่า มีอัตราการ ขยายตัวของจำนวนโรงงานที่ได้รับอนุญาตใหม่เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๐ จำนวนเงินลงทุนเพิ่มขึ้น คิดเป็น ร้อยละ ๒.๗๖ และอัตราการจ้างงานเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๔

การค้า - การลงทุนปี ๒๕๖๐ จังหวัดปัตตานี มีผู้จดทะเบียนทั้งสิ้น ๑๓๐ ราย ทุนจดทะเบียน ๔๒๑.๙๗ ล้านบาท จำแนกเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ๗๖ ราย ทุนจดทะเบียน ๑๕๗.๖๒ ล้านบาท และบริษัท จำกัด จำนวน ๕๔ ราย ทุนจดทะเบียน ๒๖๔.๓๕ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีก่อน ผู้จดทะเบียนเพิ่มขึ้น ๑๕ ราย และทุนจดทะเบียนเพิ่มขึ้น ๑๑๒.๔๗ ล้านบาท และจำนวนนิติบุคคลที่คงอยู่ จำนวน ๗๔๕ ราย

ผลิตภัณฑ์ฮาลาล รัฐบาลมีแนวคิดเรื่องฮาลาลปัตตานี เมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๓ โดยการให้การนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยสร้างนิคมอุตสาหกรรมฮาลาลจังหวัดปัตตานี แต่เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ทำให้บริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้จังหวัดต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการโดย พยายามส่งเสริมให้ผู้ประกอบการในจังหวัดปัตตานีเห็นความสำคัญถึงการรับรองมาตรฐานฮาลาลโดยสนับสนุน ผู้ประกอบการที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรม SMEs และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกระจายอยู่ตามพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัด ปัตตานีปัจจุบันในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีผู้ประกอบการได้รับมาตรฐานฮาลาล จำนวน ๗๙ โดยแบ่งเป็นโรงงาน อุตสาหกรรมและ SMEs วิสาหกิจชุมชน และอื่นๆ ผู้ประกอบการมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ฮาลาล จำนวน ๓ โรงงาน คิดเป็นมูลค่าส่งออกประมาณ ๑,๑๐๐ ล้านบาท มี และยังมีผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่ได้รับมาตรฐานฮาลาล และรอการพัฒนาอีกเป็นจำนวนมาก

ด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ฮาลาล มีผู้ประกอบการที่ทำการผลิตและจำหน่ายสินค้า ฮาลาล ครอบคลุมทั้ง โรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ OTOP ส่งจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ ประกอบกับมีโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถรองรับการผลิตและการลงทุน อุตสาหกรรมฮาลาล เช่น นิคมอุตสาหกรรมฮาลาลปัตตานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารฮาลาล โดยมี สินค้า/บริการที่สำคัญ ดังนี้

- อาหารทะเลแปรรูป ส่งจำหน่ายยังตลาดในประเทศ ประเทศแถบตะวันออกกลาง ยุโรป และเอเชีย
- เครื่องแต่งกายมุสลิม ส่งจำหน่ายยังตลาดในประเทศ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และมาเลเซีย
- ร้านอาหารมุสลิม

สำหรับโครงสร้างพื้นฐานด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาล นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล จังหวัด ปัตตานี เป็นนิคมอุตสาหกรรมร่วมดำเนินงานระหว่างการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) และ บริษัท ฟาตอนิ อินดัสทรีส์ จำกัด ในพื้นที่อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี พื้นที่โครงการประมาณ ๑๗๐ ไร่ และในการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมปัตตานี ได้กำหนดให้ ศอ.บต. และจังหวัดฯ ร่วมดำเนินการจัดหาพื้นที่ขึ้นต่ำ ๑๐๐ ไร่ ให้ กนอ. เพื่อดำเนินโครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม SMEs ฮาลาล โดยกำหนดระเบียบการใช้พื้นที่ ที่ชัดเจน รวมทั้งจัดให้มีระบบสาธารณูปการและสาธารณูปโภคพื้นฐานรองรับ และงบประมาณสนับสนุนใน การจัดตั้งบริษัทฯ ล่าสุด ศอ.บต. มีคำสั่งที่ ๕๕๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แต่งตั้งคณะกรรมการ อำนวยการและคณะทำงานการแก้ไขและการใช้ประโยชน์จากนิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลจังหวัดปัตตานี มี

ที่ปรึกษาเลขาธิการ คอ.บต. เป็นประธาน และ ผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนการผลิตและธุรกิจฮาลาล คอ.บต. เป็นเลขานุการ ทำหน้าที่ กำหนดภารกิจ/รูปแบบ ประเภตุอุตสาหกรรมในการใช้ประโยชน์จากนิคม อุตสาหกรรม และตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจการแปรรูปสัตว์น้ำ ขนมห และอื่นๆ และคณะทำงานเฉพาะกิจ การแปรรูปเนื้อไก่ ในการประสานและจัดหา ผู้ประกอบการและนักลงทุนในพื้นที่มาลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรมฮาลาลจังหวัดปัตตานี ต่อไป

ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

จังหวัดปัตตานี มีผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียน ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ จำนวน ๗๘๑ราย ๑,๓๙๔ ผลิตภัณฑ์ แยกเป็นกลุ่มการลงทะเบียนได้ดังนี้

- ๑) กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP จำนวน ๖๙๔ ราย
- ๒) ผู้ผลิตชุมชนที่เป็นเจ้าของรายเดียว จำนวน ๘๕ ราย
- ๓) ผู้ผลิตเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน ๒ ราย

แบ่งตามการพัฒนาเป็น Quadrant A B C D คือ

Quadrant A กลุ่มดาวเด่นสู่สากล จำนวน ๓๔ ผลิตภัณฑ์

Quadrant B กลุ่มอนุรักษ์สร้างคุณค่า จำนวน ๒๐ ผลิตภัณฑ์

Quadrant C กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน จำนวน ๑๖๖ ผลิตภัณฑ์

Quadrant D กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา จำนวน ๑,๑๗๓ ผลิตภัณฑ์

เป้าหมายการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนดเป็นค่าเป้าหมายตัวชี้วัด รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘ ของรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ยอดประมาณการรายได้ไว้ ๑ ,๙๒๙ ล้านบาท โดยสำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดปัตตานี และภาคีการพัฒนา ได้จัดการประชุมคณะอนุกรรมการ นตผ. และเครือข่ายองค์กรความรู้ KBO จังหวัด ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา OTOP เพื่อพัฒนาและเพิ่มยอดขายได้ให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ในเรื่องของการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ ตัวผลิตภัณฑ์ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการตลาด โดยการใช้ งบประมาณตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี และการเข้าถึงแหล่งทุนที่มีอยู่ใน ชุมชน และสถาบันทางการเงินที่มีอยู่ เช่น กองทุนหมู่บ้าน กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ธนาคารวิสาหกิจชุมชน ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (กลุ่ม Quadrant D จำนวน ๑๒๔ ผลิตภัณฑ์

๒) โดยบริษัทประชารัฐรักสามัคคีปัตตานี (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

การพัฒนาช่องทางการตลาด โดยการส่งเสริม แสวงหาตลาดให้กับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

๑) ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ภายในชุมชน ที่ทำการกลุ่ม และท้องถิ่นของตนเอง

๒) ส่งเสริมการจำหน่ายในการวางผลิตภัณฑ์ OTOP ร้านค้าเอกชน จำหน่ายของฝาก ของที่ระลึก ภายในจังหวัด และต่างจังหวัด

๓) ศูนย์แสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ของจังหวัดปัตตานี (ศูนย์ Best Pattani) ตรงข้าม วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี

๔) ร้านค้าประชารัฐ สุขใจ จำนวน ๒ ร้าน ณ บัม ปตท.อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

๕) การจัดงาน Event งานแสดงสินค้าระดับจังหวัด ภูมิภาค ประเทศ ของกรมการพัฒนาชุมชน และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง ในห้างสรรพสินค้าต่างๆ ศูนย์ราชการ อิมแพคเมืองทองธานี ได้ทางด่วนฯ ตลาดคลองผดุงกรุงเกษมของนายกรัฐมนตรี จำนวน ๔๐ ครั้ง

๖) การออกร้านแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ร่วมกับ ศอ.บต.ภายในประเทศ จำนวน ๘ ครั้ง

๗) การจัดกิจกรรม OTOP ตลาดนัดชุมชน ไทยช่วยไทย คนไทยยิ้มได้ จำนวน ๒ ครั้ง

๘) ร่วมออกร้านแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในเทศกาลงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในจังหวัด จำนวน ๑๐ ครั้ง

๙) ส่งเสริมการส่งออกต่างประเทศ เช่น ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมมวกกะปิเยาะ ผ้าคลุมผม ชุดละหมาด ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารที่ได้จากการแปรรูปวัตถุดิบของจังหวัด เช่น ข้าวเกรียบ ปลากระดัก บูด ลูกหยี โรตีสกรอบ อาหารทะเลแปรรูป

๑๐)OTOP Trader ปัตตานี และ OTOPT Trader ต่างจังหวัด ผลการจำหน่ายผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP มีรายได้จากการจำหน่าย ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๕๙ - เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๑๕๗,๙๑๓,๔๒๐.- บาท แยกเป็นรายได้จำหน่ายภายในประเทศ จำนวนเงิน ๘๖๔,๙๙๐,๘๑๑.-บาท ต่างประเทศ ๒๙๒,๙๒๒,๖๐๙.- บาท

๒.๒.๔ ด้านการท่องเที่ยว

ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ จังหวัดปัตตานี มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๒๒๔,๙๕๓ คน รายได้จากการท่องเที่ยวจำนวน ๙๐๘ ล้านบาท ซึ่งเปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๘ พบว่านักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จำนวน ๔,๖๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๒ รายได้เพิ่มขึ้น ๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๙ เนื่องจากจังหวัดมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในเชิงรุก และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวโน้มการท่องเที่ยวของจังหวัดปัตตานี จากข้อมูลท่องเที่ยวจะเห็นว่ามีความเชื่อมั่นนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวรายได้จากการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกจังหวัดเช่นกัน

ตารางที่ ๓๐ สรุปข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

หน่วย : ล้านบาท

ปี	ปัตตานี		ยะลา		นราธิวาส		สงขลา		สตูล	
	นักท่องเที่ยว	รายได้	นักท่องเที่ยว	รายได้	นักท่องเที่ยว	รายได้	นักท่องเที่ยว	รายได้	นักท่องเที่ยว	รายได้
๒๕๕๒	๒๐๑,๔๐๑	๔๙๙.๘๓	๓๐๐,๕๗๐	๑,๑๐๔.๗๑	๔๓๐,๓๐๑	๙๔๘.๘๗	๒,๖๐๙,๐๔๕	๑๒,๗๐๓.๔๒	๖๕๖,๒๑๐	๑,๗๑๐.๒๐
๒๕๕๓	๑๘๔,๑๕๓	๓๘๙.๗๘	๓๗๓,๒๖๙	๑,๓๑๕.๙๙	๕๔๗,๒๓๕	๑,๗๘๙.๖๓	๒,๙๔๖,๔๗๐	๑๕,๘๘๘.๘๒	๖๙๒,๙๗๐	๒,๐๐๘.๐๒
๒๕๕๔	๑๗๙,๖๘๗	๕๔๐.๓๐	๓๓๕,๙๖๘	๑,๓๒๘.๗๘	๔๗๙,๕๒๔	๑,๘๗๖.๗๗	๔,๐๒๔,๔๙๙	๒๓,๒๙๖.๐๐	๖๙๔,๖๙๗	๒,๖๖๔.๖๗
๒๕๕๕	๒๑๔,๒๘๕	๗๔๒.๖๖	๔๒๙,๐๔๔	๑,๗๕๙.๒๔	๔๘๙,๙๔๔	๒,๑๓๙.๐๑	๔,๓๖๓,๘๐๘	๒๖,๗๐๒.๒๙	๑,๐๐๐,๔๒๔	๕,๓๓๒.๐๒
๒๕๕๖	๒๓๕,๖๐๖	๗๗๘.๑๕	๕๖๓,๗๗๑	๒,๔๒๐.๓๙	๕๗๐,๙๗๓	๒,๒๐๗.๘๐	๕,๗๖๓,๔๓๙	๓๗,๒๗๕.๘๑	๑,๐๙๓,๔๗๙	๕,๙๐๔.๘๓
๒๕๕๗	๒๓๗,๙๒๕	๗๘๖.๐๐	๕๘๙,๖๕๓	๒,๕๒๐	๕๘๙,๖๕๐	๒,๓๓๒	๖,๑๒๔,๙๗๒	๔๒,๘๒๕	๑,๒๒๔,๒๓๔	๖,๒๘๘
๒๕๕๘	๒๕๑,๐๘๑	๘๖๒.๐๐	๖๒๒,๓๗๖	๒,๗๒๙	๖๓๕,๙๑๐	๒,๕๒๙	๖,๕๒๔,๖๗๖	๔๘,๘๘๕	๑,๓๒๘,๘๑๓	๗,๐๐๑

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

แนวโน้มสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจ

สภาวะทางเศรษฐกิจโดยรวม คาดการณ์ว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจภาคเกษตรซึ่งเป็นสาขาหลักของจังหวัดปัตตานี โดยมีผลผลิตสำคัญที่จะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ผลผลิตจากการประมง ซึ่งมีมูลค่าการจำหน่ายสูงที่สุดในภาคใต้ ซึ่งนอกจากจะเป็นสินค้าในการบริโภคแล้ว ยังเป็นวัตถุดิบในโรงงานอุตสาหกรรมอีกทางหนึ่ง ยางพารา ข้าว และไม้ผล ซึ่งแม้ว่าพื้นที่ปลูกยางพารา ข้าว ไม้ผล จะมีปริมาณและผลผลิตลดลงและผลผลิตต่อไร่ต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน แต่ด้วยนโยบายการส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่ส่งเสริมการปลูกยางพาราในพื้นที่ว่างเปล่า การปรับปรุงนาร้างเพื่อปลูกข้าว การเลี้ยงสัตว์ และการประมงน้ำจืด จึงส่งผลทำให้เพิ่มพื้นที่การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ปริมาณผลผลิต รวมทั้งมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัด ประกอบกับรัฐบาลมีมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ทั้งจากงบลงทุน และงบการฝึกอบรมและสัมมนา เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและกระจายรายได้ในพื้นที่ จึงเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ประกอบกับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ จะส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และผู้ประกอบการในการตัดสินใจในการลงทุนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ยังมีแรงขับเคลื่อนจากภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวด้านการผลิตอาหารทะเลแปรรูป จากความต้องการของตลาดสหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง และสหภาพยุโรป ในส่วนของภาคบริการยังขยายตัวได้ จากการบริการการศึกษา และสุขภาพ การจ้างงานจะเพิ่มขึ้นประมาณ ๑๒,๖๗๗ คน ในด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจ คาดว่า จะขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากราคายางพาราที่ขยับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีแรงจูงใจในการกรีดยาง ประกอบกับการผลิตภาคอุตสาหกรรมยังขยายตัวจากการผลิตอาหารทะเลแปรรูป และอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็ง แม้จะขาดแคลนวัตถุดิบ สำหรับด้านบริการและการท่องเที่ยวจะขยายตัวได้จากความเชื่อมั่น ในภาวะเศรษฐกิจที่ปรับตัวดีขึ้น และการจัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวของจังหวัด สำหรับการบริโภคภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวตามรายได้เกษตรกรสูงขึ้นตามราคายางพารา

อย่างไรก็ตาม การประมาณการเศรษฐกิจยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ผลผลิตยางพารา ราคายางพารา การดำเนินการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU) ความผันผวนของค่าเงิน การฟื้นตัวของประเทศคู่ค้า เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ สภาพอากาศที่แห้งแล้ง การขาดแคลนแรงงาน แนวโน้มราคาน้ำมันในตลาดโลกและมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐ

ความต้องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

๑. การพัฒนาการผลิตภาคการเกษตร ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น และขยายฐานการผลิตพืชและสัตว์ชนิดใหม่ขึ้นในพื้นที่เพื่อเป็นวัตถุดิบรองรับอุตสาหกรรมฮาลาล และตอบสนองความต้องการของตลาด
๒. การพัฒนาการแปรรูปผลิตผลการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่มและมีอายุการเก็บรักษายาวนาน
๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ฮาลาลและผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั่วโลก โดยการพัฒนาอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๔. การพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งอยู่ในภาวะซบเซาตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มที่ดีขึ้น มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มากขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้ ส่งผลต่อสถานะเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัด

๒.๒.๕ ด้านสังคม และคุณภาพชีวิต

สภาพสังคมจังหวัดปัตตานี เป็นสังคมที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๙ จังหวัดปัตตานีมีประชากรทั้งสิ้น ๖๖๙,๙๖๑ คน ประชากรส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานี นับถือศาสนาอิสลาม จำนวน ๕๗๗,๘๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๕ รองลงมาคือศาสนาพุทธ จำนวน ๙๑,๗๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๗๐ และนับถือศาสนาคริสต์/อื่น ๆ จำนวน ๓๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ซึ่งประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามมีการครองตนตามวิถีอิสลามอย่างเคร่งครัด จนเป็นจุดแข็งเชิงสัญลักษณ์ที่โลกมุสลิมให้การยอมรับในอัตลักษณ์ของปัตตานี ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้มีรายได้ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับราคาสินค้าและปริมาณการผลิตในแต่ละปี ซึ่งจากข้อมูลผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘พบว่าประชาชนของจังหวัดปัตตานีมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ๓๓,๗๔๕ บาท ซึ่งเป็นอันดับที่ ๑๒ ในภาคใต้ และเป็นอันดับที่ ๖๐ ของประเทศ

สภาพทั่วไปทางสังคม และคุณภาพชีวิต

ด้านสาธารณสุข สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขในจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย โรงพยาบาลทั่วไปขนาด ๔๖๖ เตียง ๑ แห่ง โรงพยาบาลชุมชนขนาด ๖๐ เตียงจำนวน ๓ แห่ง (รพ.สายบุรี โคกโพธิ์ ยะหริ่ง) ขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๘ แห่ง (หนองจิก ปะนาละ มายอ ท่งยางแดง ไม้แก่น ยะรัง กะพ้อ แม่ลาน) สถานีอนามัย ๑๒๙ แห่ง ศูนย์แพทย์ชุมชน ๓ แห่ง โรงพยาบาลรัฐสังกัดกระทรวงอื่น ๑ แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขของเทศบาล ๑ แห่ง และโรงพยาบาลของรัฐสังกัดกระทรวงอื่น ๑ แห่ง คือ รพ.ค่ายอิงคยุทธบริหาร คลินิกเอกชน จำนวน ๙๙ แห่ง และร้านขายยาและสถานผลิตยา จำนวน ๗๘ แห่ง

ด้านสถานสุขภาพของประชาชนในจังหวัดปัตตานี ประชากรมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดปี ๒๕๕๘ จำแนกเป็น เพศชาย ๗๒.๑๕ เพศหญิง ๗๙.๘๑ อัตราเกิดและอัตรารายต่อพันประชากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๙ อัตราเพิ่มของประชากรต่อประชากร ๑๐๐ คนมีแนวโน้มคงที่เช่นกันเท่ากับ ๑.๑๒, ๑.๐๓, ๑.๐๙ และ ๑.๐๙ แต่ยังคงสูงอยู่มากเมื่อเปรียบเทียบกับระดับประเทศและจังหวัดใกล้เคียง (ระดับประเทศ ร้อยละ ๐.๔ ระดับภาคใต้ร้อยละ ๐.๗๖) (ที่มา : สถิติสาธารณสุข ,๒๕๕๘) ในปี ๒๕๕๙ อัตราการตาย ๓๕.๕๕ ต่อแสนการเกิดมีชีพ และทารกตาย ๑๓.๕๑ ต่อพันการเกิดมีชีพ พบว่า ยังคงมีอัตราที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (มารดาตายระดับประเทศ ๒๔.๖ ระดับภาคใต้ ๓๒.๓ และทารกตายระดับประเทศ ๖.๒ ระดับภาคใต้ ๗.๒) (ที่มา : สถิติสาธารณสุข ,๒๕๕๘)

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยนอก พบว่า อัตราผู้ป่วยนอก ๑๐ อันดับแรก ยังเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ โรคระบบทางเดินหายใจ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๙ สำหรับปี ๒๕๕๙ กลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญ ๓ อันดับแรก พบว่า ผู้ป่วยโรคระบบทางเดินหายใจยังมีอัตราป่วยสูงที่สุดเท่ากับ ๗๓ ,๓๓๖.๔๗ ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ โรคระบบย่อยอาหาร อัตราป่วยเท่ากับ ๖๕ ,๑๑๖.๐๗ ต่อประชากรแสนคน และโรคระบบไหลเวียนเลือด อัตราป่วยเท่ากับ ๔๙,๗๗๔.๔๒ ต่อประชากรแสนคน

สาเหตุการป่วยของผู้ป่วยใน พบว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ มีผู้ป่วยกลุ่มอาการความผิดปกติของต่อมไร้ท่อ รหัส ICD๑๐ : E๑๕-E๑๙ (Other endocrine, nutritional and metabolic disorders) เข้ารับบริการผู้ป่วยอันดับที่ ๑ และกลุ่มที่มีโรคแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ รหัส ICD๑๐:O๑๐-O๓๕,O๓๑-O๓๙ (Complication of pregnancy, labour,delivery, puerperium and other obstetric conditions, not elsewhere classified) จัดเป็นลำดับที่ ๒ สำหรับคลอดปกติ (คลอดเดี่ยว) ในลำดับที่ ๓

กลุ่มโรคที่เป็นสาเหตุการตาย อันดับที่ ๑ คือ โรคมะเร็งทุกชนิด อันดับ ๒ คือ โรคหลอดเลือดสมอง และอันดับที่ ๓ คือ โรคหัวใจทุกชนิด

ผู้เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งทุกชนิด อันดับ ๑ มีอัตราการตายเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ มีอัตราการตายเท่ากับ ๓๗.๙๐ , ๕๔.๐๒ และ ๖๐.๑๙ ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ มะเร็งที่พบเป็นอันดับหนึ่งคือ มะเร็งอื่นๆ (เนื้องอกร้ายไม่ระบุตำแหน่ง) เท่ากับ ๓๕.๑๘ รองลงมาคือ มะเร็งปอด มะเร็งตับ มะเร็งเต้านม มะเร็งลำไส้เล็ก และมะเร็งปากมดลูก มีอัตราการตาย เท่ากับ ๑๐.๔๙ , ๗.๑๐ , ๓.๕๕ , ๓.๐๗ และ ๐.๘๑ ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ผู้เสียชีวิตด้วยโรคหลอดเลือดสมองในปี ๒๕๕๗-๒๕๕๙ อยู่ในอันดับ ๒ มีอัตราการตายเท่ากับ ๒๐.๑๑ , ๓๗.๓๙ และ ๕๔.๓๘ ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ผู้เสียชีวิตด้วยโรคหัวใจทุกชนิด ในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙ อยู่ในอันดับ ๓ มีอัตราการตายเท่ากับ ๓๔ .๑๔ , ๔๑.๘๒ และ ๔๑.๖๓ ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๑ แสดงสถานการณ์สุขภาพประชาชนจังหวัดปัตตานี ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๖-๒๕๕๙

สถานะสุขภาพ	ปี ๒๕๕๖		ปี ๒๕๕๗		ปี ๒๕๕๘		ปี ๒๕๕๙	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
อัตราเกิด :ประชากรพันคน	๑๒,๓๖๗	๑๖.๕๑	๑๑,๓๑๙	๑๖.๓๘	๑๑,๑๐๙	๑๗.๖๐	๑๑,๒๕๓	๑๘.๑๖
อัตราตาย :ประชากรพันคน	๓,๙๕๑	๕.๒๗	๔,๒๐๗	๖.๐๙	๔,๒๐๗	๖.๖๖	๔,๔๘๖	๗.๒๔
อัตราการเพิ่มประชากร : ประชากรร้อยละ	๘,๔๑๖	๑.๑๒	๗,๑๑๒	๑.๐๓	๖,๙๐๒	๑.๐๙	๖,๗๖๗	๑.๐๙
อัตรามารดาตายประชากร : การเกิดมีชีพแสนคน	๘	๖๔.๖๙	๖	๕๓.๐๑	๕	๔๕.๐๑	๔	๓๕.๕๕
อัตราทารกตาย:การเกิดมีชีพ พันคน	๑๓๕	๑๐.๙๒	๑๐๖	๙.๓๖	๑๐๖	๙.๕๔	๑๕๒	๑๓.๕๑

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สถานการณ์และแนวโน้มการเจ็บป่วย แสดงรายละเอียดตามตารางที่ ๓๒

ตารางที่ ๓๒ แสดงจำนวนและอัตราการตายต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คน ตามกลุ่มสาเหตุการตาย

๑๐ อันดับแรก จังหวัดปัตตานี ปีพ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙

สาเหตุการตาย	ปี ๒๕๕๗			ปี ๒๕๕๘			ปี ๒๕๕๙		
	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ	จำนวน	อัตรา	อันดับ
โรคมะเร็งทุกชนิด	๒๖๒	๓๗.๙๐	๑	๓๔๑	๕๔.๐๒	๑	๓๗๓	๖๐.๑๙	๑
โรคหลอดเลือดสมอง	๑๓๙	๒๐.๑๑	๖	๒๓๖	๓๗.๓๙	๔	๓๓๗	๕๔.๓๘	๒
โรคหัวใจทุกชนิด	๒๓๖	๓๔.๑๔	๓	๒๖๔	๔๑.๘๒	๓	๒๕๘	๔๑.๖๓	๓
อุบัติเหตุอื่น ๆ	๒๕๓	๓๖.๖๐	๒	๒๓๓	๓๖.๙๑	๕	๒๕๓	๔๐.๘๒	๔
โรคความดันโลหิตสูง	๒๒๘	๓๒.๙๘	๕	๒๙๑	๔๖.๑๐	๒	๒๒๙	๓๖.๙๕	๕
โลหิตเป็นพิษ	๒๓๐	๓๓.๒๗	๔	๑๖๑	๒๕.๕๑	๗	๑๙๔	๓๑.๓๐	๖
หัวใจขาดเลือด	๑๔๒	๒๐.๕๔	-	๑๕๑	๒๓.๙๒	-	๑๗๓	๒๗.๙๒	๗
โรคปอดบวม	๑๑๓	๑๖.๓๕	๘	๑๓๓	๒๑.๐๗	๙	๑๖๓	๒๖.๓๐	๘
โรคเบาหวาน	๑๐๖	๑๕.๓๓	๗	๑๘๕	๒๙.๓๑	๖	๑๕๓	๒๔.๖๙	๙
โรคหอบ	๑๐๖	๑๕.๓๓	-	๑๕๖	๒๔.๗๑	-	๑๔๔	๒๓.๒๔	๑๐
ไตวาย	๖๘	๙.๘๔	๑๐	๑๓๘	๒๑.๘๖	๘	๑๑๕	๑๘.๕๗	-
อุบัติเหตุจากรถ	๘๗	๑๒.๕๙	๙	๙๒	๑๔.๕๗	๑๐	๘๖	๑๓.๘๘	-

ที่มา : ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๕๘ รายงาน ๕๐๔ ข้อมูล เดือนมกราคม - ธันวาคม ของทุกปี
ปี ๒๕๕๙ ฐานข้อมูล ๔๓ แฟ้ม ณ วันที่ ๓๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้านการศึกษา

การจัดการศึกษาของจังหวัดปัตตานี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.๒๕๔๒ และตามโครงสร้างใหม่ของการปฏิรูปกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๒ และตามโครงสร้างใหม่ของการปฏิรูปกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มีการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มีหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานด้านการศึกษา ดังนี้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑ ,๒,๓ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับการศึกษา ก่อนประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้น (โรงเรียนขยายโอกาส) นอกจากนี้ มีหน่วยงานต่างสังกัด ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑,๒,๓ ร่วมจัดการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี

การจัดการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี			
๑. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑,๒,๓	๓๑๘ โรงเรียน	ครู ๓,๓๗๗ คน	นักเรียน ๕๙,๔๙๓ คน
๒. สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต ๑๕	๑๗ โรงเรียน	ครู ๔๗๒ คน	นักเรียน ๒๘,๐๙๕ คน
๓. สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน			
- โรงเรียนเอกชนสอนสามัญ	๕๖ โรงเรียน	ครู ๑,๖๓๕ คน	นักเรียน ๒๕,๘๐๙ คน
- โรงเรียนเอกชนสามัญควบคู่ศาสนา	๖๕ โรงเรียน	ครู ๕,๔๘๖ คน	นักเรียน ๖๓,๑๗๖ คน
- โรงเรียนสอนศาสนาอย่างเดียว	๒๙ โรงเรียน	ครู ๑๐๗ คน	นักเรียน ๑,๘๘๓ คน
- สถาบันศึกษาปอเนาะ	๒๔๐ แห่ง	ครู ๗๗๔ คน	นักเรียน ๒๐,๘๕๓ คน
- ศูนย์การศึกษาอิสลาม ประจำมัสยิด (ตาดีกา)	๖๓๗ แห่ง	ครู ๔,๕๘๖ คน	นักเรียน ๕๓,๓๕๒ คน
๔. สังกัดกรมอาชีวศึกษา	๖ โรง	ครู ๓๖๔ คน	นักเรียน ๖,๑๒๐ คน
๕. สังกัดอุดมศึกษา	๗ แห่ง	ครู ๙๓๓ คน	นักเรียน ๑๖,๘๓๙ คน
๖. สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	๒ โรง	ครู ๙๐ คน	นักเรียน ๘๗๔ คน
๗. สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๕ โรง	ครู ๔๙๙ คน	นักเรียน ๖,๒๗๖ คน
๘. สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔	๑ โรง	ครู ๖ คน	นักเรียน ๘๐ คน
๙. สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	๑๒ โรง	ครู ๔๖๕	นักเรียน ๓๖,๐๘๒ คน

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓ และสำนักเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

ตารางที่ ๓๔ การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิพื้นฐาน (O-NET)
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

กลุ่มสาระ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ		เพิ่ม + ลด -
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	
ภาษาไทย	๓๗.๖๖	๓๘.๔๑	๐.๗๕
สังคมศึกษา	๓๘.๑๔	๓๖.๖๖	-๑.๔๘
ภาษาอังกฤษ	๓๑.๒๑	๒๗.๗๕	-๓.๔๖
คณิตศาสตร์	๒๙.๖๖	๒๖.๒๒	-๓.๔๔
วิทยาศาสตร์	๓๓.๒๖	๓๑.๘๙	-๑.๓๗
ระดับจังหวัด	๓๔.๖๕	๓๒.๖๑	-๒.๐๔
ระดับประเทศ	๔๒.๖๒	๔๑.๕๖	-๑.๐๖

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓ และสำนักเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

ตารางที่ ๓๕ การเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙

กลุ่มสาระ	ค่าเฉลี่ยร้อยละ		เพิ่ม + ลด -
	ปีการศึกษา ๒๕๕๘	ปีการศึกษา ๒๕๕๙	
ภาษาไทย	๓๖.๖๐	๓๖.๙๙	๐.๓๙
สังคมศึกษา	๓๕.๔๑	๓๕.๙๘	๐.๕๗
ภาษาอังกฤษ	๒๘.๒๘	๒๗.๒๖	-๑.๐๒
คณิตศาสตร์	๒๖.๓๗	๒๓.๙๗	-๒.๔๐
วิทยาศาสตร์	๓๑.๒๖	๓๑.๐๐	-๐.๒๖
ระดับประเทศ	๔๐.๒๗	๓๙.๙๒	-๐.๓๕

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษาเขต ๑,๒,๓ และสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๕

ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน

ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน ๓๑ ข้อได้แก่ หมวดที่ ๑ สุขภาพดี (คนไทยมีสุขภาพและอนามัยดี) มี ๗ ตัวชี้วัด, หมวดที่ ๒ สภาพแวดล้อม (คนไทยมีบ้านอาศัยและสภาพแวดล้อมเหมาะสม) มี ๗ ตัวชี้วัด, หมวดที่ ๓ การศึกษา (คนไทยมีการศึกษาที่เหมาะสม) มี ๕ ตัวชี้วัด, หมวดที่ ๔ การมีงานทำและรายได้ (คนไทยมีงานทำและมีรายได้) มี ๔ ตัวชี้วัด, หมวดที่ ๕ ค่านิยม (คนไทยประพฤติดีและมีคุณธรรม) มี ๘ ตัวชี้วัด

เครื่องชี้วัดข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูลช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) มี ๕ หมวด ๓๑ ตัวชี้วัด ดังนี้

หมวดที่ ๑ สุขภาพ มี ๗ ตัวชี้วัด

หมวดที่ ๒ สภาพแวดล้อม มี ๗ ตัวชี้วัด

หมวดที่ ๓ การศึกษา มี ๕ ตัวชี้วัด

หมวดที่ ๔ การมีงานทำและรายได้ มี ๔ ตัวชี้วัด

หมวดที่ ๕ ค่านิยม มี ๘ ตัวชี้วัด

ตารางที่ ๓๖ หมวดที่ ๑ : สุขภาพ มี ๗ ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๑	เด็กแรกเกิดมีน้ำหนัก ๒,๕๐๐ กรัม ขึ้นไป	คน
๒	เด็กแรกเกิด ได้กินนมแม่อย่างเดียวยาวอย่างน้อย ๖ เดือนแรกติดต่อกัน	คน
๓	เด็กแรกเกิดถึง ๑๒ ปี ได้รับวัคซีนป้องกันโรคครบตามตารางสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	คน
๔	ครัวเรือนกินอาหารถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	ครัวเรือน
๕	ครัวเรือนมีการใช้ยาเพื่อบำบัด บรรเทาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นอย่างเหมาะสม	ครัวเรือน
๖	คนอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี	คน
๗	คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ วัน ๆ ละ ๓๐ นาที	คน

ตารางที่ ๓๗ หมวดที่ ๒ : สภาพแวดล้อม มี ๗ ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๘	ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร	ครัวเรือน
๙	ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๕ ลิตรต่อวัน	ครัวเรือน
๑๐	ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี อย่างน้อยคนละ ๔๕ ลิตรต่อวัน	ครัวเรือน
๑๑	ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และถูกสุขลักษณะ	ครัวเรือน
๑๒	ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากมลพิษ	ครัวเรือน
๑๓	ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุภัยและภัยธรรมชาติอย่างถูกวิธี	ครัวเรือน
๑๔	ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ครัวเรือน

ตารางที่ ๓๘ หมวดที่ ๓ : การศึกษา มี ๕ ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๑๕	เด็กอายุ ๓ - ๕ ปี ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อมก่อนวัยเรียน	คน
๑๖	เด็กอายุ ๖ - ๑๔ ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี	คน
๑๗	เด็กจบชั้น ม.๓ ได้เรียนต่อชั้น ม.๔ หรือเทียบเท่า	คน
๑๘	คนในครัวเรือนที่จบการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ที่ไม่ได้เรียนต่อและยังไม่มีงานทำได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ	คน
๑๙	คนอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายได้	คน

ตารางที่ ๓๙ หมวดที่ ๔ : การมีงานทำและรายได้ มี ๔ ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๒๐	คนอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี มีอาชีพและรายได้	คน
๒๑	คนอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีอาชีพและรายได้	คน
๒๒	รายได้เฉลี่ยของคนในครัวเรือนต่อปี	บาท
๒๓	ครัวเรือนมีการเก็บออมเงิน	ครัวเรือน

ตารางที่ ๔๐ หมวดที่ ๕ : ค่านิยม มี ๘ ตัวชี้วัด

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๒๔	คนในครัวเรือนไม่ดื่มสุรา	คน
๒๕	คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่	คน
๒๖	คนอายุ ๖ ปีขึ้นไป ปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาอย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง	คน
๒๗	ผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน
๒๘	ผู้พิการ ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน

ที่	ตัวชี้วัด ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	หน่วย
๒๙	ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ หรือภาคเอกชน	คน
๓๐	ครัวเรือนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือท้องถิ่น	ครัวเรือน
๓๑	ครอบครัวมีความอบอุ่น	ครัวเรือน

ด้านความมั่นคงของมนุษย์ ผลจากการจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๖๐ โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๑๑๓ แห่ง เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม และกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแผนงานในการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย และประเด็นปัญหาทางสังคมได้แก่ เด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) เยาวชน (อายุตั้งแต่ ๑๘-๒๕ ปี) วัยแรงงาน (อายุตั้งแต่ ๒๕-๕๙ ปี) ผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป) ครอบครัว และชุมชน โดยพบว่า

สถานการณ์ด้านเด็ก เด็ก (อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี) ที่อาศัยอยู่จริงในจังหวัดปัตตานี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ มีจำนวนทั้งหมด ๑๗๑,๐๗๑ คน และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุ จะพบว่า เด็กในช่วงวันเรียนตามการศึกษาภาคบังคับ (อายุ ๑๖-๑๘ ปี) มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๒ สำหรับเด็กแรกเกิด-ปฐมวัย และเด็กวัยเรียน จะมีจำนวนอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๒๘.๒๗ และ ๒๐.๙๑ ตามลำดับ

สำหรับสถานะความเป็นอยู่ของเด็กในจังหวัดปัตตานี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ พบว่า เด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในครอบครัวยากจน/ยากลำบาก คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๑ ของจำนวนเด็กทั้งหมด และมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง/สภาพ ที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัยร้อยละ ๐.๗๗ ของจำนวนเด็กทั้งหมด

ปัญหาเด็กมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในประเด็นการติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด (ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี สารระเหย กัญชา ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๘ และมีพฤติกรรมติดเกมส์และการพนันต่างๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๒

นอกจากนี้ ยังพบสถานการณ์เด็กในประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่พบในจังหวัดปัตตานี ดังเช่น เด็กที่ตั้งครรภ์ก่อนวันอันควรไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือเด็กที่ถูกใช้แรงงาน และค้ามนุษย์ แต่มีจำนวนไม่มากนัก

สถานการณ์ด้านเยาวชน เยาวชนในจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีอายุตั้งแต่ ๑๘ - ๒๕ ปี ที่อาศัยอยู่จริง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ มีจำนวน ๖๗,๗๘๐ คน โดยมีเยาวชนชายและหญิงอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ เยาวชนชาย มีจำนวน ๓๔,๐๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๒๘ และเยาวชนหญิง จำนวน ๓๓,๗๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๗๒

สำหรับสถานะความเป็นอยู่ของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี พบว่า โดยส่วนใหญ่เยาวชนอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๓ รองลงมา เยาวชนมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่ไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ และต้องดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๑

ปัญหาเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในประเด็นการติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด (ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี สารระเหย กัญชา ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๔ และมีพฤติกรรมติดเกมส์และการพนันต่างๆ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๐

สำหรับสถานการณ์เยาวชนในประเด็นสำคัญอื่นๆ ที่พบในจังหวัดปัตตานี ดังเช่น เยาวชนที่ตั้งครรภ์ ก่อนวันอันควรไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร เยาวชนที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือเยาวชนที่ถูกใช้แรงงานและค้ามนุษย์นั้น พบบ้างเช่นกัน แต่มีจำนวนไม่มากนัก

สถานการณ์วัยแรงงาน กำลังคนในวัยแรงงานของจังหวัดปัตตานี อายุตั้งแต่ ๒๕ – ๕๙ ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่จริง ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๗๒,๙๕๔ คน โดยมีจำนวนกำลังคนในวัยแรงงานที่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย แต่มีความแตกต่างอยู่ไม่มากนัก คือ กำลังคนในวัยแรงงานหญิง มีจำนวน ๘๘,๐๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๙๐ และวัยแรงงานชาย จำนวน ๘๔,๙๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๑๐

สถานะความเป็นอยู่ของคววัยแรงงาน พบว่า คววัยแรงงานอยู่กับครอบครัวที่ยากจน/ยากลำบาก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๘ โดยมีคววัยแรงงานที่ต้องดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช รวมถึงการต้องดูแลบุตรตามลำพัง คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๔ นอกจากนี้ ยังมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มั่นคง/สภาพ ที่อยู่ไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐

ปัญหาสถานการณ์วัยแรงงานในประเด็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พบว่า โดยส่วนใหญ่ติดเหล้า/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด (ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี สารระเหย กัญชา ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๕ สำหรับ พฤติกรรมติดเกมส์และการพนันต่างๆ และพฤติกรรมมั่วสุมและทำความรำคาญให้ชาวบ้านนั้น พบอยู่ใน สัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

สถานการณ์ผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป) ผู้สูงอายุ (อายุตั้งแต่ ๖๐ ปี ขึ้นไป) ในจังหวัด ปัตตานี ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ มีจำนวนทั้งหมด ๖๒,๖๔๙ คน โดยจำแนกตามช่วงอายุ พบว่า ช่วงอายุ ๖๐-๖๙ ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน ๓๑,๒๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๘๖ นอกจากนี้ ยังพบผู้สูงอายุที่มีอายุ ๑๐๐ ปี ขึ้นไป จำนวน ๗๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๗ ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่ผู้สูงอายุเป็นเพศหญิง

สำหรับสถานะความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัวยากจน/ยากลำบาก คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๘ และมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคง/สภาพที่อยู่ไม่เหมาะสมต่อการพักอาศัย คิดเป็นร้อยละ ๑.๘๕ ต้องดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นเด็ก ผู้ป่วยเรื้อรัง พิการ และจิตเวช คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๕ นอกจากนี้ ยังพบ ผู้สูงอายุ ที่ต้องอยู่คนเดียวลำพัง/ไม่มีผู้ดูแล/ถูกทอดทิ้ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๐

สำหรับสถานการณ์พฤติกรรมไม่เหมาะสมของผู้สูงอายุ จะพบมากที่สุด คือ พฤติกรรมติดเหล้า/ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ยาเสพติด (ยาบ้า ยาไอซ์ ยาอี สารระเหย กัญชา ฯลฯ) และพฤติกรรมอื่นๆ แต่ไม่มากนัก

สถานการณ์ปัญหาของผู้สูงอายุ พบว่า มีผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยเรื้อรัง ติดเตียง/ติดบ้าน จำนวน ๑,๒๕๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๑

จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ พบว่า โดยส่วนใหญ่ ผู้สูงอายุได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๐

สถานการณ์ครอบครัว จากการสำรวจสถานการณ์ด้านครอบครัวในจังหวัดปัตตานี พบว่า มีครอบครัวที่มีอยู่จริง จำนวน ๑๑๗,๘๑๘ ครอบครัว โดยส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยาย คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๘๐ สำหรับรูปแบบหรือองค์ประกอบของครอบครัว พบว่า มีครอบครัวหัวกลาง (หรือครอบครัวที่มีเฉพาะผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖.๙๘ รองลงมาคือ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ ๔.๗๘ ครอบครัวที่อยู่เพียงลำพัง คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๘

สถานการณ์ครอบครัวในจังหวัดปัตตานี พบว่า ครอบครัวโดยส่วนใหญ่มีงานทำ แต่ก็ประสบปัญหา มีหนี้สิน/ไม่มีเงินออม/ไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และยังพบครอบครัวที่ยากจน/ยากลำบากอยู่ ถึงแม้จะมีงานทำก็ตาม

สถานการณ์ชุมชน ชุมชนที่มีอยู่ในจังหวัดปัตตานี ทั้งหมดมี ๗๔๓ ชุมชน โดยมีข้อมูลสถานการณ์ชุมชนที่น่าสนใจ ดังนี้ ในชุมชนมีกลุ่ม ชมรม สมาคม กลุ่มต่างๆ ที่มีการจัดกิจกรรมในชุมชน คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๖๘ โดยกิจกรรมส่วนใหญ่ จัดเพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ และครอบครัว และมีพื้นที่สร้างสรรค์ เช่น ลานกีฬา สถานที่ออกกำลังกาย ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๓๙ นอกจากนี้ยังพบปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ยาเสพติด ตั้งครกในวัยรุ่น ทะเลาะวิวาท เป็นต้น

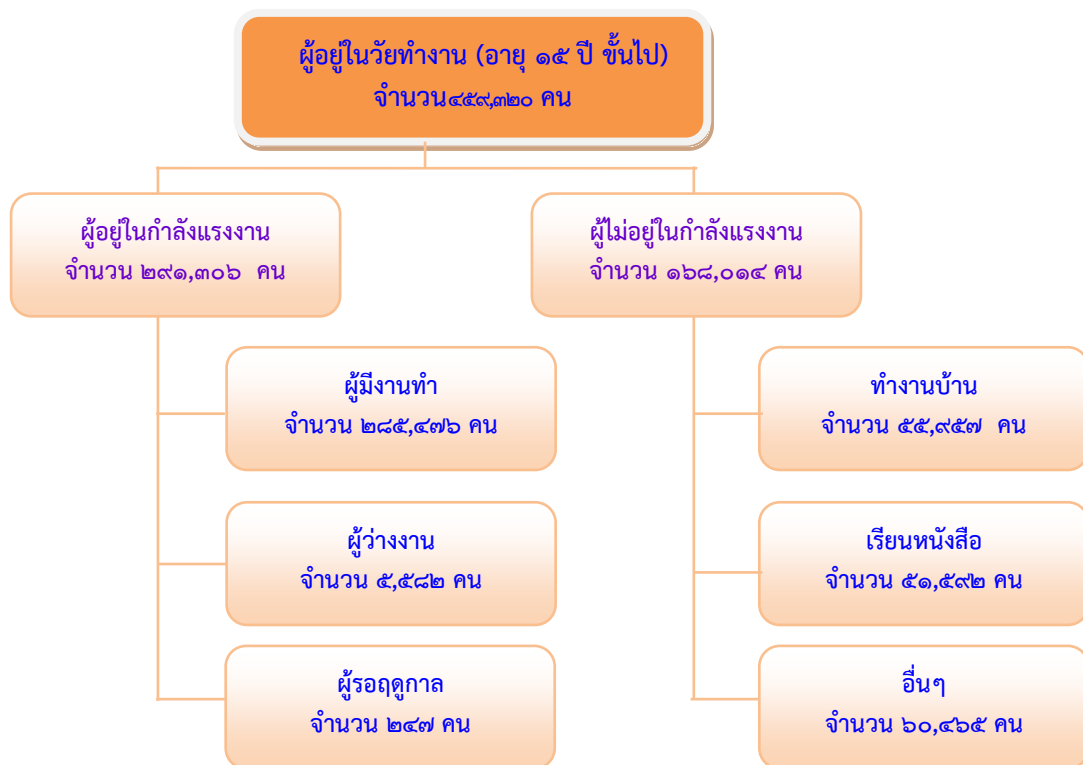
ด้านความยากจน จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการศึกษาและติดตามภาวะความยากจนในระดับจังหวัด ประมวลจากสัดส่วนของครัวเรือนในแต่ละจังหวัด ที่มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ยต่อคนต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจนของครัวเรือน จังหวัดปัตตานีมีสัดส่วนคนจนสูงสุด ๑๐ ลำดับแรก ในปี ๒๕๕๘ โดยเรียงลำดับจากสัดส่วนคนจนสูงที่สุด ดังนี้ ปัตตานี แม่ฮ่องสอน ตาก บุรีรัมย์ ยะลา น่าน ชัยนาท นราธิวาส กาฬสินธุ์ กาญจนบุรี ตามลำดับ โดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ติดอันดับจังหวัดยากจนที่สุดในประเทศไทยตลอดระยะเวลา ๙ ปี ที่ผ่านมา สามารถลดสัดส่วนคนจนจากร้อยละ ๔๖.๐๘ ในปี ๒๕๕๗ เหลือร้อยละ ๓๒.๑๙ ในปี ๒๕๕๘ มาอยู่ในอันดับที่ ๒ ขณะเดียวกันจังหวัดปัตตานีสามารถลดสัดส่วนจากคนจนได้เพียงเล็กน้อยจากปี ๒๕๕๗ ทำให้มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุดในประเทศไทยในปี ๒๕๕๘ ที่ร้อยละ ๓๔.๙๑ โดยความถี่ในการติดลำดับในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๘ ของจังหวัดปัตตานี จำนวน ๑๑ ครั้ง เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้เกิดข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการพื้นฐานของรัฐ เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น ทำให้การพัฒนามีความล่าช้ากว่าจังหวัดอื่นๆ และสัดส่วนความยากจนลดลงค่อนข้างช้า อีกทั้งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักทำให้มีขีดจำกัดในการพัฒนาฝีมือแรงงานและการทำงานเพิ่มมูลค่าที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการสร้างรายได้ของประชาชนในพื้นที่ และจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) พบว่า คนในครัวเรือน จำนวน ๑๒๓,๗๘๖ ครัวเรือน มีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่า คนละ ๓๘,๐๐๐ บาท/ปี จำนวน ๑๒๐,๔๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๑ ส่วนครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าคนละ ๓๘,๐๐๐ บาท/ปี จำนวน ๓,๓๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖๙ อำเภอที่ผ่านเกณฑ์มากที่สุด คือ อำเภอไม้แก่น ร้อยละ ๙๙.๐๐ รองลงมาคือ อำเภอแม่ลาน ร้อยละ ๙๘.๙๘ และอำเภอกะพ้อ ร้อยละ ๙๘.๗๑ อำเภอที่ไม่ผ่านเกณฑ์มากที่สุดคือ อำเภอปะนาเระ ร้อยละ ๕.๒๒ รองลงมาคือ อำเภอสายบุรี ร้อยละ ๔.๔๑ และอำเภอหนองจิก ร้อยละ ๓.๓๕

สถานการณ์แรงงานจังหวัดปัตตานี

โครงสร้างกำลังแรงงานจากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรจังหวัดปัตตานี ประชากรผู้มีอายุ ๑๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๔๕๙,๓๒๐ คน และเป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ๒๙๑,๓๐๖ คน ชาย ๑๖๖,๐๕๒ คน ร้อยละ ๕๗.๐๐ หญิง ๑๒๕,๒๕๔ คน ร้อยละ ๔๓.๐๐ ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ส่วนกำลังแรงงานปัจจุบัน ๒๙๑,๓๐๖ คน โดยแยกเป็น

๑. ผู้มีงานทำประมาณ ๒๘๕,๔๗๖ คน เป็นชาย ๑๖๒,๘๗๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๖ และเป็นหญิง ๑๒๒,๖๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๙๔
๒. ผู้ว่างงาน ๕,๕๘๒ คน หรือร้อยละ ๑.๙๑ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน ในจำนวนนี้เป็นชาย ๓,๑๗๖ คน ร้อยละ ๕๖.๙๐ หญิง ๒,๔๐๖ คน ร้อยละ ๔๓.๑๐ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน
๓. ส่วนกำลังแรงงานที่เป็นผู้รอฤดูกาลมีประมาณ ๒๔๗ คน หรือร้อยละ ๐.๐๙

โครงสร้างกำลังแรงงานจังหวัดปัตตานี ปี ๒๕๕๙

ประชากรและกำลังแรงงาน จำนวนของประชากรมีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ประมาณ ๔๕๙,๓๒๐ คน โดยในจำนวนนี้เป็นผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งสิ้น ๒๙๑,๓๐๖ คน เพศชาย จำนวน ๑๖๖,๐๕๒ คน เพศหญิง จำนวน ๑๒๕,๒๕๔ คน ซึ่งส่วนใหญ่ของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานเป็นชาย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๖ โดยจำแนกเป็นผู้มีงานทำ ๒๘๕,๔๗๖ คน ผู้ว่างงาน ๕,๕๘๒ คน หรือร้อยละ ๑.๙๑ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน กำลังแรงงานที่เป็นผู้รอฤดูกาล ๒๔๗ คน ส่วนผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (ไม่พร้อมจะทำงาน) จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๘,๐๑๔ คน ซึ่งประกอบ ด้วย พ่อบ้าน แม่บ้าน ประมาณ ๕๕,๙๕๗ คน นักเรียน นักศึกษา ๕๑,๕๕๒ คน และเด็ก คนชรา หรือป่วย พิการ จนไม่สามารถทำงานได้ ๖๐,๔๖๕ คน

การมีงานทำ มีผู้ที่มีการทำงานจำนวน ๒๘,๕๗๖ คน เป็นชาย ๑๖๒,๘๗๕ คน หรือร้อยละ ๕๗.๐๖ ของผู้มีการทำงาน และเป็นหญิง ๑๒๒,๖๐๑ คน หรือร้อยละ ๔๒.๙๔ ผู้มีการทำงานสูงสุดในจำนวนผู้มีการทำงานทำร้อยละ ๒๙.๙๘ เป็นผู้ปฏิบัติที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง รองลงมาคือ เป็นพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด ร้อยละ ๒๒.๑๘ ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๑๕.๓๙ ผู้ประกอบอาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ ร้อยละ ๑๑.๒๑ ผู้ประกอบอาชีพด้านต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ ร้อยละ ๖.๒๗ นอกจากนี้ประกอบอาชีพอื่น ๆ

การว่างงาน มีทั้งสิ้น ๕,๕๘๒ คน หรือ มีอัตราการว่างงานร้อยละ ๑.๙๑ ในจำนวนนี้เป็นชาย ๓,๓๖๖ คน หรือร้อยละ ๑.๙๑ ของกำลังแรงงานปัจจุบันและเป็นหญิง ๒,๒๑๖ คน หรือร้อยละ ๑.๙๒ โดยอัตราการว่างงานของชายมากกว่าหญิง คือ ร้อยละ ๐.๐๑ ของกำลังแรงงานปัจจุบัน

แรงงานนอกภาคเกษตร ผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกภาคเกษตร จำนวน ๑๙,๘๘๙ คน หรือร้อยละ ๖๙.๖๖ ของผู้มีการทำงานโดยส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ทำงานการขายส่ง การขายปลีก จำนวน ๕๑,๓๔๗ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙๘ รองลงมาคือ กิจกรรมการผลิต หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕๕ อุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกภาคเกษตรน้อยที่สุด ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล จำนวน ๒๘ คน หรือร้อยละ ๐.๐๐๑ รองลงมาคือกิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ จำนวน ๖๕ คน ร้อยละ ๐.๐๒ ระดับการศึกษาที่สำเร็จส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๒๐,๙๓๔ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๒ ในส่วนของแรงงานในภาคเกษตร มีจำนวนทั้งสิ้น ๘๖,๖๑๘ คน หรือร้อยละ ๓๐.๓๔ แยกเป็นเพศชาย จำนวน ๕๔,๒๙๗ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๙ เพศหญิง จำนวน ๓๒,๓๒๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๓๑

แรงงานนอกระบบ มีผู้มีการทำงานซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบ จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๐,๘๑๖ คน โดยสาขาที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด ได้แก่ อาชีพด้านการเกษตรและประมง จำนวน ๗๗,๕๓๘ คน (ร้อยละ ๔๕.๓๙) รองลงมาอาชีพพนักงานบริการ จำนวน ๓๗,๐๒๓ คน (ร้อยละ ๒๑.๖๗) ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด

การบริการจัดหางานในประเทศ นายจ้างและสถานประกอบการ ได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน ๓,๒๖๔ คน โดยมีผู้สมัครงาน ๒,๑๘๗ คน และการบรรจุงาน ๓,๒๔๘ คน และการบรรจุงานมีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างร้อยละ ๙๙.๕๐ ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุด คือ มัธยมศึกษา มีความต้องการร้อยละ ๒๙.๒๖ (๙๕๕ อัตรา) รองลงมาเป็นระดับ ปวส. ร้อยละ ๑๘.๑๗ (๕๙๓ อัตรา) ระดับระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ ๑๖.๐๒ (๕๒๓ อัตรา) ระดับ ปวช. ร้อยละ ๑๔.๘๖ (๔๘๕ อัตรา) ระดับปริญญาตรี ร้อยละ ๑๓.๐๕ (๔๒๖ อัตรา) ระดับอนุปริญญา ร้อยละ ๘.๕๘ (๔๙ อัตรา) และระดับปริญญาโท ร้อยละ ๐.๐๖ (๒ อัตรา) สำหรับอาชีพที่มีการบรรจุงานมากที่สุด คืออาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๒๒.๔๒ (๗๓๒ คน) รองลงมาอาชีพงานพื้นฐาน ร้อยละ ๑๗.๗๓ (๕๗๙ คน) อาชีพช่างเทคนิคและและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๑๕.๐๑ (๔๙๐ คน) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ ๑๔.๗๖ (๔๘๒ คน) ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ ร้อยละ ๑๐.๕๖ (๓๔๕ อัตรา) ตามลำดับ อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมการผลิต ร้อยละ ๓๔.๙๒ (๑,๑๔๐ อัตรา) รองลงมาอุตสาหกรรม การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ ร้อยละ ๒๑.๘๑ (๗๑๒ อัตรา)

แรงงานต่างด้าว นายจ้าง จำนวน ๒,๖๐๓ ราย แรงงานทั้งสิ้น จำนวน ๒๐,๓๘๕ คน จำแนกเป็น
พม่า จำนวน ๑๑,๘๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑๒ เป็นชาย จำนวน ๙,๒๓๒ คน หญิง จำนวน ๒,๖๑๔ คน
กัมพูชา จำนวน ๗,๙๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๗๗ เป็นชาย จำนวน ๕,๘๐๒ คน หญิง จำนวน ๒,๑๐๑ คน
ลาว จำนวน ๖๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๑ เป็นชาย จำนวน ๔๒๔ คน หญิง จำนวน ๒๑๒ คน

แรงงานไทยในต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย แรงงานไทยในจังหวัดปัตตานี
เดินทางไปทำงานต่างประเทศรวมทั้งหมด ๓๔ คน มาเลเซีย จำนวน ๒๐ คน บรูไนและอินโดนีเซีย ประเทศละ
๕ คน ประเทศสหรัฐอเมริกา อเมริกา อินเดีย ซาอุดีอาระเบียและมาเก๊า ประเทศละ จำนวน ๑ คน

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

๑. การฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำแนกเป็น ๗ กลุ่มอาชีพ ผู้เข้ารับการฝึก ๖ กลุ่มอาชีพ คือ ช่างก่อสร้าง
ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๓ คน อยู่ระหว่างการฝึก , ช่างอุตสาหกรรม ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๕ คน
อยู่ระหว่างการฝึก, ช่างเครื่องกล จำนวน ๔๐ คน อยู่ระหว่างการฝึก , ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
จำนวน ๔๙ คน อยู่ระหว่างการฝึก , ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ จำนวน ๒๕ คน อยู่ระหว่างการฝึก , ธุรกิจและ
บริการ จำนวน ๓๐ คน อยู่ระหว่างการฝึก

๒. การฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน จำแนกเป็น ๗ กลุ่มอาชีพ ผู้เข้ารับการฝึก ๗ กลุ่มอาชีพ คือ
ช่างก่อสร้างผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑,๑๐๘ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑,๑๐๗ คน ช่างอุตสาหกรรม ผู้เข้ารับ
การฝึก จำนวน ๑๙๙ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑๑๙ คน ช่างเครื่องกล ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๓๙๐ คน
ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๓๙๐ คน ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน ๓๒๗ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน
๓๒๗ คน ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๐๐ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑๐๐ คน เกษตร
อุตสาหกรรม จำนวน ๑๖๐ คน ผู้ผ่านการฝึก ๑๖๐ คน ธุรกิจและบริการ ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๒๔๖ คน
ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๒๔๖ คน

๓. การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำแนกเป็น ๗ กลุ่มอาชีพผู้เข้ารับการฝึก ๔ กลุ่มอาชีพ คือ ช่างเครื่องกล
ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๑๔๗ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑๔๗ คน ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
จำนวน ๑๗๓ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑๖๓ คน ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๒๕ คน
ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๒๕ คน ธุรกิจและบริการ ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๗๓๕ คน ผู้ผ่านการฝึก ๗๓๒ คน

๔. การทดสอบมาตรฐานฝีมือ จำแนกเป็น ๗ กลุ่มอาชีพผู้เข้ารับการฝึก ๓ กลุ่มอาชีพ คือ ช่างเครื่องกล
ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๖๕ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๖๕ คน ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์
จำนวน ๒๔๘ คน ผู้ผ่านการฝึก จำนวน ๑๙๗ คน ธุรกิจและบริการ ผู้เข้ารับการฝึก จำนวน ๓๔ คน
ผู้ผ่านการฝึก ๓๔ คน

จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง มีลูกจ้างทั้งสิ้น ๑๗,๕๔๗ คน ส่วนใหญ่อยู่ในสถาน
ประกอบการขนาด ๒๐ - ๔๙ คน จำนวนลูกจ้าง ๔,๘๒๙ คน รองลงมาอยู่ในสถานประกอบการขนาด
๑๐ - ๑๙ คน จำนวนลูกจ้าง ๒,๘๙๗ คน และมีจำนวนสถานประกอบการทั้งหมด จำนวน ๑,๑๔๙ แห่ง

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสอบสถานประกอบการในจังหวัดปัตตานี จำนวน ๘๓ แห่ง มีลูกจ้าง
ผ่านการตรวจ ๒,๑๑๘ คน ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจสอบส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาด ๑๐ - ๑๙ คน
จำนวน ๓๑ แห่ง (ร้อยละ ๓๗.๓๔) และขนาด ๕ - ๙ คน จำนวน ๒๐ แห่ง (ร้อยละ ๒๔.๓๙) สถาน

ประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายมีจำนวน ๗๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๗ .๙๖ สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๔ เจ้าหน้าที่ได้ออกคำสั่งให้ดำเนินการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ จำนวน ๒๖๓ แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ จำนวน ๗,๙๒๐ คน ผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๒๕๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๙๖ ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน ๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔ เจ้าหน้าที่ได้มีการดำเนินการออกคำสั่งให้ปรับปรุง

การประกันสังคม มีสถานประกอบการ ที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม จำนวน ๑,๕๙๒ แห่ง จำนวนผู้ประกันตนทั้งสิ้น ๔๙,๖๙๒ คน แยกเป็นผู้ประกันตน ม ๓๓ จำนวน ๒๒,๗๖๑ คน ผู้ประกันตน ม. ๔๐ จำนวน ๒๔,๐๘๐ คน ผู้ประกันตน ม. ๓๙ จำนวน ๒,๘๕๑ คน รับแจ้งการขอรับประโยชน์ทดแทน จำนวน ๓๓,๑๒๑ ราย วินิจฉัยการขอรับประโยชน์ทดแทน ๓๒,๔๘๗ ราย รับเงินสมทบ จำนวน ๒๔๑,๐๙๑,๑๗๙.๗๘ บาท จ่ายเงินประโยชน์ทดแทน จำนวน ๑๑๔,๓๓๑,๖๖๔.๕๓ บาท

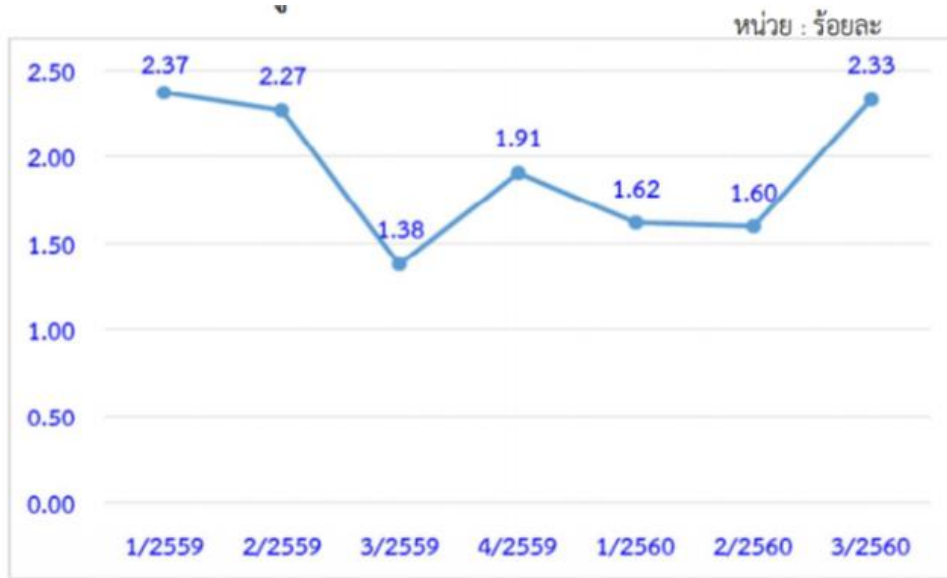
กองทุนเงินทดแทน มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ๑,๒๙๑ แห่ง จำนวนลูกจ้าง ๑๔,๕๓๔ คน รับแจ้งการประสบอันตราย ๑๓๔ ราย วินิจฉัยการประสบอันตราย จำนวน ๑๒๘ ราย รับเงินสมทบ จำนวน ๓,๕๔๗,๙๒๑.๐๔ บาท จ่ายเงินทดแทน จำนวน ๑,๖๘๐,๗๗๕.๕๑ บาท

การเลิกจ้างงาน มีสถานประกอบการที่เลิกกิจการ จำนวน ๑๔๗ แห่ง และมีลูกจ้างถูกเลิกจ้าง ๓๕๑ คน การศึกษาอัตราการว่างงานในปีที่ผ่านมาจะพบว่าอัตราการว่างงานแต่ละไตรมาสจะปรับตัวสูงขึ้นและลดลงตามปัจจัยในเรื่องของฤดูกาล เนื่องจากปัตตานีเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ไตรมาส ๒ เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูกาลเกษตร หรือนอกฤดูเก็บเกี่ยว ส่งผลให้แรงงานนอกภาคเกษตรว่างงาน อัตราการว่างงาน ในไตรมาส ๑ จึงจะเริ่มสูงและเริ่มลดลงในไตรมาส ๒ เนื่องจากเป็นช่วงที่กำลังแรงงานใหม่สำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน สำหรับไตรมาส ๓ เป็นช่วงฤดูกาลเกษตรประกอบกับกำลังแรงงานใหม่สำเร็จการศึกษารอการเข้าสู่ตลาดแรงงานจึงมีผลต่ออัตราการว่างงานที่เพิ่มขึ้นอัตราการว่างงานเริ่มสูงขึ้นจากไตรมาส ๒ (แผนภูมิ)

ดังนั้นอัตราการว่างงานจึงเป็นเครื่องชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยฤดูกาล นอกจากนี้อัตราการว่างงานจะเกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจและพื้นที่ กล่าวคือ แรงงานจะมีการเคลื่อนย้ายสู่ภาคเกษตรในไตรมาสที่เบิกร่องฤดูกาลเพาะปลูก จังหวัดที่เป็นพื้นที่การเกษตรจะมีอัตราว่างงานต่ำ ขณะที่จังหวัดในพื้นที่ตั้งของอุตสาหกรรมจะมีอัตราว่างงานสูง

สำหรับอัตราการว่างงานในจังหวัดปัตตานี ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๐ มีอัตราร้อยละ ๒ .๓๓ ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๐ ตามรายละเอียดในแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิ อัตราการว่างงานในจังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๔๑ การว่างงานในจังหวัดปัตตานี

รายการ	กำลังแรงงานในจังหวัด	จำนวนผู้ว่างงาน	อัตราการว่างงาน
ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๕๘	๓๐๕,๙๗๑	๗,๒๒๓	๒.๓๖
ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๘	๓๐๔,๑๔๔	๓,๙๖๒	๑.๓๐
ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๕๘	๓๐๔,๒๑๒	๖,๖๙๑	๒.๒๐
ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๕๘	๓๑๐,๕๑๐	๖,๘๑๘	๒.๓๗
ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๕๙	๒๙๖,๔๙๘	๗,๐๒๖	๒.๒๗
ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๕๙	๒๘๖,๒๐๖	๖,๗๒๖	๑.๓๘
ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๕๙	๒๙๙,๑๒๑	๔,๑๓๕	๑.๙๑
ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๕๙	๒๑๙,๓๐๖	๕,๕๘๒	๑.๖๑
ไตรมาส ๑ ปี ๒๕๖๐	๒๙๗,๓๓๕	๔,๘๒๖	๑.๖๒
ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๐	๒๙๗,๖๖๗	๔,๗๘๓	๑.๖๐
ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๐	๓๐๐,๙๑๒	๗,๐๓๓	๒.๒๓

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดปัตตานี

แนวโน้มสถานการณ์ด้านสังคม

สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดปัตตานี จากข้อมูลสถานการณ์ พบว่าอัตราการเกิดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และอัตราการตายมีแนวโน้มลดลง ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ อัตราการเพิ่มของประชากรมีแนวโน้มเพิ่มจากปี ๒๕๕๖ ซึ่งสูงกว่าระดับภาคใต้ และระดับประเทศ อัตราการตายของมารดาและทารก ยังมีแนวโน้มสูงกว่าระดับประเทศ สำหรับสาเหตุการตายโดยทั่วไป เกิดจากการถูกทำร้ายด้วยอาวุธมากที่สุด ส่วนสาเหตุของการเจ็บป่วยที่มีแนวโน้มเป็นปัญหาสังคมต่อไป ได้แก่ ปัญหาอนามัยของแม่และเด็ก ปัญหาโภชนาการ และโรค เช่น อูจจาระร่วง ชิคุนคุนย่า เป็นต้น และโรคที่ไม่ติดต่อ เช่น ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ซึ่งมีสาเหตุจากพฤติกรรมสุขภาพที่ไม่เหมาะสม

ด้านการศึกษา แนวโน้มนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๓ เขต และสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้จะยังคงเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยระดับประเทศอย่างต่อเนื่องทุกปี

ด้านคุณภาพชีวิต ประชาชนจังหวัดปัตตานียังมีปัญหาไม่บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) หมวดสุขภาพ มีบ้านอาศัย ฝึกฝนการศึกษา การปลูกฝังค่านิยมไทย และร่วมใจพัฒนา ซึ่งเป็นหมวดที่ตกเกณฑ์ซ้ำในหลายๆปี ยังมีแนวโน้มเป็นปัญหาต่อไป

ด้านความมั่นคงของมนุษย์ แนวโน้มปัญหาสังคมของจังหวัดปัตตานี พบว่ามีปัญหาการมีงานทำ และรายได้ และการขาดหลักประกันทางสังคม ปัญหาชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม และปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรฯ ที่ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยกลุ่มเป้าหมายที่เป็นปัญหาหลัก ได้แก่ เด็กเยาวชน คนพิการ และแรงงาน

ด้านความยากจน จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) แนวโน้มครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๒๓,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ในปี พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๕๔ ลดลงสำหรับในปี พ.ศ.๒๕๕๕-๒๕๕๖ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.๓๐,๐๐๐บาท/คน/ปี มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน แต่ในปีพ.ศ.๒๕๖๐ จากการประชาคมเพื่อค้นหาครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยกว่าคนละ๓๘,๐๐๐บาท/คน/ปี พบว่ายังมีครัวเรือนยากจนจำนวน ๓,๓๓๑ ครัวเรือน หรือร้อยละ ๒.๖๙ ของครัวเรือนในจังหวัด

ความต้องการพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิต

๑. พัฒนาด้านการสาธารณสุข เพื่อลดอัตราการตายของมารดาและเด็กที่ยังมีอัตราสูงกว่าระดับประเทศการป้องกันโรคระบาดที่เป็นปัญหาสำคัญการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคจากพฤติกรรมและการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดระบบป้องกันโรคและรักษาโรคภายในชุมชน

๒. ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะด้านภาษาและการสื่อสาร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนการสอนด้านอื่นๆ รวมทั้งการสร้างแหล่งเรียนรู้ครบวงจรในพื้นที่

๓. การพัฒนาอิสลามศึกษา ให้มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการสร้างความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ทั้งนี้ ควรพัฒนาสถาบันปอเนาะ ซึ่งเป็นระบบการเรียนอิสลามศึกษาที่เคยมีชื่อเสียงมาแต่ในอดีต ให้มีมาตรฐานเพื่อยกระดับการศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อิสลามศึกษาในภูมิภาคอาเซียน ประกอบกับปัจจุบันมีชาวมาเลเซียได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้อิสลามศึกษาในพื้นที่จังหวัดปัตตานีเพิ่มมากขึ้น

๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
๕. สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนปัตตานี โดยเร่งแก้ไขปัญหาด้านการมีงานทำและรายได้ ปัญหาด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม การให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาแก่กลุ่มเด็กเยาวชน คนพิการ และแรงงาน เป็นลำดับแรก
๖. การแก้ไขปัญหาความยากจนโดยลดจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีคนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีต่ำกว่าเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน และครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี
๗. เพิ่มทักษะแรงงาน และขยายโอกาสการทำงานแก่ประชากรวัยแรงงาน เพื่อลดปัญหาการว่างงาน และปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

๒.๒.๖ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สภาพทั่วไปทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดินและที่ดิน ดินส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานี เป็นดินทรายหรือดินปนทราย เนื่องจากการทับถมของตะกอนลำน้ำ และการพัดพาตะกอนทรายจากน้ำทะเล จากลักษณะดังกล่าวส่งผลให้อำเภอยายิงทะเลทั้ง ๖ อำเภอ มีสภาพดินเป็นทราย สามารถเพาะปลูกพืชได้บางชนิด เช่น มะพร้าว ยางนา และผักไหม หรืออาจปรับปรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพื่อให้ดินอุ้มน้ำดีขึ้น จะทำให้สามารถปลูกผักสวนครัวได้ ปัญหาคุณภาพดินที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาดินเปรี้ยว ในพื้นที่ทุ่งบ่อทอง อำเภอหนองจิก ตำบลดอน ตำบลบ้านนอก ตำบลคอกกระปือ และตำบลท่าน้ำ อำเภอยะนิงทะเล ส่งผลให้เกิดพื้นที่น้ำรั่ว และยังมีปัญหาดินเค็มในพื้นที่อำเภอยายิงทะเล รวมทั้ง การขาดการป้องกัน และวางแผนในการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสมทำให้เกิดการกัดเซาะตลิ่งและการบุกรุกพื้นที่ต้นน้ำ

ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ ทั้งสิ้น ๙๙,๖๔๙ ไร่ ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๕,๙๙๕.๓๗๕ ไร่ กรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้สำนักงานปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. ให้แก่เกษตรกร ทั้งสิ้น ๙,๒๙๒-๓-๖๙ ไร่ มีอุทยานแห่งชาติ ๒ แห่ง คืออุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาดี มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๓,๑๒๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดปัตตานี (อำเภอยะนิง) เนื้อที่ ๙,๖๐๗ ไร่ จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส และอุทยานแห่งชาติน้ำตกทรายขาว มีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๙๒ ไร่ ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือจังหวัดปัตตานี (อำเภอยะนิง) เนื้อที่ ๑๖,๓๑๒.๕๐ ไร่ จังหวัดยะลา และจังหวัดสงขลา และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง คือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าป้างไถ่ สภาพป่าส่วนใหญ่ของจังหวัดปัตตานีเป็นป่าดิบชื้น ป่าชายเลน และป่าพรุ

จากข้อมูลเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๗ จากการแปลภาพถ่ายดาวเทียม Landsat - ๕ ปี พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๔๗ จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ป่าไม้รวม ๕๐,๑๒๕ ไร่ ป่าบก ๒๖,๙๓๗ ไร่ ป่าชายเลน ๒๓,๑๘๘ ไร่ (เนื้อที่ป่าไม้ หมายถึงเนื้อที่ป่าทุกชนิด ไม่ว่าจะอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ หรือเนื้อที่ป่าอื่นๆ

ประเภทของพื้นที่ป่าไม้

๑. ป่าสงวนแห่งชาติ

ประกอบด้วย ๑๕ ป่า เนื้อที่ ๙๙,๖๔๘ ไร่ ตามกฎกระทรวงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ ๔๒ แสดงจำนวนเนื้อที่ป่าไม้สงวนแห่งชาติ (ไร่)

ลำดับที่	พื้นที่ป่าไม้	ท้องที่อำเภอ	จำนวน	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รับผิดชอบ จำนวน ๕ ป่า					
๑	ป่าเลนยะหริ่ง	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๖,๒๑๒	
๒	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ ๒	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๑,๒๕๐	
๓	ป่าเลนยะหริ่ง แปลงที่ ๓	ยะหริ่ง	๑ ป่า	๓๗๕	
๔	ป่าเลนหนองจิก	หนองจิก	๑ ป่า	๑๒,๑๘๗	
๕	ป่าดอนนา	หนองจิก	๑ ป่า	๔,๘๔๔	
กรมป่าไม้ รับผิดชอบ จำนวน ๑๐ ป่า					
๑	ป่าไม้แก่น	ไม้แก่น	๑ ป่า	๔,๐๒๐	
๒	ป่าสายโหล	หนองจิก	๑ ป่า	๖,๗๕๐	
๓	ป่าบาโงจะลาซี	ยะรัง	๑ ป่า	๖๒๕	
๔	ป่าเขายี่เต๊ะ	มายอ,ทุ่งยางแดง, สายบุรี	๑ ป่า	๒๒,๕๐๐	
๕	ป่าบูเก๊ะกุ่ม	มายอ, ทุ่งยาง แดง	๑ ป่า	๙๓๓	
๖	ป่าเขาตุม	ยะรัง	๑ ป่า	๑,๘๕๐	
๗	ป่าเทือกเขาเปาะ ยานิ	ยะรัง, มายอ	๑ ป่า	๑๐,๐๐๘	
๘	ป่ากระบุรี	สายบุรี	๑ ป่า	๒,๕๐๐	ประกาศกฎกระทรวง ฉบับที่ ๘๘๓ (๒๕๒๓) ซึ่งขณะนั้น ต. กระบุรี ยังอยู่ใน อ.สายบุรี
๑๐	ป่าบูเก๊ะตางอ	ทุ่งยางแดง	๑ ป่า	๑,๒๑๙	
	ป่าเขาใหญ่	โคกโพธิ์	๑ ป่า	๒๔,๓๗๕	บางส่วนอยู่ในเขตอุทยาน แห่งชาติน้ำตกทรายขาว

๒. อุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วย ๒ อุทยาน ดังนี้

ตารางที่ ๔๓ แสดงจำนวนเนื้อที่อุทยานแห่งชาติ (ไร่)

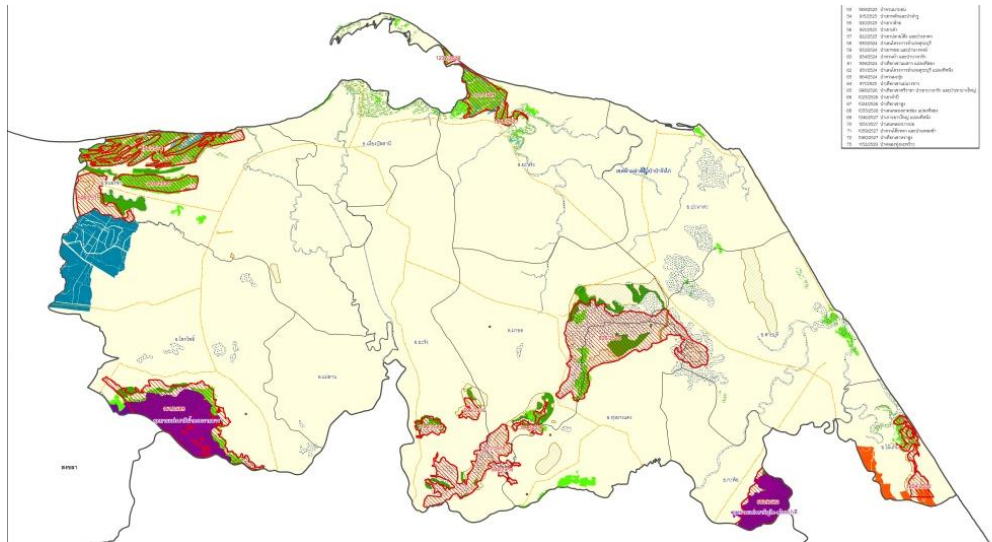
ลำดับที่	พื้นที่ป่าไม้	ท้องที่อำเภอ	จำนวน	เนื้อที่ (ไร่)	หมายเหตุ
๑	อุทยานแห่งชาติบูโด – สุไหงปาดี	กะพ้อ	๑ แห่ง	๘,๖๐๗	ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส เนื้อที่ประมาณ ๒๑๓,๑๒๕ ไร่
๒	อุทยานแห่งชาติ น้ำตกทรายขาว	โคกโพธิ์	๑ แห่ง	๑๖,๓๑๒.๕	ครอบคลุม ๓ จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา และ สงขลา เนื้อที่ประมาณ ๔๓,๔๘๒ ไร่

๓. พื้นที่ที่กรมป่าไม้มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก) ท้องที่จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ๕ ป่า เนื้อที่รวม ๙,๒๙๒-๓-๖๘ ไร่ ดังนี้

ตารางที่ ๔๔ แสดงจำนวนเนื้อที่กรมป่าไม้มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ลำดับที่	ป่าสงวนแห่งชาติ (พื้นที่ตามการจำแนกการใช้ประโยชน์)	เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตารางวา)	มอบให้ (ไร่-งาน-ตารางวา)	คงเหลือ (ไร่-งาน-ตารางวา)
๑.	ป่าสายโหย้	๖,๗๕๐-๐-๐๐	๒,๕๙๐-๓-๒๕	๔,๑๕๙-๐-๗๕
๒.	ป่าบาโงจะลาฮี	๑,๗๒๕-๐-๐๐	๑,๕๗๐-๒-๔๘	๑๕๕-๑-๕๒
๓.	ป่าเทือกเขาเปะยานิ	๑๐,๐๐๘-๐-๐๐	๒,๑๖๐-๐-๐๐	๗,๘๔๘-๐-๐๐
๔.	ป่าเขายี่โด้ะ	๒๘,๐๕๐-๐-๐๐	๒,๔๘๑-๐-๐๐	๒๕,๕๖๙-๐-๐๐
๕.	ป่าบูเก๊ะกูง	๑,๔๕๐-๐-๐๐	๑๙๐-๑-๙๕	๙๕๙-๓-๐๕
รวม	๕ แห่ง	๔๗,๙๘๓-๐-๐๐	๘,๙๙๒ -๓-๖๘	๓๘,๖๙๐-๑-๓๒

หมายเหตุ สำหรับพื้นที่ป่าคงสภาพ และพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ปัจจุบันกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ยังไม่มีการสำรวจในพื้นที่จึงไม่มีข้อมูลแต่อย่างใด

พื้นที่ป่าสงวนในจังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี

ทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย

๑) อุทกภัย เป็นปัญหาสำคัญทั้งที่เกิดจากน้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลันในพื้นที่ใกล้ภูเขา เช่น อำเภอยะหริ่ง และจากการท่วมขังและล้นตลิ่ง เนื่องจากมีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำหรือระดับน้ำทะเลหนุนสูง รวมถึงปริมาณน้ำที่มากจนระบายลงสู่ลุ่มน้ำด้านล่างหรือทะเลไม่ทัน ซึ่งพบได้ในเขตอำเภอเมืองปัตตานีและเขตเทศบาลต่างๆ สรุปสาเหตุของการเกิดอุทกภัยได้ดังนี้

๑. การที่มีฝนตกหนักในบริเวณกว้าง

๒. ความตื้นเขินของแม่น้ำสายหลักและคลองต่างๆ จากการอุดตันของขยะชุมชน รวมทั้งการใช้ประโยชน์พื้นที่ริมตลิ่งมากขึ้น เช่น การก่อสร้างสิ่งก่อสร้างล่วงล้ำลำน้ำ

๓. ระดับน้ำทะเลที่ขึ้นสูงในช่วงเดียวกับที่มีน้ำหลากจากทางต้นน้ำมาก ทำให้ระดับน้ำในแม่น้ำสูงขึ้นกว่าปกติ ไหลเข้าท่วมในพื้นที่ลุ่ม

๔. ระบบการระบายน้ำที่ยังขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ได้

๕. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างถนนโดยตัดผ่านลำน้ำหรือก่อสร้างถนนในเขตพื้นที่ราบลุ่มน้ำ หรือการถมที่ดินในพื้นที่ที่เคยเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำมาก่อน และการถมที่ดินปิดกั้นลำคลอง

๖ . การทำการเกษตรโดยไม่คำนึงถึงการอนุรักษ์ดินและน้ำ ทำให้ดินถูกกัดเซาะ เกิดตะกอนในลำน้ำมาก แม่น้ำลำคลองจึงตื้นเขินเร็วกว่าปกติ

๗ . การตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำ แม้จังหวัดปัตตานีจะมีการตัดไม้ทำลายป่าในอัตราที่ต่ำแต่พื้นที่ป่าไม้ที่เปลี่ยนไปในทางลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้จังหวัดต้องประสบกับปัญหาอุทกภัย

ตารางที่ ๔๕ ตารางสถิติความเดือดร้อน เสียหาย ของผู้ประสบอุทกภัยและวาตภัย จังหวัดปัตตานี
ห้วงระยะเวลา ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	พื้นที่/ผู้ได้รับความเสียหาย	ความเดือดร้อนด้าน ชีวิตและทรัพย์สิน	ความเสียหายด้านการเกษตร และด้านสาธารณะ
ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ระหว่างวันที่ ๑๖ ธ.ค. – ๒๗ ธ.ค. ๕๘)	๔ อำเภอ ๑๓ ตำบล ๑๔ หมู่บ้าน ราษฎรได้รับผลกระทบ ๔๙ ราย	เครื่องมือประกอบอาชีพทำการ ประมง และบ้านเรือน ประชาชนเสียหายบางส่วน	ไม่มีพื้นที่ได้รับผลกระทบ
ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ระหว่างวันที่ ๑ – ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙)	๑๐ อำเภอ ๙๙ ตำบล ๔๖๐ หมู่บ้าน ๑๓ ชุมชน ราษฎร ๕๒,๖๗๓ ราย ครัวเรือน ๑๙,๔๒๙ ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต ๕ ราย บ้านเรือนเสียหาย ๗๑ หลัง	ปศุสัตว์ ๗๔๘ ตัว สัตว์ปีก ๑๖,๙๗๗ ตัว พื้นที่ทางการเกษตร ๔๖,๗๖๙ ไร่
ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ (ระหว่างวันที่ ๑ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐)	๙ อำเภอ ๕๐ ตำบล ๒๐๒ หมู่บ้าน ๑๑ ชุมชน ราษฎร ๒๒,๕๐๐ ราย ครัวเรือน ๘,๗๐๓ ครัวเรือน	ไม่มีผู้เสียชีวิต	
(ระหว่างวันที่ ๑๙-๓๑ มกราคม ๒๕๖๐)	๑๒ อำเภอ ๑๐๔ ตำบล ๔๙๒ หมู่บ้าน ๑๑ ชุมชน ราษฎร ๑๐๒,๐๕๘ ราย ครัวเรือน ๒๘,๓๑๘ ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต ๖ ราย	
(ระหว่างวันที่ ๒๕ พ.ย. – ๕ ธ.ค. ๖๐)	๑๒ อำเภอ ๑๑๕ ตำบล ๖๓๐ หมู่บ้าน ๓๕ ชุมชน ราษฎร ๕๖,๔๒๒ ราย ครัวเรือน ๒๑๕,๐๖๘ ครัวเรือน	มีผู้เสียชีวิต ๕ ราย บ้านเรือนเสียหาย ๒๓ หลัง	ปศุสัตว์ ๒,๔๙๙ ตัว สัตว์ปีก ๑๖,๙๗๗ ตัว พื้นที่ทางการเกษตร ๔๖,๐๔๒ ไร่

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๔๖ สรุปการใช้เงินงบประมาณเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยของจังหวัดปัตตานี

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๐

ลำดับที่	ประเภทภัย	การให้ความช่วยเหลือ (บาท)		
		ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
๑	วาตภัย	๕๗๑,๔๐๐	๒,๕๒๖,๗๒๓.๘๐	๒๘๘,๐๘๙.๕๐
๒	อัคคีภัย	๗๑,๒๖๖.๘๓	๔๑๔,๙๓๑	๕๔,๕๐๒.๕๐
๓	อุทกภัย	๑๓,๖๒๘,๔๔๓	-	๙๖,๘๕๕,๘๑๘.๐๓
๔	ฟ้าผ่า	-	-	-
๕	โรคระบาดสัตว์น้ำ	-	-	-
๖	การก่อการร้าย	๒,๕๔๐,๐๐๐	๒,๘๔๒,๐๐๐	๒,๙๕๐,๐๐๐
๗	ภัยแล้ง	-	-	-
รวม		๑๙,๘๑๑,๑๐๙.๘๓	๕,๗๘๓,๖๕๕.๘๐	๑๐๐,๑๔๘,๔๑๐.๐๓

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดปัตตานี

๒) ปัญหาภัยแล้ง พบว่า ปัญหาภัยแล้งยังไม่ถึงขั้นวิกฤติ แต่อย่างไรก็ตาม มีหลายพื้นที่ประสบปัญหาภัยแล้ง ในลักษณะของฝนทิ้งช่วง ได้แก่บางส่วนของอำเภอกะพ้อ ทุ่งยางแดง หนองจิก ยะรัง ยะหริ่ง ไม้แก่น และอำเภอเมือง ภัยแล้งจะส่งผลกระทบต่อการเกษตรกรรมและการดำรงชีวิตของทั้งคน สัตว์ และพืช

- การขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่เนื่องจากภาวะฝนทิ้งช่วงและการรुक้าของน้ำทะเลในพื้นที่ชายฝั่ง
- คุณภาพน้ำ จากข้อมูลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ (โดย : สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ (สงขลา) ซึ่งสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ (สงขลา) ได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งตะวันออก ได้แก่ กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และลุ่มน้ำปัตตานี

จำนวน ๔ ครั้ง/ปี สำหรับพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีจุดตรวจวัด ๓ จุด ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี บริเวณปากแม่น้ำอำเภอมือปัตตานี บริเวณบ้านอาเนาะปูโล๊ะ อำเภอนงจิก และปากแม่น้ำสายบุรี อำเภอสายบุรี

ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวพบว่า บริเวณที่คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม คือ ปากแม่น้ำปัตตานี พารามิเตอร์สำคัญที่บ่งชี้ถึงปัญหาคุณภาพน้ำ คือ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal Coliform Bacteria : FCB) และแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform Bacteria : TCB)

๓) การปนเปื้อนของน้ำบาดาล คุณภาพน้ำบาดาลส่วนใหญ่พบปริมาณเหล็กค่อนข้างสูงในเกือบทุกปี ซึ่งเป็นไปตามสภาพธรรมชาติ อาจปรับปรุงสภาพสัตว์น้ำด้วยการติดตั้งตัวสเปย์น้ำผ่านตัวกรอง (ชั้นกรวด ทราย) และเข้าถึงพักก่อนใช้งาน สำหรับบริเวณปากแม่น้ำที่ติดกับชายฝั่งทะเล เช่น บริเวณอำเภอนงจิก ปะนาเระ สายบุรี และไม้แก่น พบว่าเสี่ยงต่อการถูกน้ำเค็มจากทะเลรุกเข้าในชั้นน้ำบาดาล

- การปนเปื้อนของเหล็กและคลอไรด์ในชั้นน้ำบาดาล จังหวัดปัตตานีมีบ่อน้ำบาดาลที่ดำเนินการขออนุญาตใช้อย่างถูกต้องตามระเบียบ จำนวน ๕๗๖ บ่อ ซึ่งน้ำบาดาลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นน้ำจืด แต่พบว่าเหล็กปนเปื้อนส่งผลให้น้ำมีสนิมสีแดงแทบทุกอำเภอ รวมทั้งมีคลอไรด์สูงในบริเวณอำเภอนงจิก อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี และอำเภอไม้แก่น เนื่องจากการรุกคืบของน้ำทะเลในชั้นน้ำบาดาล

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จังหวัดปัตตานี มีชายฝั่งทะเลทอดตัวเป็นแนวยาวตั้งแต่อำเภอหนองจิก จนถึงอำเภอไม้แก่น รวม ๖ อำเภอ รวมความยาวประมาณ ๑๓๘.๘๓๑ กิโลเมตร ตลอดพื้นที่ชายฝั่งประกอบด้วยระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญ คือ ป่าชายเลน หาดทราย หาดหิน แหล่งหญ้าทะเล และแนวปะการัง ธรรมชาติเหล่านี้นอกจากเป็น แหล่งอาศัยของสัตว์ทะเลแล้ว ยังเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเอื้อประโยชน์ต่อการทำการประมงชายฝั่งของชาวประมงพื้นบ้านมาก แต่ปัจจุบันมีการจับสัตว์น้ำเกินกำลังการผลิต มีการกระทำผิดกฎหมายใช้เครื่องมือที่มีศักยภาพสูงจับสัตว์น้ำในเขตแนวปะการังเทียม และแนวชายฝั่งทะเล มีการทำการประมงอวนลากโดยไม่เกรงกลัวกฎหมายส่งผลให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านและเรือประมงพาณิชย์ตลอดเวลา ชาวประมงมีการทำการประมงอย่างขาดความรับผิดชอบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำ ไม่มีการรวมกลุ่มหาวิธีการฟื้นฟูทรัพยากร ต่างคนต่างประกอบอาชีพเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเลลดน้อยลงไม่เพียงพอต่อความต้องการ

- การสะสมของตะกอนในอ่าวปัตตานี ทำให้อ่าวปัตตานีซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่สำคัญในแง่ของการเป็นแหล่งแพร่พันธุ์และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน รวมทั้งเป็นแหล่งอาศัยสัตว์น้ำนานาชนิดตื้นเขิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณสัตว์น้ำลดลงได้

- ปริมาณสัตว์น้ำลดลงเนื่องจาก

๑ . คุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรม จากการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ชุมชน และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง (นาุ้งและการเลี้ยงปลาในกระชัง)

๒ . การทำการประมงที่ผิดกฎหมาย (การจับสัตว์น้ำโดยใช้อวนลากข้างและโพงพาง)

๓ . แหล่งอาศัย/หากิน ของสัตว์น้ำถูกทำลาย / เสื่อมโทรม ได้แก่ ความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน เนื่องจากการทำเขื่อนหรือคลองกั้นทางน้ำทำให้น้ำทะเลไม่สามารถไหลผ่านขึ้นลงได้ การลดลงของแหล่งหญ้าทะเลและสาหร่ายพรรณนาง เนื่องจากการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งทะเลในการเลี้ยงหอยแครงและยังมีการคราดหอยปีละหลายครั้ง รวมทั้งการเลี้ยงกุ้งบริเวณชายฝั่งโดยไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย การปล่อยน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษต่างๆ ซึ่งมีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ได้รับการบำบัดอย่างถูกต้อง

๔ . ประชาชนไม่ทราบวิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ เช่น มีประชาชนบางส่วนหาไขเต่าบริเวณแหลมตาชีเพื่อนำไปรับประทาน

๕ . โครงการที่ขาดการมองปัญหาแบบองค์รวม ทำให้วงจรชีวิตของสัตว์น้ำถูกทำลาย

- ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล พื้นที่ตลอดแนวชายฝั่งทะเลของจังหวัดปัตตานี ทั้ง ๕ อำเภอ ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล รวมเป็นระยะทาง ๒๓.๒๑ กิโลเมตร

ตารางที่ ๔๘ แสดงพื้นที่ที่ถูกน้ำทะเลกัดเซาะ

พื้นที่กัดเซาะ	ระยะทางกัดเซาะชายฝั่ง (กม.)	
	ระดับปานกลาง (อัตราการกัดเซาะไม่เกิน ๕ เมตร ต่อปี)	ระดับรุนแรง (อัตราการกัดเซาะ มากกว่า ๕ เมตรต่อปี)
อำเภอหนองจิก		๙.๐๖
- หาดตำบลบางเขาและตำบลท่ากำชำ ด้าน ตะวันออกของเขื่อนกันทรายและคลื่นปากคลอง กาแล	-	๓.๙๘
- หาดตำบลบางตาเมา ด้านตะวันออกของเขื่อน กันทรายและคลื่น ปากคลองสะหมอ	-	๕.๐๘
อำเภอเมือง		
- ชายฝั่งตำบลตันหยงลุโล๊ะ	-	๒.๗๔
อำเภอปะนาเระ		
- หาดด้านตะวันออกของเขื่อนกันทรายปาก คลองปะนาเระ ตำบลปะนาเระ	-	๒.๔๑
- เขื่อนกันทรายปากคลองบางมะรวด ตำบลปะ นาเระ	-	๒.๐๕
อำเภอสายบุรี		
- หาดด้านเหนือของเขื่อนกันทรายและคลื่นปาก คลองสายบุรี	-	๔.๙๙
อำเภอไม้แก่น		
- หาดด้านเหนือของเขื่อนกันทรายและคลื่นปาก คลองละเวง ตำบลไม้แก่น	-	๑.๙๖

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง(๒๕๖๐)

สาเหตุของปัญหาการกัดเซาะ เกิดจากการใช้ประโยชน์พื้นที่ชายฝั่งอย่างไม่เหมาะสมหรือผิดประเภท การขาดปริมาณตะกอนสะสมตามแนวชายฝั่งทะเล การพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล กระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ตามธรรมชาติ ได้แก่ คลื่น กระแสน้ำ น้ำขึ้น-น้ำลง ลมและพายุ รวมทั้ง การขาดระบบข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพพื้นที่ชายฝั่ง

การจัดการขยะมูลฝอย สถานการณ์ขยะในจังหวัดปัตตานี มีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากการเพิ่มของจำนวนประชากรและวิถีในการดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป การดำเนินชีวิตที่เร่งรีบและต้องการความสะดวกสบายมากขึ้นจึงทำให้ประชาชนหันมาใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุที่ต้องใช้เทคโนโลยีในการผลิตเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยเสริมให้ปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีความรุนแรงมากขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อทั้งในเรื่องของปัญหาด้านสุขอนามัย ความขัดแย้ง และสภาพแวดล้อม หากมีการจัดการที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

ตาราง ๔๙ จำนวนประชากรและปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
ปี พ.ศ.๒๕๕๕-ปัจจุบัน

ปี พ.ศ.	เขตเทศบาลเมือง		เขตเทศบาลตำบล		เขต อบต.		รวม	
	ประชากร	ปริมาณขยะ	ประชากร	ปริมาณขยะ	ประชากร	ปริมาณขยะ	ประชากร	ปริมาณขยะ
๒๕๕๕	๔๓,๘๐๙	๕๐,๓๘๐.๓๕	๗๘,๔๐๕	๗๙,๙๗๓.๑	๕๔๙,๔๐๑	๔๙๙,๙๕๔.๙๑	๖๗๑,๖๑๕	๖๓๐,๓๐๘.๓๖ (๖๓๐ ตัน)
๒๕๕๖	๔๔,๒๖๙	๕๐,๙๐๙.๓๕	๗๙,๑๙๕	๘๐,๗๗๘.๙	๕๕๕,๓๗๔	๕๐๕,๓๙๐.๓๔	๖๗๘,๘๓๘	๖๓๗,๐๗๘.๕๙ (๖๓๗ ตัน)
๒๕๕๗	๔๔,๒๓๔	๕๐,๘๖๙.๑	๘๐,๖๓๙	๘๒,๒๕๑.๗๘	๕๖๑,๓๑๓	๕๑๐,๗๙๔.๘๓	๖๘๖,๑๘๖	๖๔๓,๙๑๕.๗๑ (๖๔๔ ตัน)
๒๕๕๘	๔๔,๘๒๔	๕๑,๕๔๗.๖	๘๐,๘๗๖	๘๒,๔๙๓.๕๒	๕๖๘,๓๒๓	๕๑๗,๑๗๓.๙๓	๖๙๔,๐๒๓	๖๕๑,๒๒๕.๐๕ (๖๕๑ ตัน)
๒๕๕๙*	๕๙,๐๐๐**	๖๗,๘๕๐	๖๖,๕๗๒	๖๗,๙๐๓.๔๔	๕๖๙,๙๕๙	๕๑๘,๖๖๒.๖๙	๖๙๕,๕๓๑	๖๕๔,๔๑๖.๑๓ (๖๕๔ ตัน)
๒๕๖๐	๕๙,๒๓๔	๖๔,๕๒๓.๓	๑๐๕,๗๒๓	๓๘,๘๒๒.๔	๕๓๔,๑๖๗	๑๗๔,๙๙๒.๔	๖๙๙,๑๒๔	๒๓๘,๓๓๘.๑ (๒๓๘ ตัน)

ประชากร (คน) / ปริมาณขยะ (กิโลกรัม)

ที่มา - ข้อมูลประชากร : สำนักงานทะเบียนภาค ๙, ๒๕๕๙.

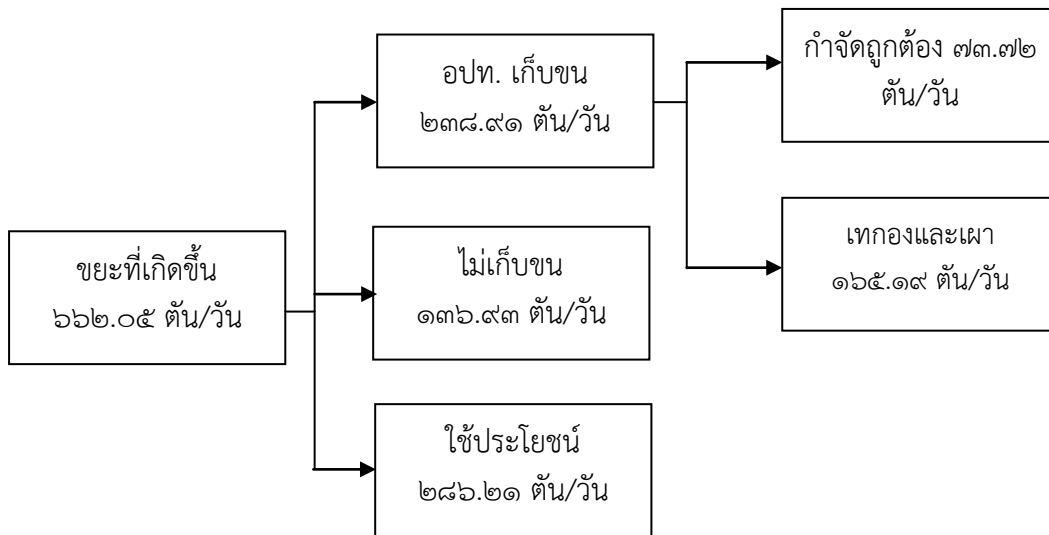
- อัตราการผลิตขยะ เขตเทศบาลเมือง ๑.๑๕ กก./คน/วัน เขตเทศบาลตำบล ๑ .๐๒ กก./คน/วัน เขต อบต. ๐.๙๑ กก./คน/วัน :

กรมควบคุมมลพิษ, ๒๕๕๘.

* ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ใช้ข้อมูลจำนวนประชากร ณ สิ้นเดือนมีนาคม

** จำนวนประชากรเขตเทศบาลเมือง หมายถึง ผลรวมของจำนวนประชากรเขตเทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลเมืองตะลุบัน (ทต.ตะลุบัน ยกฐานะเป็น ทม.ตะลุบัน ๑ มกราคม ๒๕๕๙)

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปัตตานี ที่มีการให้บริการเก็บขนขยะมูลฝอยรวมทั้งสิ้น ๗๘ แห่ง ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้ ๒๓๘.๙๑ ตัน ต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๐๙ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด ขยะมูลฝอยที่ถูกเก็บขน ถูกส่งไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองปัตตานี และสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครยะลา รวมทั้งสิ้น ๗๓.๗๒ ตัน ขยะมูลฝอยส่วนที่เหลือ จำนวน ๑๖๕.๑๙ ตัน ถูกนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน ๕๐ แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆของจังหวัดปัตตานี โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ เท่ากับ ๓๓,๖๓๑.๙๗ ตัน (ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งปี ๒๕๕๙ ปริมาณทั้งสิ้น ๔๙,๑๐๘ ตัน)

การนำขยะไปใช้ประโยชน์ จังหวัดปัตตานี ดำเนินการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการลด คัดแยกขยะ และนำขยะไปใช้ประโยชน์ มาอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสาร สปอตวิทยุ และการพบปะให้ความรู้แก่ประชาชนในโอกาสต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการประชุม อบรม รวมถึง โครงการจัดหน่วยบริการ “จังหวัดเคลื่อนที่” จังหวัดปัตตานี ซึ่งได้มีการสาธิตและเชิญชวนประชาชนร่วมฝึกปฏิบัติการคัดแยกขยะและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอยง่ายๆ ด้วยตนเอง นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปัตตานี หลายแห่งได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ของตนเอง อาทิ เทศบาลเมืองปัตตานี เทศบาลตำบลรูสะมิแล อบต.บานา อบต.กะมียอ อบต.แหลมโพธิ์ เป็นต้น

การนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ในจังหวัดปัตตานี คาดว่ามีปริมาณ ๒๘๖.๒๐ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒๓ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ได้แก่ ธนาคารขยะรีไซเคิลในชุมชนและในโรงเรียน การทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ รวมถึง การผลิตไบโอแก๊ส จากขยะอินทรีย์ มูลสัตว์ และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากสถานศึกษาต้นแบบและชุมชนนำร่องการลด คัดแยก และใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย

สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอยส่วนที่เหลือ จำนวน ๑๖๕.๑๙ ตัน ถูกนำไปกำจัดยังสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ จำนวน ๕๐ แห่ง กระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆของจังหวัดปัตตานี โดยมีปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างสะสม ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ เท่ากับ ๓๓,๖๓๑.๙๗ ตัน (ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งปี ๒๕๕๙ ปริมาณทั้งสิ้น ๔๙,๑๐๘ ตัน)

ขยะตกค้างสะสม สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๖ สงขลา องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสำรวจขยะมูลฝอยที่ตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้องหลักวิชาการ ระหว่างวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ และ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๔๘ แห่ง พบว่ามีปริมาณขยะตกค้างสะสม ลดลง : คงเหลือ ๓๓ ,๖๓๑.๕๗ (๕๐.๐๘) จากเดิม ๔๙,๑๐๘ ตัน (๗๓.๑๒%) : ข้อมูลจากการสำรวจ ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

ขยะอันตราย

(๑) อัตราการผลิต ปริมาณและองค์ประกอบของเสียอันตรายชุมชน จากการประเมิน

ปริมาณของเสียอันตรายชุมชน พบว่าจังหวัดปัตตานีมีปริมาณของเสียอันตรายกลุ่มหลอดไฟและแบตเตอรี่ รวม ๔๒.๙๗ ตันต่อปี เป็นของเสียอันตรายประเภทหลอดไฟ ๒๓.๓๑ ตันต่อปี และแบตเตอรี่ ๑๙.๖๖ ตันต่อปี ส่วนปริมาณของเสียอันตรายชุมชนประเภทซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Waste from Electrical and Electronic Equipment : WEEE) คาดว่า จังหวัดปัตตานีมีปริมาณซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ๙,๕๔๒ ตันต่อปี

(๒) การรวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายชุมชน การจัดการของเสียอันตรายชุมชนส่วน

ใหญ่ยังถูกทิ้งปะปนกับมูลฝอยทั่วไป ปัจจุบัน จังหวัดได้มีหนังสือถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งใน จังหวัด ประชาสัมพันธ์และรวบรวมขยะอันตรายเพื่อจัดส่งไปยัง ศูนย์บริหารจัดการขยะอันตรายของจังหวัด ปัตตานี ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดส่งไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการต่อไป

กากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย

จังหวัดปัตตานี มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับของเสียอันตราย และของเสียไม่อันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ให้แก่ อำเภอทุกอำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุก แห่ง และผู้ประกอบการโรงงาน รวมทั้ง จัดประชุมเพื่อให้ข้อมูลค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสิ่งปฏิกูลหรือ วัสดุ ที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่อันตราย ในพื้นที่ ๑๔ จังหวัดภาคใต้ ทั้งนี้ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีกากอุตสาหกรรมที่ เป็นอันตรายเกิดขึ้นประมาณ ๑๒ .๙๓ ตัน ต่อปี ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่นใช้แล้ว อะไหล่รถยนต์ที่ใช้แล้ว เป็นต้น และมีกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตราย จำนวน ๓,๑๕๕.๔๖ ตันต่อปี (ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ปัตตานี เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐)

มูลฝอยติดเชื้อ

ประเด็นการจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข

มีการดำเนินการจัดขยะในสถานบริการสาธารณสุขทุกระดับ (โดยใช้กลยุทธ์ดำเนินการ ภายใต้โครงการ GREEN & CLEAN Hospital และสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน และยุทธศาสตร์จังหวัด ปัตตานี จังหวัดสะอาด : สถานที่ราชการสะอาด ซึ่งมีการจัดการขยะในรูปแบบ คป.สอ. โดยมีโรงพยาบาลเป็น พี่เลี้ยงและสนับสนุนการจัดการขยะในสถานบริการสาธารณสุข (รพ.สต.) โดยใช้กระบวนการจัดการขยะ ๓ R (Reduce =ลดการใช้ Reuse=การใช้ซ้ำ Recycle = การนำกลับมาใช้ใหม่)

ประเด็นการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

สถานการณ์มูลฝอยติดเชื้อของจังหวัดปัตตานี มีโรงพยาบาลรัฐและเอกชน รวม ๑๕ แห่ง แบ่งเป็น โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขจำนวน ๑๓ แห่ง ประกอบด้วยโรงพยาบาลทั่วไป/โรงพยาบาลชุมชน จำนวน ๑๒ แห่ง สังกัดกรมการแพทย์(โรงพยาบาลธัญญารักษ์) จำนวน ๑ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน (โรงพยาบาลสิโรสปัตตานี) จำนวน ๑ แห่ง และโรงพยาบาลอภัยุทธบริหารสังกัดกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑ แห่ง คลินิกรักษาคน จำนวน ๑๐๒ แห่ง คลินิกรักษาสัตว์/โรงพยาบาลสัตว์ จำนวน ๓ แห่ง มีปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ ๑๐๙,๑๙๕.๗๐ กิโลกรัม/ปี ในรอบปีที่ผ่านมา (ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค.๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ ก.ค.๖๐) ไม่มีการลักลอบทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

การดำเนินงานจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

๑. โรงพยาบาลที่มีการกำจัดโดยใช้เตาเผาของโรงพยาบาล จำนวน ๒ แห่ง คือโรงพยาบาลโคกโพธิ์และโรงพยาบาลอภัยุทธบริหาร
 ๒. โรงพยาบาลที่มีการขนไปกำจัดที่โรงพยาบาลอื่น (รพ.โคกโพธิ์) จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงพยาบาลหนองจิก
 ๓. โรงพยาบาลมีการจ้างเทศบาลนครยะลากำจัด จำนวน ๔ แห่ง คือ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี โรงพยาบาลมายอ โรงพยาบาลทุ่งยางแดง โรงพยาบาลสิโรสปัตตานี ขณะนี้ เตาเผา มูลฝอยติดเชื้อของเทศบาลนครยะลา ยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
 ๔. โรงพยาบาลว่าจ้างบริษัทเอกชนในการกำจัด จำนวน ๘ แห่ง คือ โรงพยาบาลปัตตานี, โรงพยาบาลกะพ้อ, โรงพยาบาลแม่ลาน, โรงพยาบาลไม้แก่น, โรงพยาบาลยะรัง, โรงพยาบาลปะนาเระ, โรงพยาบาลยะหริ่ง, โรงพยาบาลธัญญารักษ์ปัตตานี ขณะนี้ บริษัทเอกชน (หจก.การจัดการสิ่งแวดล้อมภาคใต้) ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ได้ประสานเทศบาลตำบลบ่อทองแจ้งบริษัทดำเนินการปรับปรุง
- สำหรับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในกระบวนการคัดแยกและเก็บรวบรวม และส่งต่อให้โรงพยาบาลนำไปกำจัด รวมทั้ง โรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงในการแนะนำทางด้านวิชาการ/ติดตามควบคุมกำกับ และสนับสนุนงบประมาณในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

มาตรการและแนวทางการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข

๑. สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดท้องถิ่นในเรื่องการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
๒. โรงพยาบาลมีการติดตามตรวจสอบการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อนำไปกำจัด โดยให้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ(แบบ ตช) เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้งในพื้นที่อื่น
๓. ส่งเสริมให้สถานบริการสาธารณสุข(โรงพยาบาลและ รพ.สต.) มีการจัดการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้องและลดปริมาณมูลฝอยติดเชื้อตั้งแต่กระบวนการคัดแยก เก็บ ขนส่งและกำจัด

การประเมินผลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในสถานบริการสาธารณสุข

๑. โรงพยาบาลมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (เก็บ ขน กำจัด) ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลปัตตานี, โรงพยาบาลแม่ลาน, โรงพยาบาลยะรัง, โรงพยาบาลยะหริ่ง, โรงพยาบาลมายอ, โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี, โรงพยาบาลกะพ้อ, โรงพยาบาลทุ่งยางแดง
๒. โรงพยาบาลที่มีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (เก็บ ขน กำจัด) ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลโคกโพธิ์, โรงพยาบาลหนองจิก, โรงพยาบาลปะนาเระ, โรงพยาบาลไม้แก่น

การตรวจสอบควบคุมการเก็บ ขนและกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลรัฐ/เอกชน และคลินิก/สัตว

๑. กรณีโรงพยาบาลรัฐควบคุมติดตามประเมินผลโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อม (ENV), คณะกรรมการควบคุมการติดเชื้อ (IC) และงานบริหารของโรงพยาบาล และมีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี ในเป็นพี่เลี้ยงในการสนับสนุนควบคุมกำกับและประเมินรับรองมาตรฐานมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาล ส่วนการกำกับการขนส่งโดยใช้ระบบเอกสารกำกับการขนระบบเอกสารกำกับการขนส่ง (Manifest System)
๒. กรณีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มีโรงพยาบาลเป็นพี่เลี้ยงและสนับสนุนการพัฒนา ระบบบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (การเก็บ ขน และกำจัด) ในรูป คป.สอ.
๓. กรณีโรงพยาบาลเอกชน คป.สอ.ร่วมกับ สสจ.ในการออกติดตามให้คำแนะนำประเมินรับรอง รวมทั้งการต่อใบอนุญาตสถานพยาบาลประจำปี ภายใต้ พรบ.สถานพยาบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙
๔. กรณีโรงพยาบาลสัตว์/คลินิกสัตว์ ประสานกับปศุสัตว์จังหวัดในการขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ รวมทั้ง ร่วมออกติดตามให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการดังกล่าว

การจัดระบบการเก็บมูลฝอยติดเชื้อเพื่อรวบรวมสู่ระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ถูกต้อง

๑. ในระดับพื้นที่โรงพยาบาล/รพ.สต. ให้ดำเนินการในรูปแบบ คป.สอ. ในการบริหารจัดการมูลฝอยติดเชื้อทั้งระบบ
๒. ส่งเสริมให้ท้องถิ่น/เอกชน ในการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อจากแหล่งกำเนิด
๓. ปรับปรุงที่พักมูลฝอยติดเชื้อใน รพ.สต.และโรงพยาบาลที่ยังไม่ผ่านมาตรฐาน
๔. แผนระยะสั้น จัดตั้งศูนย์รวมกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (ชั่วคราว) ที่โรงพยาบาลโคกโพธิ์ สำหรับรองรับมูลฝอยติดเชื้อจากโรงพยาบาลข้างเคียง

ปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัด

๑. สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ (รพ.สต.) บางแห่งยังไม่มีสถานที่เก็บรวบรวมหรือที่พักขยะทั้ง ๓ ประเภท
๒. มูลฝอยติดเชื้อจากสถานบริการสาธารณสุขเอกชน ทั้งคนและสัตว์ซึ่งมีปริมาณน้อย ทำให้บริษัทเอกชนที่ดำเนินเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อ ไม่มารับมูลฝอยติดเชื้อตามระยะเวลาที่กำหนด
๓. สถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อภาคใต้ตอนล่าง ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้โรงพยาบาลไม่มีทางเลือกในการใช้บริการจากสถานที่กำจัดที่ถูกต้อง

๔. อปท. ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาล ยังไม่ได้ออกข้อกำหนดท้องถิ่นเรื่องการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อรองรับระบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ

๕. สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง มีการคัดแยกขยะอันตราย (แบตเตอรี่, หลอดไฟ) เพื่อรอส่งไปกำจัดยังแหล่ง กำจัดขยะอันตรายที่ถูกต้อง แต่ขาดความพร้อมของหน่วยงานจัดการรองรับขยะอันตรายในภาพรวมของจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

๑. แผนระยะสั้น กระทรวงสาธารณสุข ควรสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมเตาเผา ในโรงพยาบาล มีเตาเผาอยู่แล้ว และมีศักยภาพ/ความพร้อมที่จะดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
๒. แผนระยะยาว กระทรวงมหาดไทย ควรจัดตั้งสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (แบบศูนย์รวม) ที่ได้มาตรฐานและรองรับปริมาณมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลที่มีจำนวนมาก และราคาค่าใช้จ่ายในการใช้บริการขนและกำจัดฯ จะต้องไม่สูงจนเกินไป
๓. มีมาตรการดำเนินการสถานที่กำจัดมูลฝอยติดเชื้อที่ไม่ได้มาตรฐาน
๔. กำชับให้ท้องถิ่นเร่งรัดการออกข้อกำหนดท้องถิ่นประเด็นการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
๕. ส่วนกลางสนับสนุนแบบมาตรฐานที่พิกยะทั้ง ๓ ประเภทสำหรับ รพ.สต.
๖. หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการขยะอันตราย ควรมีการประชาสัมพันธ์และกำหนดรูปแบบการจัดการที่ชัดเจน

แนวโน้มสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัดปัตตานีที่มีแนวโน้มเป็นปัญหามากขึ้น ได้แก่ การบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งเพื่อขยายพื้นที่ทางการเกษตรและการตัดไม้เพื่อใช้ประโยชน์ต่างๆ ปัญหาปริมาณสัตว์น้ำในทะเลลดลง เนื่องจากการทำการประมงที่ผิดกฎหมายและแหล่งที่อยู่อาศัยเสื่อมโทรม ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่รุนแรง ปัญหาคุณภาพน้ำในเขตชุมชนเมืองเสื่อมโทรมลงและขยะมูลฝอยซึ่งมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์และการนำไปกำจัดแบบถูกหลักวิชาการในอัตราที่ต่ำ

ความต้องการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดปัตตานี เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ แต่การลดลงของพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ป่าชายเลนและป่าชายหาด การขาดการวางแผนในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ความเปลี่ยนแปลงของสภาพแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ อ่าวปัตตานี แม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรี ที่เป็นไปในทางเสื่อมโทรมลง เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง สัตว์ป่าและสัตว์เศรษฐกิจในทะเลลดลง ขาดความสมดุลทางธรรมชาติและก่อให้เกิดภัยทางธรรมชาติมากมายตามมา อาทิ อุทกภัย การกัดเซาะชายฝั่งทะเล และส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของปัตตานี คือ ขาดทรัพยากรธรรมชาติที่เพียงพอสำหรับการผลิตและใช้ประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมเกษตรอุตสาหกรรมอย่างมีความสุขและยั่งยืนมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการดังนี้

สาเหตุสำคัญของสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

มูลเหตุหลักของปัญหา นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ หลังจากการผนวกดินแดนรัฐปัตตานี เป็นส่วนหนึ่งของสยาม ด้วยสนธิสัญญากำหนดเขตแดนระหว่างสยามและอังกฤษ ทำให้รัฐปัตตานีกลายเป็นชนกลุ่มน้อย มีความแตกต่างด้านอัตลักษณ์ ชาติพันธุ์ ความเชื่อ ความศรัทธา วัฒนธรรม ประเพณีและภาษาพูดที่แตกต่างชัดเจนกับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และเกิดความรู้สึกถูกปกครอง ทำให้มีประชาชนกลุ่มหนึ่งได้จัดตั้งเป็นองค์กรลับ และจับอาวุธขึ้นมาต่อสู้ โดยสถานการณ์ ณ ปัจจุบันจากงานข่าวกรองทางทหาร สามารถยืนยันได้ว่ากลุ่มแนวร่วมปฏิวัติประชาชนชาติปัตตานี (BRN) เป็นกลุ่มหลักในการต่อสู้ ซึ่งมีแนวความคิดในการแบ่งแยกดินแดนออกจากประเทศไทย โดยมียุทธศาสตร์ที่ดำเนินการ เพื่อมุ่งไปสู่การได้เอกราช คือ การปฏิบัติการทางทหาร การก่อการร้าย การก่อวินาศกรรม การบ่อนทำลาย เพื่อให้บรรลุผลทางการเมือง ๒ ประการ

๑. ให้ฝ่ายรัฐบาลไทยยอมแพ้จากภายนอก กล่าวคือ การได้รับการรับรองจากองค์กรระหว่างประเทศหรือต่างประเทศว่า รัฐปัตตานีถูกยึดครองโดยรัฐบาลไทย รัฐบาลไทยปกครองเปรียบเสมือนเป็นประชาชนชั้นสอง กดขี่ข่มเหง ไร้นิติธรรม และเรียกร้องให้เข้ามาร่วมสนับสนุนให้ปัตตานีได้รับเอกราช โดยให้สอดคล้องกับหลักการของสิทธิในการกำหนดชะตากรรมตนเอง (Right To Self Determination)

๒. การชนะจากภายใน ใช้ยุทธศาสตร์การสถาปนาพื้นที่ปลดปล่อยทางการเมืองทับซ้อนอำนาจรัฐ มุ่งสู่การทำประชามติเลือกที่จะปกครองตนเอง (เมื่อชนะจากภายนอก) หรือใช้การลุกขึ้นเรียกร้องการปกครองตนเองโดยประชาชนนับล้านคน (ตัวแบบการลุกขึ้นมาโค่นล้มอำนาจรัฐโดยประชาชน เช่น Arab Spring) ควบคู่การก่อเหตุสร้างสถานการณ์และบ่อนทำลายเพื่อให้ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไม่สนับสนุนการปฏิบัติของรัฐบาล จนทำให้รัฐบาลต้องยอมรับข้อเรียกร้องของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในที่สุด ซึ่งในการต่อสู้ของขบวนการเป็นลักษณะ เรียกร้อง ปกป้อง ต่อต้าน มีการจัดตั้งรัฐปัตตานีขึ้นอย่างลับ ๆ เรียกร้องเอกราชทั้งทางตรงและทางอ้อมมาโดยตลอด และมีแนวนโยบายแห่งรัฐธรรมนูญแห่งรัฐจัดโครงสร้างการบริหารทางด้านการเมือง ด้านการทหาร เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ต่างประเทศ ปรับปรุงแนวนโยบายโครงสร้างตามสภาพแวดล้อม ยอมจำนนต่อรอง ประนีประนอมในบางโอกาส และขัดขืนต่อต้านเป็นครั้งคราว ใช้ความรุนแรงในการต่อสู้ภายใต้อุดมการณ์ชาตินิยมมลายู มาเป็นลำดับ เหตุการณ์ความไม่สงบนับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในปี พ.ศ.๒๕๔๗ ถึงปัจจุบัน จังหวัดปัตตานี ยังคงมีเหตุการณ์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยแนวโน้มการเกิดเหตุการณ์เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งมีจำนวนเหตุการณ์ ๒๙๔ เหตุการณ์ โดยในภาพรวมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นเหตุการณ์ลอบยิง ซึ่งมีจำนวน ๒,๖๔๐ เหตุการณ์ รองลงมาเป็นเหตุการณ์การลอบวางระเบิด/วัตถุต้องสงสัย จำนวน ๖๖๙ เหตุการณ์ และเหตุการณ์ลอบวางเพลิงสถานที่สำคัญจำนวน ๓๕๐ เหตุการณ์ ตามตารางที่ ๓๓ และตารางที่ ๓๔

ตารางที่ ๕๐ จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ปี พ.ศ.	จำนวนเหตุการณ์	แนวโน้มการเกิดเหตุการณ์	อัตราการเปลี่ยนแปลง (เปอร์เซ็นต์)
ปี ๒๕๔๗	๒๙๔		
ปี ๒๕๔๘	๓๘๓	เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๗ จำนวน ๘๙ เหตุการณ์	๓๐.๒๗
ปี ๒๕๔๙	๕๐๕	เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๔๘ จำนวน ๑๒๒ เหตุการณ์	๓๑.๘๕
ปี ๒๕๕๐	๔๓๘	ลดลงจากปี ๒๕๔๙ จำนวน ๖๗ เหตุการณ์	๑๓.๒๖
ปี ๒๕๕๑	๓๖๕	ลดลงจากปี ๒๕๕๐ จำนวน ๗๓ เหตุการณ์	๑๖.๖๖
ปี ๒๕๕๒	๓๘๗	เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๑ จำนวน ๒๒ เหตุการณ์	๖.๐๒
ปี ๒๕๕๓	๓๓๗	ลดลงจากปี ๒๕๕๒ จำนวน ๕๐ เหตุการณ์	๑๒.๙๑
ปี ๒๕๕๔	๓๑๖	ลดลงจากปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๑ เหตุการณ์	๖.๒๓
ปี ๒๕๕๕	๓๒๗	เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๑ เหตุการณ์	๓.๔๘
ปี ๒๕๕๖	๒๔๕	ลดลงจากปี ๒๕๕๕ จำนวน ๘๒ เหตุการณ์	๒๕.๐๗
ปี ๒๕๕๗	๒๒๑	ลดลงจากปี ๒๕๕๖ จำนวน ๒๔ เหตุการณ์	๙.๔๑
ปี ๒๕๕๘	๑๙๖	ลดลงจากปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒๕ เหตุการณ์	๑๑.๓๑
ปี ๒๕๕๙	๒๒๘	เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๒ เหตุการณ์	๑๖.๓๒

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ ๕๑ สรุปรายละเอียดของเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

เหตุการณ์	ปี ๒๕๔๗	ปี ๒๕๔๘	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	รวม
ลอบวางระเบิด/วัตถุต้องสงสัย	๕	๒๕	๔๖	๖๘	๗๐	๖๐	๓๖	๔๓	๔๓	๖๓	๖๖	๕๓	๗๓	๑๘	๖๖๙
ลอบยิง	๑๘๑	๒๒๘	๓๑๒	๒๖๕	๒๓๔	๒๗๐	๒๖๓	๒๒๑	๒๒๕	๑๒๒	๕๓	๙๖	๑๑๒	๕๘	๒,๖๔๐
ลอบทำร้าย (มีดฟัน/ไม้ตี)	๙	๕	๕	๕	๓	๑	๑	๑	๑	๐	๐	๐	๐	๐	๓๑
โจมตี (หน่วยที่ตั้ง/สถานที่ราชการ)	๕	-	-	๓	๑	๒	๕	๒๕	๑๔	๕	๔	๒	๖	๐	๗๒
ลอบวางเพลิงสถานที่	๖๘	๙๒	๕๑	๗๑	๑๗	๑๘	๕	-	๑๒	๔	๒	๒	๘	๐	๓๕๐

เหตุการณ์	ปี ๒๕๔๗	ปี ๒๕๔๘	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	รวม
สำคัญ															
ทำลายทรัพย์สิน (เผา/ตัดโค่น)	๑๖	๒	๑๖	๘	๔	๘	๑๐	๙	๑๑	๑๘	๙	๑	๖	๒	๑๒๐
ชิง/ปล้นอาวุธ	๙	๑๕	๓	๑	-	-	-	-	๒	๐	๐	๐	๑	๐	๓๑
ปะทะ/ชุมนุม	๑	๑๐	๔	๑๗	๓๔	๑๙	๙	๖	๕	๖	๑	๕	๕	๔	๑๒๖
เผายางรถยนต์/โปรยตะปูเรือใบ	-	-	๖๗	-	-	๕	๑	-	๑	๑๙	๓	๒๑	๕	๔	๑๒๖
ฆ่าตัดศีรษะ	-	๖	๑	-	๒	-	-	-	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๙
ฆ่าแล้วเผา	-	-	-	-	-	๔	๔	-	๐	๐	๔	๐	๐	๐	๑๒
พบศพ	-	-	-	-	-	-	๑	๗	๗	๗	๐	๑๐	๙	๕	๔๖
ปิดล้อมตรวจค้น	-	-	-	-	-	-	๒	๔	๖	๑	๐	๖	๓	-	๒๒
รวมเหตุการณ์	๒๙๔	๓๘๓	๕๐๕	๔๓๘	๓๖๕	๓๘๗	๓๓๗	๓๑๖	๓๒๗	๒๔๕	๑๔๒	๑๙๖	๒๒๘	๙๑	๔,๒๕๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ เดือน กรกฎาคม ๒๕๖๐)

ข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี นับตั้งแต่เกิดเหตุความไม่สงบ ในปี พ.ศ.๒๕๔๗ ถึง พ.ศ.๒๕๖๐ จังหวัดปัตตานีมีผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ รวมทั้งสิ้น ๗,๓๒๑ ราย เป็นผู้ได้รับผลกระทบทั้งชีวิตและทรัพย์สิน โดยมีผู้เสียชีวิตมากที่สุด จำนวน ๑,๗๗๖ คน รองลงมาเป็นผู้บาดเจ็บสาหัส จำนวน ๙๒๓ และผู้ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย จำนวน ๑,๒๔๙ และเสียหายน้อยที่สุด คือ ทุพพลภาพ จำนวน ๗๒ คน ซึ่งนอกจากผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินโดยตรงแล้ว ยังมีผู้ได้รับผลกระทบโดยอ้อม เช่น ทำให้มีสตรีหม้าย และเด็กกำพร้าเพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มผู้ได้รับผลกระทบ โดยเฉพาะผู้เสียชีวิต ทรัพย์สินเสียหายและบาดเจ็บเล็กน้อยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐได้เข้าไปช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวแล้ว

ตารางที่ ๕๒ แสดงข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

ที่	ความเสียหาย	ปี พ.ศ. ที่เกิดเหตุ														รวม	ได้รับ ความ ช่วยเหลือ แล้ว
		พ.ศ. ๒๕๔๗	พ.ศ. ๒๕๔๘	พ.ศ. ๒๕๔๙	พ.ศ. ๒๕๕๐	พ.ศ. ๒๕๕๑	พ.ศ. ๒๕๕๒	พ.ศ. ๒๕๕๓	พ.ศ. ๒๕๕๔	พ.ศ. ๒๕๕๕	พ.ศ. ๒๕๕๖	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๙	พ.ศ. ๒๕๖๐		
		(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)	(ราย)		
๑	ทุพพลภาพ	๗	๕	๙	๓	๑	๑	๔	๒	๔	๑	๑๔	๑	๑๐	๑๐	๗๒	๗๒
๒	บาดเจ็บเล็กน้อย	๘	๑๖	๓๕	๑๒๖	๑๑๙	๕๔	๑๐๑	๒๙	๒๗	๑๕๔	๒๒๙	๑๐๗	๑๙๑	๑๕๒	๑,๒๔๙	๑,๒๔๙
๓	บาดเจ็บปานกลาง	๘	๔๗	๙๘	๑๘๒	๘๙	๕๐	๑๐๓	๒๙	๑๐๖	๔๖	๓๙	๑๑	๑๘	๙	๘๓๕	๘๓๕
๔	บาดเจ็บสาหัส	๖๐	๘๓	๗๙	๑๕๒	๑๐๑	๔๘	๑๖๖	๔๐	๔๖	๓๗	๙๐	๑๒	๑๗	๖	๙๓๗	๙๓๗
๕	เสียชีวิต	๑๒๑	๑๔๓	๒๑๐	๒๔๕	๑๕๔	๑๒๙	๒๕๘	๙๙	๓๗	๑๐๓	๑๔๒	๓๘	๔๙	๔๘	๑,๗๗๖	๑,๗๗๖
๖	ทรัพย์สิน	๒๙	๓๑	๔๑	๑๐๗	๕๗	๑	๓๒	๑๖	๑๐๓	๒๕๖	๗	๓๐	๓๕	๑๕๗	๙๐๒	๙๐๒
๘	ผลอาสิน	๔	๙๔	๕๐	๒๒	๗	๓	๒	๑	๒๕๖	-	๑	๓	-	-	๔๔๓	๔๔๓
๗	บ้านเรือน	๑	๖	๑๙	๑๘	๕	๔	๕๑	๒๐	-	-	๒๗	๓๗	๖๘	๕๐	๓๐๖	๓๐๖
๙	ยานพาหนะ	๘	๑๓	๕๕	๗๕	๕๐	๒๕	๗๐	๒๙	-	-	๑๕๓	๘๑	๖๑	๘๒	๗๐๒	๗๐๒
รวมทั้งสิ้น		๒๔๖	๔๓๘	๕๙๖	๙๓๐	๕๘๓	๓๑๕	๗๘๗	๒๖๕	๕๗๙	๕๙๗	๗๐๒	๓๒๐	๒๑๓	๕๑๔	๗,๓๒๑	๗,๓๒๑

ที่มา : ศูนย์ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐)

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

พื้นที่ผลิตยาเสพติด นำเข้า ส่งออก และพื้นที่พักยาเสพติดจังหวัดปัตตานี เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดจากข้อมูล การจับกุมการชักถาม ราคายาเสพติด และข้อมูลทางการสืบสวนแนวโน้มการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงมีแนวโน้มสถานการณ์ ที่ค่อนข้างรุนแรงเพิ่มขึ้น ประกอบในปัจจุบันนี้ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงเกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์การ ก่อความไม่สงบ ไม่ว่าจะเป็นการลอบวางระเบิด ลอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งประชาชนผู้บริสุทธิ์ เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากเหตุการณ์การก่อความไม่สงบดังกล่าวทำให้เป็นการเอื้อประโยชน์กับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด และมีเสรีในการดำเนินการค้ามากขึ้น และ จากปัญหาเดียวกันนั้น ยังเป็นผลทำให้เกิดข้อจำกัดและปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐมากขึ้น จึงเป็นผลทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังคง

สถานการณ์ที่ค่อนข้างรุนแรง นอกจากนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ยังคงมีความแตกต่างกัน ตามลักษณะของพื้นที่หรือชุมชน เนื่องจากจังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีการประกอบอาชีพประมง และอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก

พื้นที่จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ๑๒ อำเภอ ได้แก่ อ.เมือง อ.สายบุรี อ.โคกโพธิ์ อ.หนองจิก อ.ยะหริ่ง อ.มายอ อ.ปะนาเระ อ.ยะรัง อ.ไม้แก่น อ.กะพ้อ อ.ทุ่งยางแดง และอ.แม่ลาน มีอาณาเขตติดต่อกับ จ.ยะลา จ.นราธิวาส และจ.สงขลา พื้นที่ส่วนใหญ่ติดชายฝั่งทะเลด้านอ่าวไทย มีท่าเทียบเรือสำคัญอยู่ในพื้นที่ อ.เมืองปัตตานี และอ.สายบุรี ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูง อาทิ การประกอบธุรกิจ การท่องเที่ยว โรงแรม สถานบันเทิง และมีคนจากพื้นที่อื่นๆ เข้ามาประกอบอาชีพในพื้นที่จำนวนมากและ มีความหลากหลายอาชีพ เช่น รับจ้าง ค้าขาย ประมง ฯลฯ เส้นทางสายหลักที่มีการสัญจรไป – มา คือ ถนนทางหลวงหมายเลข ๔๒

พื้นที่ค้ายาเสพติด และพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ยังไม่มีปรากฏ เนื่องจากในพื้นที่ จ.ปัตตานีไม่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน จึงทำให้ไม่มีปัญหาตามแนวชายแดน และปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น

พื้นที่เส้นทางลำเลียงยาเสพติด จากข้อมูลทางการสืบสวน ข้อมูลด้านการข่าว และข้อมูลผลการจับกุมผู้ต้องหา รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับจากการจับกุมผู้เสพ พบว่าผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่ส่วนใหญ่ จะเป็นผู้ค้ารายย่อย โดยรับยาเสพติดมาจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงได้แก่ พื้นที่ อ.สุไหงโก –ลก จ.นราธิวาส และอ.หาดใหญ่ อ.สะเตาะ จ.สงขลา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นประเภท ยาบ้า และ กัญชา มาจากพื้นที่ภาคเหนือมีความเชื่อมโยงกับนักค้าในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และลำเลียงเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ สำหรับ พืชกระท่อม ส่วนใหญ่ จะนำมาจากนอกพื้นที่ ได้แก่พื้นที่ จ.พัทลุง จ.นครศรีธรรมราช จ.ชุมพร จ.สุราษฎร์ธานี จ.สตูล โดยการลักลอบลำเลียงยาเสพติดเข้าในพื้นที่ในรูปแบบ และ วิธีการซุกซ่อน ในยานพาหนะ ซึ่งบางครั้งจะซุกซ่อนปะปนมากับสินค้าและยังคงใช้เส้นทางหมายเลข ๔๒ และ ๔๓ เส้นทาง รถไฟ ทางรถโดยสาร ประจำทาง ตลอดจนมีการส่งทางไปรษณีย์ โดยผู้ค้าจะบรรจุยาเสพติด ใส่หีบห่อหรือกล่องพัสดุ แล้วส่งมาทางไปรษณีย์ แล้วจำหน่ายจนถึงผู้รับในพื้นที่ ปลายทาง แล้วจะใช้ชื่อญาติ หรือ คนสนิท เป็นผู้ไปรับกล่องพัสดุตามที่ส่งมาจากต้นทาง ดังกล่าว

พื้นที่ค้ายาเสพติดและพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด เนื่องจาก พื้นที่ดังกล่าวเป็นเส้นทางผ่านของถนนทางหลวงหมายเลข ๔๒ และผู้ค้ายาเสพติดนำยามาเก็บไว้ เพื่อจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้แก่

๑) อ.เมืองปัตตานี	ม.๑ ม.๓ ม.๕ ม.๖ ตร.สุสมิแล ม.๓ ม.๗ ม.๘ ม.๙ ม.๑๐ ต.บานา ม.๒ ต.ตะลุโบะ และ ถ.ปากน้ำ ต.สะบารัง ต.อาเนาะรู
๒) อ.โคกโพธิ์	ม.๑ ต.นาเกตุ ม.๒ ม.๓ ม.๗ ต.มะกรูด ม.๑ ม.๓ ม.๔ ม.๗ ต.ท่าเรือ ม.๔ ต.โคกโพธิ์ ม.๓ ต.บางโกระ
๓) อ.หนองจิก	ม.๔ ต.บางเขา ม.๑ ม.๓ ม.๙ ต.บ่อทอง ม.๒ ม.๖ ต.ท่ากำชำ ม.๒ ต.ตุง ม.๒ ต.เกาะเปาะ
๔) อ.สายบุรี	ม.๓ ต.ละหาร ม.๒ ต.ปะเสยะวอ ม.๗ ม.๑๐ ต.เตราะบอน ม.๔ ต.ทุ่งคล้า
๕) อ.ยะรัง	ม.๓ ต.ยะรัง ม.๓ ต.ระแว้ง ม.๖ ต.เมะมาวี
๖) อ.ยะหริ่ง	ม.๒ ต.ตันหยงจิงงา ม.๓ ต.ปากู ม.๒ ต.ตาเกะ ม.๓ ต.ตันหยงดालอ
๗) อ.มายอ	ม.๒ ม.๔ ต.สะก้า ม.๔ ม.๖ ต.ลุโบะยไร ม.๓ ต.สาคอใต้ ม.๑ ปะโด

ตารางที่ ๕๓ สรุปสถานการณ์ด้านยาเสพติดของจังหวัดปัตตานี ระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๗ - ๒๕๖๐

จังหวัด	จำนวนผู้เกี่ยวกับยาเสพติด									หมู่บ้านปลอดยาเสพติด			สถิติการจับกุม					
	ผู้เสพ			ผู้ค้า			ผู้เข้าบำบัด						ผู้เสพ			ผู้ค้า		
	๕๗	๕๘	๕๙	๕๗	๕๘	๕๙	๕๗	๕๘	๕๙	๕๗	๕๘	๕๙	๕๗	๕๘	๕๙	๕๗	๕๘	๕๙
เมือง	๗๕๘	๘๕๐	๑๖๕	๗๔	๖๑	๒๘	๑๙๘	๓๐๐	๕๕๑	๑๘	๒๒	๒๗	๓๒	๓๕	๔๔๐	๑๘	๑๖	๘
ยะรัง	๓๙๙	๔๕๒	๕๖	๖๒	๕๔	๑๘	๑๑๗	๓๐๐	๗๘	๔๑	๓๔	๒๙	๒๕	๓๐	๑	๑๒	๑๑	๕
หนองจิก	๗๑๑	๗๕๑	๓๙๐	๒๕	๒๔	๙๖	๒๖๙	๓๐๐	๖๗	๙	๑๔	๗	๒๘	๓๑	๐	๑๔	๑๒	๑
โคกโพธิ์	๑๙๘	๒๑๐	๑๑๙	๓๒	๒๙	๓๘	๑๐๑	๓๐๐	๑๐๖	๓๓	๔๐	๓๒	๒๕	๒๙	๑๘	๑๑	๑๐	๑
ยะหริ่ง	๒๒๐	๒๕๕	๓๗๒	๑๔	๑๐	๔๙	๘๐	๓๐๐	๕๙	๒๙	๕๕	๔	๒๙	๓๒	๓๔	๑๒	๘	๑
ปะนาเระ	๗๕	๘๐	๑๕๖	๑๘	๒๑	๑๐	๑๓๐	๒๕๐	๔๔	๑๐	๑๙	๓	๒๐	๑๘	๒๙	๓	๒	๒
มายอ	๑๔๗	๑๕๐	๒๘๘	๑๐	๘	๑๑	๑๐๙	๒๕๐	๕๒	๑๓	๕	๑	๑๑	๑๒	๗	๑	๐	๕
สายบุรี	๒๘๑	๒๙๑	๒๕	๓๔	๓๒	๕๐	๑๖๒	๓๐๐	๙๔	๔๙	๙	๑๕	๓๐	๒๗	๑๑	๔	๓	๒
ทุ่งยางแดง	๔๐	๔๕	๔๕	๒๗	๒๔	๒	๑๕๐	๒๕๐	๓๐	๙	๖	๕	๑๖	๑๕	๐	๒	๑	๘
กะพ้อ	๘๔	๙๔	๒๑	๑๕	๑๒	๓	๑๐๒	๒๕๐	๒๙	๑๔	๑๖	๑๔	๑๒	๑๑	๑๐	๑	๐	๐
แม่ลาน	๔๙	๕๑	๔๔	๑๖	๑๔	๐	๑๑๒	๒๕๐	๓๒	๗	๗	๕	๑๒	๘	๑	๒	๐	๐
ไม้แก่น	๒๖	๓๑	๑๗	๑๔	๑๐	๐	๑๑๕	๒๕๐	๒๐	๑๐	๗	๖	๑๒	๑๐	๒๐	๑	๐	๐
รวม	๑๙๙๐	๓๒๖๐	๑๗๒๖	๓๔๑	๒๙๙	๓๐๕	๑๖๔๕	๓๑๐๐	๑๑๖๐	๒๔๒	๒๓๕	๑๕๙	๒๕๕	๒๕๘	๕๖๐	๘๑	๖๓	

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐)

ประเภทยาเสพติดในพื้นที่ ที่มีการแพร่ระบาด ในพื้นที่ และแนวโน้มการแพร่ระบาดตามลักษณะ

๑) **พืชกระท่อม** ซึ่งปัจจุบันนี้มีการแพร่ระบาดแทบทุกพื้นที่ ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งผู้ค้าจะไปรับมาจากนอกพื้นที่ คือในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน เช่น นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง สตูล แล้วนำมาต้ม ผสมกับเครื่องดื่มหรือยาเสพติดอื่น ๆ เช่น น้ำอัดลม เครื่องดื่มชูกำลัง ยาแก้ไอ ยากันยุง หรือ อัลปราโซแลม ที่เรียกว่า ๔ X ๑๐๐ มีการจับกุมทุกพื้นที่ โดยเฉพาะ อ.ทุ่งยางแดง อ.ยะรัง มายอ สายบุรี นาประดู่ แม่ลาน ฯลฯ และเกือบทุกอำเภอ/หมู่บ้าน ชุมชน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้จากการจับกุมที่ผ่านมา

๒) **ยาบ้า** จะแพร่ระบาด ในชุมชนเมือง ที่มีสถานบริการ สถานบันเทิง และเขตที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ใช้แรงงานใช้ยาประเภทนี้จำนวนมาก ในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด ได้แก่ อ.เมืองปัตตานี อ.หนองจิก อ.สายบุรี อ.โคกโพธิ์ และ อ.ยะหริ่ง อ.มายอ อ.ยะรัง ปะนาเระ นักค้ายาเสพติด ส่วนใหญ่จะเป็นนักค้ารายย่อย จะรับมาจาก พื้นที่ อ.สุไหงโกลก จว.นราธิวาส พื้นที่ จว.สงขลา จว.นครศรีธรรมราช จว.สุราษฎร์ธานี และพื้นที่ ในภาคกลาง ภาคเหนือ

๓) **กัญชา** จะแพร่ระบาดทั่วไปเกือบทุกพื้นที่ ใน จว.ปัตตานี โดยเฉพาะพื้นที่ชุมชน / หมู่บ้าน ส่วนใหญ่ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม มักจะใช้ยาประเภทนี้ เนื่องจากไม่ส่อ พฤติกรรมทางกายภาพจากการจับกุม มีการจับกุมทุกพื้นที่

สถานการณ์ยาเสพติดจังหวัดปัตตานี

มีแนวโน้มในระดับที่ค่อนข้างมีความรุนแรง สาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องจากในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเรียบร้อย ภาครัฐต้องจัดกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของพี่น้องประชาชน ทำให้เอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด มีเสรีภาพในการค้ายาเสพติด และจากข้อมูลด้านการข่าว การสอบสวน และข้อมูลสถิติการจับกุมผู้ต้องหา แยกรายละเอียดข้อมูลยาเสพติดได้ ดังนี้

๑) การลำเลียงยาเสพติด จังหวัดปัตตานี รับยาเสพติดมาจากพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง ได้แก่พื้นที่ อ.สุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส อ.หาดใหญ่และ อ.สะเตาะ จ.สงขลา ส่วนใหญ่จะเป็นยาเสพติดประเภท ยาบ้า กัญชา และพืชกระท่อม นำมาจากพื้นที่ จ.พัทลุง นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี สตูล ใช้วิธีการลักลอบลำเลียงเข้ามา โดยการซุกซ่อนในยานพาหนะ ซุกซ่อนปะปนมากับสินค้า ใช้เส้นทางหมายเลข ๔๒ และ ๔๓ และเส้นทางรถไฟ รถโดยสารประจำทางส่งทางไปรษณีย์

๒) พื้นที่ค้ายาเสพติดและพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด แพร่ระบาดเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เส้นทางผ่านของถนนทางหลวงหมายเลข ๔๒ แพร่ระบาดระดับรุนแรง พื้นที่อำเภอหนองจิก แพร่ระดับปานกลาง คือ อ.มายอ อ.ยะหริ่ง และอ.ปะนาเระ ตามลำดับ

๓) ประเภทยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาด

๓.๑ น้ำพืชกระท่อม หรือที่เรียกว่า ๔ คุณ ๑๐๐ แพร่ระบาดแทบทุกพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี

๓.๒ ยาบ้า แพร่ระบาดในเขตชุมชนเมืองที่มีสถานบริการสถานบันเทิงเขตที่มีความเจริญด้านอุตสาหกรรม พื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด ได้แก่ อ.เมืองปัตตานี อ.หนองจิก อ.โคกโพธิ์ อ.ยะหริ่ง อ.มายอ อ.ยะรัง อ.ปะนาเระ

๓.๓ กัญชา แพร่ระบาดเกือบทุกพื้นที่ของจังหวัดปัตตานี

๔) กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยกลุ่มผู้เสพ หรือเป็นทั้งผู้ค้าและผู้เสพ และอายุผู้ใช้ยาเสพติด ส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ ๑๗ - ๔๕ ปี ประกอบอาชีพรับจ้าง ผู้ใช้แรงงาน และเยาวชนที่ว่างงาน

แนวโน้มและสถานการณ์ความมั่นคง

สถิติเหตุการณ์ด้านความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดปัตตานี เปรียบเทียบ ๕ ปีย้อนหลัง (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) มีเหตุการณ์ลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยปี ๒๕๕๖ มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๓๖๕ เหตุการณ์ ปี ๒๕๕๗ มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๒๘๔ เหตุการณ์ ปี ๒๕๕๘ มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๑๘๑ เหตุการณ์ ปี ๒๕๕๙ มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๒๒๘ เหตุการณ์ ส่วนปี ๒๕๖๐ (หัวตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน ๒๕๖๐) มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๑๑๕ เหตุการณ์ ซึ่งถือว่าเหตุการณ์ลดลงอย่างมีผลสำคัญ ทหาร ตำรวจ และฝ่ายปกครอง สามารถเข้าได้ทุกพื้นที่ ซึ่งในข้อสำคัญมาจากการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลภายใต้ยุทธศาสตร์ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรัชกาลที่ ๑๐ และการขับเคลื่อนของ กอ.รมน. ภาค ๔ สน. ตามโครงการประชารัฐร่วมใจสร้างอำเภอสันติสุข ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาภายใต้หลัก

คิด ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ และร่วมประเมิน โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนและผู้เห็นต่างเจ้าหน้าที่รัฐร่วม
แก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง ลดความรุนแรง เสริมสร้างความสงบสุข

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มสถิติเหตุการณ์ในจังหวัดปัตตานี จะลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ก็ไม่ได้
หมายความว่าเหตุการณ์รุนแรงในพื้นที่จะหมดไป หน่วยงานความมั่นคงและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติยังคงมีการเฝ้า
ระวัง และติดตามสถานการณ์ความเคลื่อนไหวในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพราะกลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ และผู้ก่อเหตุ
รุนแรงยังคงลอบวางระเบิด ลอบซุ่มโจมตี และลอบยิงเจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้บริสุทธิ์อยู่อย่างต่อเนื่องซึ่ง
ส่งผลกระทบต่อภาพรวมในการแก้ไขปัญหา และผลกระทบในทางอ้อมต่อครอบครัวของเจ้าหน้าที่และ
ประชาชนที่ประสบเหตุรุนแรง ทั้งการขาดผู้นำครอบครัว และสภาพเศรษฐกิจที่ซบเซา ฉะนั้น หน่วยงานใน
พื้นที่ยังคงต้องในเรื่องการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่อยู่ต่อไป ตามกรอบแนวทางระดับนโยบายได้มีการ
สั่งการสนับสนุนการปลอดภัยด้านความมั่นคงตามแนวชายฝั่งทะเล

ความต้องการพัฒนาด้านความมั่นคง

๑. การสนับสนุนงบประมาณและอัตรากำลังให้กับศูนย์ปฏิบัติการ (ศปก.อ.) เป็นหน่วยกำลัง
หลักในการขับเคลื่อนภารกิจปฏิบัติงานการเมือง และสลายโครงสร้างการจัดตั้งในหมู่บ้าน
๒. การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของกำลังพล ทหาร ตำรวจ สมาชิก อส. และกำลังภาค
ประชาชน ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งด้านค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ สิทธิและสวัสดิการกำลังพล รวมทั้งวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือ ยานพาหนะ และอาคารสถานที่ ให้สามารถปฏิบัติงานในการรักษาความสงบเรียบร้อยตาม
นโยบาย และยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยกำลังทหารหลัก
๓. การจัดตั้งชุดคุ้มครองตำบล (ชคต.) เพิ่มเติม ซึ่งเป็นหน่วยสนธิกำลังระหว่างเจ้าหน้าที่ฝ่าย
ปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีความพร้อมทั้งด้านศักยภาพใน
การปฏิบัติงาน จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย
ตามมาตรการเชิงรับ
๔. การฝึกและจัดตั้งกองกำลังประจำถิ่น คือ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และชุด
ไทยอาสาป้องกันชาติทางทะเล ให้มีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่โดยสนับสนุนงบประมาณใน
การฝึกทบทวนเป็นประจำทุกปี
๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการด้านการข่าว การต่อต้านข่าวกรอง และการ
ดำเนินงานด้านการข่าวทั้งระบบ

๒.๒.๘ การใช้เครื่องมือ SWOT และ TOWS Matrix

การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาของส่วนราชการและจังหวัด เป็นการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ประเทศลงสู่กระทรวง กรม และพื้นที่ระดับกลุ่มจังหวัด และจังหวัด เป็นกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สะท้อนถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของประชาชน นอกจากนี้การจัดทำยุทธศาสตร์หรือการทบทวนยุทธศาสตร์ที่ได้ดำเนินการมาแล้วนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ยุทธศาสตร์การพัฒนามีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนมากขึ้น

จังหวัดปัตตานีได้ดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี (ปีพ.ศ. ๒๕ ๖๑-๒๕๖ ๔) โดยมีขั้นตอนและดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ เตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ดำเนินการชี้แจง ทำความเข้าใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ แนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ขั้นที่ ๒ รวบรวมข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลให้ครบถ้วน ทันสมัย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ของจังหวัด รวมทั้งสภาพปัญหาของประชาชนในจังหวัด

ขั้นที่ ๓ ประเมินสถานการณ์ปัจจุบันของจังหวัด ด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง โดยร่วมกันให้ความคิดเห็นต่อการจัดทำร่างแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติการ ตามแนวทางที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนา(ก.บ.ภ.) กำหนด ด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของจังหวัด ได้แก่ โอกาส และภัยคุกคามหรือข้อจำกัด และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของจังหวัด ได้แก่ จุดอ่อน จุดแข็งของจังหวัด เพื่อตอบคำถามว่า ปัจจุบันจังหวัดมีสถานะภาพอยู่ ณ จุดใด โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งได้ข้อสรุปการวิเคราะห์ประเมินสถานะแวดล้อมของจังหวัดปัตตานีดังต่อไปนี้

สถานการณ์โดยรวม จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่มีสภาพภูมิประเทศและที่ตั้งได้เปรียบจังหวัดอื่น ๆ กล่าวคือ ตั้งอยู่ในแนวเขตรอยต่อที่สามารถติดต่อกับสามจังหวัดภาคใต้ชายแดน และจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคใต้ พื้นที่ที่มีความสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ข้าว และไม้ผล ตลอดจนแนวชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๑๖.๔ กิโลเมตร ถิ่นป็นแหล่งประมงทะเลที่สำคัญ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลาในกระชัง โดยมีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการประมงเชิงพาณิชย์ เช่น ท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ที่รองรับทั้งเรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก และอยู่ใกล้กับแหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ ซึ่งจากความอุดมสมบูรณ์ทางการเกษตร ทำให้เกิดอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรขึ้นในพื้นที่จำนวนมาก เช่น โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ โรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โรงน้ำแข็ง ทำให้การค้าการลงทุนในจังหวัดปัตตานีมีความเชื่อมโยงกับการเกษตรเป็นอย่างมากนอกจากโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว ยังมีวิสาหกิจชุมชนที่ทำการ แปรรูปผลผลิตผลการเกษตรเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก และโรงงานอุตสาหกรรม และวิสาหกิจชุมชนต่างๆเหล่านี้ สามารถเชื่อมโยงตลาดสินค้ากับอัตลักษณ์ของจังหวัดปัตตานีที่มีความเป็นวิถีมุสลิมที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกและเป็นแหล่งอารยธรรมที่

สำคัญและมีคุณค่าในการผลิตสินค้าฮาลาล เจาะตลาดสินค้าฮาลาลทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาลที่มีนโยบายสนับสนุนให้จังหวัดปัตตานีเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ฮาลาล โดยจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระดับต่างๆ ทั้งระดับชาติ ระดับภาค และกลุ่มจังหวัด รวมถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศในภูมิภาค (IMT-GT) โดยสามารถพัฒนาควบคู่กับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นเชิงประวัติศาสตร์และอารยธรรม

อย่างไรก็ตาม ภายใต้ศักยภาพและโอกาสที่เอื้อต่อการพัฒนาของจังหวัดปัตตานีดังกล่าวยังมีปัญหาอุปสรรคที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา ได้แก่ ปัญหาความไม่สงบที่มีเหตุการณ์ร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไม่สามารถเชื่อได้ว่าสาเหตุของเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดจากสาเหตุใดเป็นสาเหตุที่แท้จริง แต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้แรงงานในพื้นที่ขาดแคลน การศึกษาไม่สามารถทำการเรียนการสอนได้ตามปกติเหมือนกับพื้นที่อื่นๆ ปัญหาการว่างงาน เนื่องจากโรงงานบางส่วนปิดกิจการ และปัญหาครอบครัวที่เกิดจากขาดผู้นำครอบครัว นอกจากนี้ ปัญหาสุขภาพอนามัย ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรของการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรม ปัญหาการยอมรับในตัวผลิตภัณฑ์ต่างๆ ยังเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วนเช่นเดียวกัน

๑ การวิเคราะห์ศักยภาพจังหวัด และสภาพแวดล้อมภายนอก(เฉพาะที่สำคัญ)

๑.๑ จุดแข็ง(Strengths) มีปัจจัยสำคัญที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานพัฒนาจังหวัด ดังนี้

๑) ประชากรโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ตามวิถีอิสลามของชาวปัตตานีซึ่งเป็นจุดแข็งเชิงสัญลักษณ์ที่โลกมุสลิมให้การยอมรับในอัตลักษณ์ของเมืองปัตตานี

๒) มีพื้นที่อ่าวปัตตานีรวม ๗๔ ตารางกิโลเมตร มีทรัพยากรสัตว์น้ำ และเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญ และมีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๑๖ .๔ กิโลเมตร เหมาะแก่การทำประมงทะเลและอุตสาหกรรมต่อเนื่องและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง รวมถึงเป็นจุดท่องเที่ยวทางน้ำ

๓) สภาพภูมิประเทศมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำเกษตร โดยเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจ เช่น ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน ปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อ แพะ และสัตว์ปีก ที่มีความต่อเนื่องรองรับอุตสาหกรรมการผลิต และไม้ผล อีกทั้งยังมีศูนย์วิทยาศาสตร์อาหารฮาลาลมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

๔) มีสถานที่ทางประวัติศาสตร์ และศูนย์กลางของศาสนาอิสลาม มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ เป็นที่รู้จักและศรัทธาเลื่อมใสของบุคคลทั่วไป ลักษณะสังคมพหุวัฒนธรรม อัตลักษณ์วิถีชุมชน ทั้งอิสลาม พุทธศาสนา และวัฒนธรรมจีน และการบริการฮาลาลเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งใน และต่างประเทศ ที่สามารถสร้างคุณค่า และมูลค่าทั้งการท่องเที่ยว และการพัฒนาทางเศรษฐกิจของจังหวัด

๕) การรวมกลุ่มของภาคประชาชนเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ อย่างเข้มแข็ง เช่น เครือข่ายสุขภาพเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน/หมู่บ้าน เช่น กองทุนแม่ของแผ่นดิน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มประมงพื้นบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มผู้ผลิตสินค้า ฮาลาลชุมชนรองรับการพัฒนาซึ่งมีการรวมกลุ่ม ของชุมชนต่างๆอย่างเข้มแข็งเป็นจำนวนมาก หลายสาขา เช่น บูด ข้าวเกรียบ หมวกกะปิเยาะ ผ้าคลุมผม ผลไม้แปรรูป กลุ่มทอผ้าจวนตานี

๖) จังหวัดมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาหลากหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีวิทยาลัยชุมชนวิทยาลัยเทคโนโลยีและการประมงฯลฯ

๗) จังหวัดปัตตานีมีแม่น้ำสายหลัก ๒ สาย คือ แม่น้ำปัตตานีและแม่น้ำสายบุรี มีแหลมตาชีที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่กำบังคลื่นลมหรือมรสุมเหมาะสมต่อการเป็นท่าเรือ พื้นที่อ่าวมีความกว้างเหมาะสมในการเดินเรือและสัญจรทางน้ำ

๘) เส้นทางคมนาคมของจังหวัดมีทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ และจุดเชื่อมโยงทางการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์กับจังหวัดชายแดนภาคใต้และอาเซียนตอนล่าง

๙) ธุรกิจการบริการ การค้าส่ง ค้าปลีก ของจังหวัด มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ มีกิจกรรมทางการส่งเสริมการค้าการลงทุน ที่หลากหลาย มีธนาคารพาณิชย์ครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ที่หลากหลาย มีโรงแรมที่มีมาตรฐาน ในการรองรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว และการประชุมสัมมนา

๑๐) มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการประมงเชิงพาณิชย์ เช่น ท่าเทียบเรือขนาดใหญ่ ที่รองรับทั้งเรือประมงขนาดใหญ่และขนาดเล็ก และอยู่ใกล้กับแหล่งทำการประมงในอ่าวไทยและแหล่งทำการประมงระหว่างประเทศ

๑.๒ จุดอ่อน (Weaknesses) มีเหตุปัจจัยสำคัญที่ต้องปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน ดังนี้

๑) มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรน้อย ทำให้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ฐานการผลิตยังแคบ ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีการผลิตและวิธีการผลิตแบบดั้งเดิม ปัญหาทางด้านการเกษตรของจังหวัดที่ระบบการบริหารจัดการน้ำสู่พื้นที่การเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ขาดตลาดกลางสินค้าเกษตร

๒) ขาดการบริหารจัดการด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวจะไปพักค้างที่หาดใหญ่มากกว่าการใช้บริการในพื้นที่ ขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีตลอดฤดูกาลท่องเที่ยว และรูปแบบการดำเนินการไม่ได้มีการสร้างสรรค์รองรับการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้เคียงกัน

๓) ขาดการบริหารจัดการน้ำส่งผลให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตรพบว่าครัวเรือนเข้าถึงประปามีเพียงร้อยละ ๑.๕๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศมาก การขาดความพร้อมทางโครงสร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการขนส่งทางน้ำการมีพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อพืชผลการเกษตร ปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลเป็นสนิม

๔) ปัญหาความยากจน โดยมีสัดส่วนคนจน ร้อยละ ๓๓.๔๙ สูงเป็นลำดับที่ ๕ ของประเทศ

๕) โรงงานแปรรูปผลผลิต ไม่มีนักลงทุน โรงเรียนไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ การดูแล เกือบเกี่ยวพืชผลทางการเกษตรไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องเนื่องจากเกรงปัญหาความไม่ปลอดภัย เป็นต้น

๖) ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะปัญหาอ่าวปัตตานีเสื่อมโทรม ปัญหาทางด้านขนส่งทางเรือ เนื่องจากมีตะกอนจากแม่น้ำปัตตานีและคลองจากอ่าวไหลทับถมทำให้ดินตะกอนตกทับถมเร็วทำให้เกิดการตื้นเขินทำให้เกิดอุปสรรคในการเดินเรือทำให้เรือไม่สามารถเข้าเทียบท่าและใช้ประโยชน์จากท่าได้เต็มที่

๗) สินค้าระดับชุมชนจำนวนมากยังไม่เป็นที่ยอมรับด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์

๘) ปัญหาสุขภาพอนามัย และวิถีทางด้านสุขภาพของชุมชนยังไม่เข้มแข็ง ประชาชนยังขาดความตระหนักในการสร้างวิถีสุขภาพที่ดี และพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคที่ไม่ติดต่อ โรคที่เป็นปัญหาของชุมชนโดยเฉพาะปัญหาอนามัยแม่และเด็ก

๙) ปัญหาการขาดคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ

๑๐) ระบบการบริหารจัดการเขตอุตสาหกรรมปัตตานียังไม่มีประสิทธิภาพที่เพียงพอ ขาดความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย

๑๑) ปัญหายาเสพติดยังคงมีการระบาดในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

๑๒) การเข้าถึงองค์ความรู้และการสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีจำกัด การใช้ประโยชน์ของประชาชนในจังหวัดปัตตานียังไม่ทั่วถึง

๑๓) ระบบการตลาด การค้า การลงทุนของจังหวัดยังไม่เข้มแข็ง ขาดการส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการค้าการแข่งขันกับคู่แข่ง การค้าในระบบดิจิทัล รวมทั้งการขยายการค้าไปยังต่างประเทศ

๑.๓ โอกาส (Opportunities) มีเหตุปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

๑) การสถาปนาความสัมพันธ์จากสังคมมุสลิมในอาเซียน และโลกอาหรับเอื้อต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้า การพัฒนาทางด้านสังคมมุสลิม

๒) นโยบายของรัฐบาลและแผนการพัฒนาประเทศให้ความสำคัญในการพัฒนาและเร่งเสริมสร้างเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งการคมนาคมขนส่ง โทรคมนาคม และการเชื่อมสายใยสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ (เบตง สุโงโกลก และหนองจิก) และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ที่มีแผนสนับสนุนให้จังหวัดปัตตานี เป็นศูนย์กลางอาหารฮาลาล และข้อตกลงในการประชุม IMT-GT มอบให้ไทยเป็นเจ้าภาพด้านผลิตภัณฑ์ฮาลาล และบริการฮาลาล

๓) แหล่งเรียนรู้จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากปราชญ์ชาวบ้านในจังหวัดใกล้เคียง และจากสื่อ องค์ความรู้ต่างๆ ในการพัฒนาชุมชน การสร้างวิถีชีวิต และการทำการเกษตรโดยอาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) เงินอุดหนุนพิเศษสำหรับการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และหรือเงินอุดหนุนการลงทุนที่รัฐบาลสนับสนุนในห้วงเวลาที่ผ่านมามีในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๕) ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ การก้าวสู่สังคมดิจิทัลและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น

๖) การผสมผสานความร่วมมือทางการค้ากับพื้นที่จังหวัดใกล้เคียงคือสงขลา ที่จะเป็นแหล่งรองรับผลผลิตของจังหวัด และเชื่อมโยงการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวระหว่างกันและการเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกับด่านเข้าออกชายแดนที่ไม่ไกลเกินไปจะทำให้เกิดความสะดวกในการเข้ามาเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวมุสลิม และชาวจีน

๗) การมีระบบการตรวจสอบ และการรับรองคุณภาพมาตรฐานคุณภาพสินค้าทั้ง GAP, ISO ๙๐๐๑, มกอช., มผช. เป็นต้น เป็นนโยบายหลักที่กระทรวงที่เกี่ยวข้องพยายามผลักดันให้ส่วนราชการในพื้นที่

ดำเนินการให้ผลิตภัณฑ์ของจังหวัดผ่านมาตรฐาน ซึ่งมีการสนับสนุนทั้งองค์ความรู้ งบประมาณ และปัจจัยอื่นๆ ที่จำเป็นจากนโยบายของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง

๘) เครือข่าย NGO ในพื้นที่ใกล้เคียงที่เป็นรอยต่อสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับเครือข่ายของจังหวัด เพื่อการเฝ้าระวังอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และการจัดการแบบมีส่วนร่วมที่เข้มแข็ง

๙) โอกาสในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของภาคใต้ที่เป็นที่รู้จักของประเทศเพื่อนบ้านในการดึงดูดนักท่องเที่ยว

๑๐) การจัดการปัญหาความมั่นคงจากการยึดหลักสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบของรัฐบาลนโยบายในการเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการถึงบริการของรัฐและกระบวนการยุติธรรม เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) เป็นการเฉพาะมีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และรัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่

๑๑) รัฐบาลสนับสนุนส่งเสริมด้านการขนส่งทางน้ำและการพัฒนาระบบการคมนาคม และโลจิสติกส์เชื่อมโยงอาเซียน และกำหนดสามเหลี่ยมยุทธศาสตร์ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พร้อมทั้งการพัฒนาผ่านจังหวัดสงขลาที่ยกระดับเป็นจังหวัดนานาชาติ และการประกาศเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมต่อกับด่านชายแดนของจังหวัดนราธิวาส

๑๒) การเกิดวิกฤติโลกร้อนทำให้ผลผลิตทางการเกษตรของประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในจีน ได้รับความเสียหายทำให้เป็นโอกาสในการเพิ่มปริมาณการค้าผลผลิตทางการเกษตรของจังหวัด

๑.๔ ภัยคุกคาม (Threats) มีเหตุปัจจัยภายนอกที่ไม่เอื้อต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

๑) การแข่งขันด้านการตลาดสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สินค้าฮาลาล จากประเทศมาเลเซีย แพชั่นมุสลิมจากอินโดนีเซีย เป็นต้น ทำให้ตลาดมีการแข่งขันกันสูง ขาดมาตรการปกป้องสินค้าภาคการเกษตรของประเทศ

๒) ข้อจำกัดด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบระหว่างประเทศที่ยุ้งยาก ซับซ้อน เปลี่ยนแปลงบ่อย ไม่เอื้ออำนวยต่อการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง และยาเสพติด ทำให้นักลงทุนจากภายนอกขาดความเชื่อมั่นต่อการลงทุนในพื้นที่ เนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการนำเสนอข่าวสาร

๓) มีปัญหาน้ำมันเถื่อน ของผิดกฎหมาย ยาเสพติด แรงงาน ต่างด้าว และการถูกให้เป็นประเทศที่มีปัญหาด้านการค้ำมนุษย์กระทบต่อการทำการประมง โดยเฉพาะโรงงานปลาบั้งซึ่งใช้วัตถุพิษจากอวนลาก และการส่งออกผลผลิตทางการประมงของจังหวัดที่กระทบจากการถูกตัดสิทธิทางการค้าจากปัญหาประมง

๔) ความไม่ต่อเนื่องในการส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อย มีผลต่อความต่อเนื่องของการสนับสนุนเชิงนโยบาย และรัฐมีนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาล แต่ขาดการผลักดันในระดับปฏิบัติ และการบูรณาการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเขตอุตสาหกรรม

๕) การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่ชะลอตัว และมีภาวะผันผวน ตามความเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจโลกที่ตกต่ำ และการเพิ่มขึ้นของปัจจัยการผลิตมีราคาสูงขึ้น ราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้รายได้การส่งออกผลผลิต การลงทุนของจังหวัด และรายได้เกษตรกรของจังหวัดไม่แน่นอน

๖) ผลกระทบจากสภาวะโลกร้อนทำให้ธรรมชาติแปรปรวน เกิดอุทกภัย การกัดเซาะชายฝั่ง ส่งผลต่อความเสียหายของการผลิตทางการเกษตร และวิถีชีวิตของเกษตรกร ส่งผลให้ผลผลิตมีน้อย

๗) การแข่งขันของอุตสาหกรรมประมงมีสูง ในขณะที่ทรัพยากรธรรมชาติลดลงทำให้ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบจากประเทศใกล้เคียง ซึ่งมีความไม่แน่นอนสูงในด้านราคา และปริมาณวัตถุดิบที่ผู้ประกอบการจะต้องใช้ในกระบวนการผลิต

๘) นโยบายด้านการศึกษาจากส่วนกลางในการส่งเสริมการศึกษาในพื้นที่ไม่แตกต่างจากที่อื่นๆ ทั้งๆ ที่สภาพปัญหาความแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถจัดการศึกษาเข้ากับบริบทของพื้นที่ได้ อีกทั้งการจัดส่งครูคุณภาพมาในพื้นที่ไม่ได้รับการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และการจัดการศึกษาในอุดมศึกษาจากระดับอนุปริญญาไประดับปริญญาตรีไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชาทำให้ไม่สามารถสนองความต้องการของผู้เรียนได้ ในด้านการไม่มีหลักประกันและการรับรองคุณวุฒิด้านการศึกษาของผู้จบอุดมศึกษาจากต่างประเทศ ทำให้สูญเสียบุคลากรคุณภาพโดยเฉพาะการไปทำงานต่างประเทศที่ให้การยอมรับ

ทั้งนี้ จากการประเมินศักยภาพข้างต้นสามารถนำมากำหนดทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพ และสภาพแวดล้อมโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ได้เป็น ๓ ด้านคือด้านการสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาสังคมเสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน และด้านการเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม ได้ดังต่อไปนี้

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์ศักยภาพ และสภาพแวดล้อมโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix
ด้านการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า
การบริการ และการท่องเที่ยว

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
- ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ อาหารเพื่อสุขภาพ และผลผลิตทางการเกษตรทางเลือกใหม่ ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับตลาด ผู้บริโภคและการพัฒนารองรับประชาคมอาเซียน และการแข่งขันในประชาคมโลก (ต้นทาง) - สร้างผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการใหม่ วิสาหกิจชุมชนสู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรม และเมืองแห่งการค้าการขาย และบริการที่เข้มแข็ง เชื่อมโยงอาเซียน และนานาชาติ (ต้นทาง) - เสริมสร้างประสิทธิภาพการแปรรูปเพิ่มมูลค่า ผลผลิตทางการเกษตรผลิตจากภูมิปัญญา และการจัดการกระบวนการผลิตของเกษตรอุตสาหกรรมและอาหารฮาลาลแบบครบวงจร ด้วยนวัตกรรม และความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีมาตรฐานสากล (กลางทาง) - เสริมสร้างมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ป่าเขา นิเวศน์ทางทะเล การท่องเที่ยวทางศาสนา วัฒนธรรม รองรับการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด และนานาชาติ (กลางทาง) - เชื่อมโยงตลาดการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป เชื่อมโยงการค้าสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ กลุ่มจังหวัด ประเทศ และนานาชาติ (ปลายทาง)	- ส่งเสริมการใช้ และการสร้างสรรค์เทคโนโลยี และองค์ความรู้เพื่อพัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิต ให้สอดคล้องกับภูมิสังคม และแข่ง ชันได้ (ต้นทาง) - พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชน ด้วยกลไก สหกรณ์ การรวมกลุ่ม การจัดการแปลงใหญ่ และการผลิตด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน (ต้นทาง) - พัฒนาคุณภาพแรงงานของจังหวัด การพัฒนาระบบบริการแรงงาน สวัสดิภาพแรงงาน รองรับการ พัฒนาเกษตรอุตสาหกรรม เมืองการค้าและการบริการ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัด และนานาชาติ (ต้นทาง) - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาการบริการรัฐ รองรับการพัฒนาเมืองเกษตรอุตสาหกรรม ก้าวหน้าและครบวงจร และอาหารฮาลาล ผลิตภัณท์ฮาลาล และอุตสาหกรรมฮาลาลสู่ระดับสากล (กลางทาง) - เพิ่มประสิทธิภาพบริการของรัฐเอกชน และบริการสาธารณะให้มีมาตรฐาน พัฒนาข้อมูลสารสนเทศ รองรับการพัฒนาเป็นเมืองการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว (กลางทาง) - สร้างแบรนด์ฮาลาลพรีเมียมปัตตานีรุกตลาด ผลิตภัณท์ฮาลาลคุณภาพไปยังกลุ่มประเทศ อาเซียน และประเทศมุสลิม และตลาดใหม่ที่แข่งขันได้ (ปลายทาง) - สร้างและพัฒนาการตลาดดิจิทัลเพื่อกระจาย ผลผลิตการเกษตรพร้อมเพิ่มโอกาสทางการตลาด การค้า ตลาดการบริการ ตลาดการท่องเที่ยว สู่ทั่วโลกด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ทันสมัย

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
	(ปลายทาง) - เสริมสร้างความเข้มแข็งของตลาดท่องเที่ยว เปิดตลาดใหม่ รักษาตลาดเดิม เพิ่มตลาดมุสลิม รับการขยายตัวของการท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิมจาก อาเซียน และนานาชาติ (ปลายทาง)
ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (W +T)
- สร้างภาพลักษณ์ สื่อสารและประชาสัมพันธ์เชิงรุก ด้วยช่องทางที่หลากหลาย สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน คู่ค้า และนักท่องเที่ยว ด้วยมาตรการ กลไกเชิงพื้นที่ และแนวนโยบายแห่งรัฐ (ต้นทาง) - สร้างสรรค์กิจกรรมทางการค้า การบริการ การ ลงทุน กระตุ้นบรรยากาศทางเศรษฐกิจในจังหวัด ให้คึกคัก (ปลายทาง)	

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์ศักยภาพ และสภาพแวดล้อมโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix ด้านการพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น้อยอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
- เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรม และสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มเพื่อการพัฒนาจังหวัดบนความเป็น พหุวัฒนธรรม	- พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ป่าต้นน้ำ และพัฒนาแหล่งทรัพยากรรองรับ การเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมฮาลาล และอาหารฮาลาล - สร้างเสริมสุขภาพประชาชน พัฒนาทั่วทุกชุมชน หมู่บ้านให้เป็นพื้นที่สุขภาพดีแบบมีส่วนร่วม พร้อม ยกระดับการบริการสุขภาพรองรับการพัฒนาเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ - สร้างชุมชนเข้มแข็งโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาระบบบริการแห่งรัฐ ยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และ พัฒนา - ยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพคน พัฒนาเมือง ชุมชน สู่พื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่ประชาชน ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง - สร้างมาตรการเพื่อการพึ่งตนเองที่ยั่งยืนด้วยหลัก

	ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบสวัสดิการชุมชน - เสริมสร้างศักยภาพชุมชน และโอกาสในการพัฒนาตนเองของประชาชนที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงรักษาอัตลักษณ์ที่ดีงาม พร้อมเปิดสู่ประชาคมอาเซียน
ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (W+T)
- ส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว เพื่อสร้างเกราะป้องกันภัยคุกคามและสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน - ส่งเสริมการสร้างงาน อาชีพ รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาอย่างรู้คุณค่า และการรักษาให้ยั่งยืน - สร้างมาตรการรองรับปัญหาทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงโลกร้อน ลดภัยคุกคามทางธรรมชาติ ต่อจังหวัดอย่างยั่งยืน - ปรับระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนา อนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์	-

ตารางแสดงความสัมพันธ์ของการวิเคราะห์ศักยภาพ และสภาพแวดล้อมโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix
ด้านการเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม

ทิศทางเชิงรุก (S+O)	ทิศทางเชิงแก้ไข (W+O)
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ เชื่อมโยงจังหวัด กับกลุ่มจังหวัด ประเทศ อาเซียน และนานาชาติ	- เสริมสร้างศักยภาพการบริหาร และการบริการ ประชาชน ที่พร้อมให้บริการเชื่อมโยงนานาชาติ พัฒนาสู่เมืองแห่งความทันสมัยด้วยเทคโนโลยี - ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีความเป็นสากล พร้อมต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง ด้วยความประทับใจ - เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของ จังหวัดด้วยการทำงานแบบบูรณา และ ความทันสมัยของเทคโนโลยี
ทิศทางเชิงป้องกัน (S+T)	ทิศทางเชิงรับ (w+T)
- เสริมสร้างศักยภาพหมู่บ้านในการจัดการตนเอง ให้มีความปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อย - พัฒนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดด้วยกลไกการทำงานเชิงบูรณาการรูปแบบประชารัฐเน้นภารกิจร่วม พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็น ศูนย์กลาง	

โดยทิศทางทั้ง ๓ ด้านดังกล่าวจะนำไปกำหนดกลยุทธ์การวางมาตรการการปฏิบัติและการกำหนด แผนงาน/โครงการต่อไป

๒.๒ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑.จุดยืน และตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด(Strategic positioning)

ประกอบด้วย ๔ จุดยืน ดังต่อไปนี้

๑.การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล ให้มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรม การเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรม ยางพารา

๒.การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งการแปรรูปอาหารเพื่อสุขภาพ และอาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.การพัฒนาประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี บนพื้นฐานสังคมแห่งความหลากหลายทาง วัฒนธรรม

๔. การพัฒนาพัฒนาชุมชนให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อย และปรับ ภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมสร้างปัตตานีเป็นเมืองสะอาด

๒.ประเด็นการพัฒนา

“เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

คำอธิบาย

การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบบูรณาการ ที่ให้ความสำคัญกับการนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีคิดและมุมมองต่างๆที่สามารถเชื่อมโยงหลวมมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานีให้ เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างความพอเพียงกับความสามารถในการ พัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของจังหวัดปัตตานีให้เป็นแหล่งผลิตผลการเกษตรและ ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมั่นคงของประชาชน

เมืองเกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้า อาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบน ระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมการเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหาร สุขภาพและอาหารฮาลาลที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ มีความเข้มแข็งทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แปลงย่อย แปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน และความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของแรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ในเกษตรอุตสาหกรรม มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัด ให้มีศักยภาพที่แข่งขันได้

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ หมายถึง เมืองที่มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญาวิถีปฏิบัติของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ(Flagship) ในการพัฒนาที่มุ่งไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบพหุวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนินวิสาหกิจที่สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก ปฏิกูลหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นที่รังเกียจโดยบัญญัติของศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจของคนเชื้อสายจีนในปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภคในชุมชนท้องถิ่นของตนอย่างพอเพียง และการผลิตเชิงพาณิชย์ที่กำหนดให้สินค้าและบริการของฮาลาลเป็นผลผลิตหลัก(Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market)โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วยอาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล แฟชั่นมุสลิม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาลเพื่อไปสู่การเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่สร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัด

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข หมายถึง ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย สุขภาพดี มีอาชีพมั่นคงและรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งสภาพครอบครัวที่อบอุ่น

เยาวชนประชาชนมีคุณภาพมีความตื่นรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่งดงามของปัตตานีเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษา เมืองที่มีศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล(ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคมดิจิทัล

ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพ ธรรมาภิบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของตนเองได้อย่างเสริมความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยสงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ที่มีความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมืองประเทศ ที่เข้มแข็ง ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภทได้รับการจัดการให้ลดลงในทั่วทุกพื้นที่ อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และความหลากหลายประเพณี และวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และจีน และมีความมีประสิทธิภาพในการบูรณาการภารกิจความมั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

๓.เป้าหมายรวมของการพัฒนา

เป้าประสงค์รวมของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๒ เป้าประสงค์รวมที่สำคัญคือ ด้านเศรษฐกิจ และ ด้านความมั่นคงสันติสุข และมีตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

เป้าหมายรวม	ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
เศรษฐกิจจังหวัด ปัตตานีเติบโต อย่างต่อเนื่อง มีความมั่นคง มั่งคั่งทาง เศรษฐกิจ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด	-๒.๐๗	๑	๑	๑	๑	๑	สนง.คลัง จังหวัดปัตตานี
	รายได้ต่อหัวของ ประชากรเฉลี่ยต่อหัว ต่อปี	๒.๗๗	๒.๘๐	๓.๐๐	๓.๒๐	๓.๕๐	๓.๑๓	สนง.คลัง จังหวัดปัตตานี
ปัตตานีมีความ สันติสุขเพิ่มมาก ขึ้น ประชาชนมี คุณภาพชีวิตและ มีความมั่นคงมาก ขึ้นอย่างต่อเนื่อง	ร้อยละของเหตุการณ์ ความไม่สงบที่ลดลง	๑๕.๒๖	๒๕	๓๐	๓๕	๔๐	๓๒.๕	ที่ทำการ ปกครอง จังหวัดปัตตานี
	ร้อยละของประชากรที่ อยู่ใต้เส้นความยากจน ลดลง	๓๔.๑๕	๓๕	๓๓	๓๐	๒๘	๓๑.๕๐	สนง.พัฒนา ชุมชนจังหวัด ปัตตานี

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ และน้ำหนักในการพัฒนาในรอบแผน ๔ ปี ดังต่อไปนี้

- ๑) การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว(น้ำหนักร้อยละ ๔๐)
- ๒) การพัฒนาสังคม ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน(น้ำหนักร้อยละ ๓๐)
- ๓) การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม(น้ำหนักร้อยละ ๓๐)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑

“การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้าการบริการ และการท่องเที่ยว(น้ำหนักร้อยละ ๔๐)”

๑) เป้าหมาย

- ๑) ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพมีศักยภาพทางการตลาด
- ๒) ผลิตภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เกษตรอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวสร้างรายได้ สร้างงาน และสร้างโอกาสแก่ชุมชน ประชากร

๒) ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย(พ.ศ.)				พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบตัวชี้วัด
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมวลรวมภาคเกษตร	-๔.๙๐	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	๐.๑๕	สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดีและเหมาะสม (GAP)							สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปัตตานี
- พืช	-๕๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	
- ประมง	๑๘	๕	๕	๕	๕	๕	
๓) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล	-๑.๘๑	๐.๑๕	๐.๒๕	๐.๕	๑	๐.๔๗	สนง.พาณิชย์จังหวัดปัตตานี
๔) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของการสร้างงานอาชีพแก่ประชาชนจากเกษตรอุตสาหกรรมในระยะประกันสังคม(อุตสาหกรรมพืชพลังงาน , อุตสาหกรรมปศุสัตว์,อุตสาหกรรมยางพารา)	๔ (+๒)	๖	๘	๑๐	๑๒	๙	สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดปัตตานี

๓) แนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาของประเด็นยุทธศาสตร์ สามารถจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า(Value Chain) ดังนี้

- ๑) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและองค์ความรู้ในระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและการแข่งขันได้(ต้นทาง)
- ๒) ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ และผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรม ที่สอดคล้องกับตลาดผู้บริโภค(ต้นทาง)
- ๓) พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรด้วยกลไกของสหกรณ์และการรวมกลุ่มภายใต้ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(ต้นทาง)
- ๔) พัฒนาคุณภาพแรงงานและระบบบริการแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด(ต้นทาง)
- ๕) สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการรายใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและการค้าบริการ(ต้นทาง)
- ๖) สร้างกลไกในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน คู่ค้าและนักท่องเที่ยว(ต้นทาง)
- ๗) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการรัฐบาลแบบครบวงจรรองรับการพัฒนาเมืองเกษตรอุตสาหกรรม การค้าและบริการ(ต้นทาง)
- ๘) พัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรมของจังหวัดเพื่อรองรับและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว(กลางทาง)
- ๙) สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฮาลาล พรีเมียมปัดตานีรुकตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ (ปลายทาง)
- ๑๐) พัฒนามาตรฐาน ผลักดันระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบตลาด และเสริมสร้างตลาดดิจิทัล เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด การค้า การลงทุน(ปลายทาง)
- ๑๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของตลาดท่องเที่ยวเดิม เพิ่มตลาดท่องเที่ยวใหม่ รองรับขยายตัวของการท่องเที่ยว(ปลายทาง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒

“การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน
(น้ำหนักร้อยละ ๓๐)”

๑. เป้าหมาย

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมลดลง
- ๒) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่ ภูมิปัญญาเกิดคุณค่า มูลค่าเพิ่ม และเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้
- ๓) หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการพึ่งตนเองมากขึ้น
- ๔) ประชาชน มีคุณภาพ มีองค์ความรู้ มีสุขภาพดี มีความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้น

๒. ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๑ -๒๕๖๔

ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)				พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๑)จำนวนของหมู่บ้านชุมชนที่เพิ่มขึ้นที่มีการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างชาญฉลาด	๓๓	๓๕	๓๗	๓๙	๔๑	๓๘	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี
๒)ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ป่าไม้	๙	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๐.๕	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปัตตานี
๓)ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนที่สามารถบริหารจัดการภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในพื้นที่ได้	๓๒	๓๕	๔๐	๔๕	๕๐	๔๒.๕	สนง.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดปัตตานี
๔)ร้อยละของระดับความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	๑๐	๕๐	๖๐	๗๐	๘๐	๖๕	สนง.พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๕)ร้อยละของเด็กปฐมวัย ๔ ช่วงอายุ (๙,๑๘,๓๐,๔๒ เดือน) มีพัฒนาการสมวัย	๗๙.๓๙	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕	สนง.สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี

ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย (พ.ศ.)				พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๖)ระดับค่าคะแนนเฉลี่ยของ ผลสอบ ONET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๔๒	๔๕	๔๘	๕๑	๕๔	๔๙.๕๐	สนงเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑

๓. แนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านสังคม และทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สามารถจัดลำดับความสำคัญ
ของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

- ๑) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำ และพัฒนาแหล่งทรัพยากรรองรับการเกษตร
การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมฮาลาล และอาหารฮาลาล (ต้นทาง)
- ๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม รักษาอัตลักษณ์ที่ตังาม
บนความเป็นพหุวัฒนธรรม(ต้นทาง)
- ๓) ปรับระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน โดยให้ชุมชนเป็นฐาน
ในการพัฒนาอนุรักษ์ และจัดการให้เกิดประโยชน์ (กลางทาง)
- ๔) สร้างมาตรการรองรับปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศโลกร้อน
ลดภัยคุกคามทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน(กลางทาง)
- ๕) สร้างเสริมสุขภาพประชาชนพัฒนาทั่วทุกชุมชน หมู่บ้านให้เป็นพื้นที่สุขภาวะดี แบบมีส่วนร่วม
พร้อมยกระดับการบริการสุขภาพรองรับการพัฒนาเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ(กลางทาง)
- ๖) สร้างชุมชนเข้มแข็งโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาระบบบริการแห่งรัฐ ยึดหลักเข้าใจ
เข้าถึง และพัฒนา (กลางทาง)
- ๗) ยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพคน พัฒนาเมือง ชุมชน สูพื้นที่แห่งการเรียนรู้
ที่ประชาชน ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง (กลางทาง)
- ๘) ส่งเสริมการพัฒนาความมั่นคงรอบอ่าวปัตตานี(กลางทาง)
- ๙) ส่งเสริมการสร้างงาน อาชีพ รายได้ จากทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาอย่างรู้คุณค่า และการ
รักษาให้ยั่งยืน (ปลายทาง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓
 “การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเชื่อมโยงการคมนาคม
 (น้ำหนักร้อยละ ๓๐)”

๑. เป้าหมาย

- ๑) ประชาชนมีความปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีความเชื่อมั่นต่อรัฐ
- ๒) ระบบการคมนาคมขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับการพัฒนาจังหวัด และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
- ๓) ระบบบริหาร และบริการของรัฐมีประสิทธิภาพสูง เทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัย

๒. ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ตัวชี้วัด	ผลงานที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย(พ.ศ.)				พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด
		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
๑) ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการรักษา ความปลอดภัย	๘๑.๕	๘๓.๕	๘๕.๕	๘๗.๕	๘๙.๕	๘๖.๕๐	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
๒) ร้อยละของจำนวนหมู่บ้านสีขาว (หมู่บ้านปลอดยาเสพติด)	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๑๐๐	๘๖.๒๕	ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดปัตตานี
๓) อัตราการลดลงของคดีความมั่นคงจากความไม่สงบเรียบร้อย	๙๕	๙๐	๘๕	๘๐	๗๕	๘๒.๕๐	ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี
๔) ร้อยละของระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการของรัฐ	๘๑.๗๕	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕	สถิติจังหวัดปัตตานี
๕) ปริมาณที่เพิ่มขึ้นของ	๑๒	๑๕	๑๘	๒๑	๒๔	๑๗	สำนักงาน

นวัตกรรมที่ส่วนราชการนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน							จังหวัดปัตตานี

๓. แนวทางการพัฒนา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านความมั่นคงและโครงสร้างพื้นฐาน สามารถจัดลำดับความสำคัญของกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ดังนี้

- ๑) เสริมสร้างศักยภาพหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัยและมีความสงบเรียบร้อย(ต้นทาง)
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของจังหวัดด้วยการทำงานแบบบูรณาการผสมผสานความทันสมัยของเทคโนโลยีและคุณภาพบุคลากร (กลางทาง)
- ๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ให้มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเชื่อมโยงจังหวัดกับกลุ่มจังหวัดประเทศอาเซียน และนานาชาติ(กลางทาง)
- ๔) พัฒนาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดด้วยกลไกการทำงานเชิงบูรณาการรูปแบบประชารัฐ เน้นการกิจร่วม พื้นที่เป็นฐาน ประชาชนเป็นศูนย์กลาง (กลางทาง)
- ๕) ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีความเป็นอารยะสถาปัตย์ เป็นเมืองสะอาด เป็นระเบียบพร้อมต้อนรับแขกบ้านแขกเมืองด้วยความประทับใจ (กลางทาง)
- ๖) ยกระดับการบริการประชาชนให้มีความทันสมัยเป็นสากลและรองรับการเติบโตของเมือง(ปลายทาง)
- ๗) เตรียมพร้อมเมืองสู่สังคมดิจิทัล และพัฒนาสู่เมืองแห่งความทันสมัยด้วยเทคโนโลยี(ปลายทาง)
- ๘) เสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม